

obrtnik podjetnik

ozs.si/obrtnik-podjetnik.si

OZS:

**Po 20 letih prizadevanj
bo področje rokodelstva
končno zakonsko urejeno**

*Pravilnik o poklicnih boleznih:
Pripombe delodajalcev
v pomembnem delu
niso bile upoštevane*

Aktualne informacije o ukrepih, vezanih na trg energentov, spremljajte na spletnih straneh

www.ozs.si/energetska-draginja in www.svetovanje.si

Ne zamudite aktualnih informacij!

*Na mobilni telefon
si naložite novo
spletno stran
ozs.si*

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

Že od leta 1969

Več nas je, močnejši smo!

Po 20 letih prizadevanj naše zbornice in sekcije za domačo in umetnostno obrt je vlada vendarle sprejela predlog zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Četudi gre za majhno sekcijo in četudi je v Sloveniji zgolj 400 rokodelcev, pa je to pomemben uspeh za vse nas. Šele sedaj smo pravzaprav zagotovili podlago za urejevanje tudi ostale področne zakonodaje te obrtne dejavnosti, z izboljšanjem pogojev dela rokodelcev in z ustreznim prenosom znanj na mlade pa bomo lahko ohranili ta segment naše kulturne dediščine.

Nismo pa zadovoljni na vseh področjih. Konec februarja je bil namreč v uradnem listu objavljen pravilnik o poklicnih boleznih, ki v pomembnem delu žal ne sledi priporočam naše zbornice in ostalih delodajalskih organizacij. Absolutno se mora to področje ustrezno urediti, vendar ne na način, da bo pri ugotavljanju poklicne bolezni vloga delodajalca povsem izključena. Nedopustno je tudi, da delodajalec nima možnosti pritožbe zoper ugotovitve strokovnjakov. Vsekakor bomo naredili vse, da se pravilnik ustrezno popravi.

Na zadnji seji upravnega odbora OZS smo razpravljali tudi o plačnih razmerjih v Sloveniji. V OZS še vedno zagovarjamo dostojne plače za dostojno življenje, saj se zavedamo, da je z minimalno plačo v tej vsesplošni druginji zares težko preživeti. Vendar pa vztrajamo, da država plače razbremeni, saj smo po obdavčitvi plač v Sloveniji v samem evropskem vrhu. Če želimo ohraniti konkurenčnost našega gospodarstva in če želimo dostojne plače, je razbremenitev plač nujna.

V letošnjem letu se napovedujejo številne reforme. V OZS ob tem pričakujemo, da bodo te razbremenile slovensko gospodarstvo, nikakor pa ne dodatno obremenile. Tudi na področju energetike si želimo in pričakujemo, da bo vlada nemudoma dala odgovore na to, kakšna bo regulacija cen električne energije v drugi polovici leta. Podjetja morajo namreč svoje poslovanje planirati vnaprej.

Kljub izzivom, s katerimi se tako rekoč vsak dan srečujemo, pa se obrtniki in podjetniki ne predamo. Zmeraj najdemo pot, četudi je treba včasih do cilja ubrati ovinke. In tudi letos bomo ob koncu leta ponovno izbrali najboljše med odličnimi ter podelili priznanja obrtnik in podjetnik leta ter najstarejši obrtnik leta. Razpisi za priznanja so objavljeni v tej številki revije, prijaviti pa se je mogoče do konca avgusta. Pogum velja!

Kot ste že sami opazili in kar smo tudi večkrat napovedali, smo v začetku februarja dobili novo televizijsko oddajo, ki jo pripravlja TV Maribor v sodelovanju z našo zbornico. Od sredine marca dalje bo na sporedu vsako soboto ob 16. uri na prvem programu TV Slovenija. Vabimo vas k ogledu, ne spreglejte pa tudi aktualnih informacij, ki jih vsak dan objavljamo na naši prenovljeni spletni strani www.ozs.si.

Ponosni sem tudi na dejstvo, da vsak mesec v našo zbornično družino sprejmemo nove člane. Verjamem, da se vsi zavedamo preprostega dejstva, da več, kot nas je, močnejši smo. Hvala za podporo, ki nam jo izkazuje s članstvom. Jaz pa vam obljubim, da bomo v tej smeri – odločno in pogumno – zastopali interese malega gospodarstva tudi v prihodnje.

Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije

**obrt
podjetnik**

Kolofon

Letnik LII, številka 2, februar 2023

Izdaja Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije,
tel. 01 58 30 500

Naslov uredništva: Celovška cesta 71, Ljubljana

Stiki z uredništvom: 01 58 30 507, faks: 01 50 54 373;

e-pošta: revija.obrtnik@ozs.si; spletna stran:

www.ozs.si/obrtnik

Odgovorna urednica: Eva Mihelič, tel. 01 58 30 559

Novinar, koordinator: Anton Šijanec, tel. 01 58 30 533

Vodja skupine za komuniciranje, novinarka:

Mira Črešnar, tel. 01 58 30 823

Naročnina, mali oglasi – tajnica redakcije:

Barbara Peteros, tel. 01 58 30 507

Naklada: 31.000 izvodov

Cena: 6 evrov v prosti prodaji, celoletna naročnina

60 evrov (5-odstotni DDV je vključen v ceni).

Transakcijski račun pri NLB d. d. Ljubljana:

02013-0253606416

Oblikovanje, prelom revije, obdelava fotografij in

priloga za tisk: Žiga Okorn in Barbara Sirk,

www.uvid.si

Tisk: Salomon, d.o.o., Vevška 52, 1260 Ljubljana-Polje

ISSN 2385-9849

Enterprise Europe Network

Mreža z brezplačnimi podjetniškimi podpornimi storitvami podpira mikro, mala in srednje velika podjetja pri širjenju poslovanja na tuje trge, trženju tehnoloških inovacij in projekte EU.

S **600 centri** v več kot **60 državah**

in približno **4.000 izkušenimi**

strokovnjaki, povezanimi v enotno mrežo, je Enterprise Europe Network največja mreža v Evropski uniji na področju nujenja strokovnega znanja in storitev podjetjem, univerzam, raziskovalnim organizacijam, tehnološkim centrom in drugim poslovnim in inovacijskim institucijam.

Obrnite se na eno od kontaktnih točk mreže Enterprise Europe Network, kjer vas bo svetovalec usmeril k najprimernejši podporni storitvi.

Strokovna področja, na katerih lahko pomagamo vašemu podjetju:

- **Zakonodaja in standardi EU.**
Pomagamo vam pri vpeljavi predpisov EU in izpolnjevanju standardov.
- **Dostop do mednarodnih trgov.**
Zagotavljamo vam tržne informacije in storitve za krepitev zmogljivosti, prepoznavamo primerne trge za rast in svetujemo o lokalnih poslovnih pogojih.
- **Financiranje.**
Pomagamo vam poiskati ustrezne vire financiranja in pripraviti vaše podjetje za potencialne vlagatelje.
- **Mednarodni razpisi in podpora pri prijavi.**
Predstavimo vam možnosti financiranja EU, ki ustrezajo potrebam vašega podjetja. Pomagamo vam tudi pri prijavi.
- **Pravice intelektualne lastnine (IPR).**
Pomagamo vam pri razumevanju in pomenu pravic intelektualne lastnine ter vam pri internacionalizaciji vašega poslovnega in/ali tehnološkega sodelovanja nudimo podporo mednarodnih strokovnjakov s področja IPR.
- **Učinkovita raba energije in virov.**
Približamo vam razumevanje in izbor najboljših tehnologij za vaše podjetje. Prepoznajte finančne priložnosti za ekološke inovacije in zeleno podjetništvo.
- **Trajnostni razvoj.**
Pomagamo vam razviti trajnostne poslovne modele ter obvladovati okoljske in družbene vidike trajnosti.
- **Digitalizacija.**
Svetujemo vam, kako vključiti digitalne tehnologije v vaše poslovne procese.
- **Izboljšave upravljanja.**
V skladu z vašimi potrebami sodelujemo pri izbiri in implementaciji ustreznega modela upravljanja za vaše podjetje.

www.een.si
[#EENCanHelp](https://twitter.com/EENCanHelp)

AKTUALNO

4-II

IZ OZS

12-19

PODJETNO

20-26

OBRTNIKOV SVETOVALEC

27

SEKCIJE

47-57

OOZ

58-62

IZOBRAŽEVANJE IN PRENOS ZNANJ

64-65

NAŠI ČLANI

66-68

OBRTNIKOVA BORZA

70-72

NASLOVNICA

Rokodelski center DUO Škofja Loka

Pravilnik o poklicnih boleznih

Pripombe delodajalcev v pomembnem delu žal niso bile upoštevane. V OZS se sicer strinjamo, da mora biti področje poklicnih bolezni ustrezno urejeno, a to nikakor ne sme pomeniti, da je vloga delodajalca pri ugotavljanju poklicne bolezni bolj kot ne obrobna. **stran 7**

OBRTNIKOV SVETOVALEC

29

Prvi podjetniški večer v Ribnici

OOZ Ribnica je v program aktivnosti za leto 2023 vključila organizacijo dogodkov z naslovom Podjetniški večer z namenom, da zbornično delovanje približa širokemu spektru podjetnikov in jih tako poskuša motivirati za vstop v zbornične vrste. Podjetnike poskušajo prepričati, da je povezovanje, zlasti v kriznih časih in zaradi bodočih napovedi obsežnih vladnih reform, še kako potrebno. **stran 59**

Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva

V OZS in njeni sekciji za domačo in umetnostno obrt so zadovoljni, da je vlada sprejela predlog zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Za ustrezno zakonsko ureditev področja rokodelstva smo si v OZS in sekciji prizadevali kar 20 let. **stran 4**

Bigstock

Strokovno srečanje gradbincev

Dvodnevno strokovno srečanje gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov v Moravskih Toplicah se je začelo z okroglo mizo o prihodnosti slovenskega gradbeništva. Na njej so strokovnjaki in obrtniki razpravljali o spremembah, ki jih prinaša digitalizacija v gradbeništvu. **stran 47**

ZAKON O OHRANJANJU IN RAZVOJU ROKODELSTVA

Po 20 letih prizadevanj bo področje rokodelstva končno zakonsko urejeno

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in v Sekciji za domačo in umetnostno obrt pri OZS smo zadovoljni, da je vlada sprejela predlog zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva. Za ustrezno zakonsko ureditev področja rokodelstva smo si v OZS in sekciji prizadevali kar 20 let.

»**G**re za pomemben mejnik na področju rokodelstva, saj smo si za sprejetje zakona prizadevali kar 20 let. Zato gre na tem mestu pohvala tudi resornemu ministrstvu za gospodarstvo,

turizem in šport, da je predlog zakona končno ugledal luč sveta,« je ob tem poudaril predsednik sekcije za domačo in umetnostno obrt pri OZS **Jernej Borlato**.

S tem, ko smo definirali, kaj je rokodelstvo in kaj so rokodelska znanja, imamo podlago za urejevanje tudi ostale področne zakonodaje te obrtne dejavnosti. V Sloveniji je registriranih okrog 400 rokodelcev, kar pomeni, da gre za izumirajočo obrt. Zato je še toliko bolj pomembno, da zagotovimo ustrezen prenos znanj na mlajše generacije in izboljšamo pogoje dela rokodelcem, saj bomo le tako lahko ohranili ta segment naše kulturne dediščine.

Namen predloga zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva je ohranjanje in razvoj rokodelskih znanj, spretnosti in veščin ter varstvo kulturne dediščine. Zakon uvaja sistemsko rešitev prenosa rokodelskih znanj, spretnosti in veščin, ki se uresničuje prek zaščite rokodelcev oziroma s podeljevanjem naziva vrhunski rokodelec ter prek zaščite rokodelskih izdelkov oziroma z njihovim certificiranjem. Za izvajanje slednjega bo z zakonom pooblaščen Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Pri oblikovanju predloga zakona so bili vključeni vsi nosilci podpornega okolja rokodelstva: pristojno ministrstvo, Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Rokodelski centri, Konzorcij rokodelskih centrov Slovenije, Zveza društev upokojencev Slovenije in Slovenski etnografski muzej.

Zadnji vlak za ohranitev panoge

»Z zakonom lovimo tako rekoč 'zadnji vlak' za ohranitev te panoge,« pa je po vladni potrditvi Zakona o ohranjanju in razvoju rokodelstva izpostavil minister **Matjaž Han**. »Znanje in veščine rokodelstva, nosilci te dejavnosti in nenazadnje rokodelstvo kot nesnovna kulturna dediščina v Sloveniji namreč hitro izginjajo. Rokodelstvo je majhen, a vseeno pomemben del našega gospodarstva, turizma in slovenske nesnovne kulturne dediščine. Prav je, da mu povrnemo njegovo vrednost ter rokodelsko znanje, spretnosti in veščine naših prednikov zapustimo tudi našim potomcem,« je še dodal.

Študija, ki jo je skupaj s prej omenjenimi ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport, podrobno opredeljuje in opisuje kar 70 različnih rokodelskih panog na Slovenskem. To kaže na širok obseg in raznolikost rokodelstva pri nas. Raznolike panoge so pomembne z vidika ohranjanja kulturne dediščine, pozitivno vplivajo na turizem in spodbujajo medgeneracijsko sodelovanje. Vendar rokodelstvo doslej še ni imelo samostojnega mesta v slovenski zakonodaji. Populacija rokodelk in rokodelcev z ustreznimi znanji se stara, številne panoge so ogrožene in bodo brez ustrezne podpore zamrle, zato je nujna celostna sistemska ureditev tega področja.

Na podlagi zakona bo ministrstvo v sodelovanju z ostalimi nosilci podpornega okolja rokodelstva pripravilo dveletni program za ohranjanje in razvoj rokodel-

stva. Ta bo vključeval konkretnije ukrepe za zaščito izdelkov in prenos znanj. Podpirali bodo ohranjanje tradicionalnega rokodelstva, njegovo evidentiranje, dokumentiranje in promocijo. Vključevali bodo tudi ukrepe za razvoj sodobnega rokodelstva, spodbujali podjetništvo na področju rokodelstva ter njegovo vključevanje v turistično ponudbo. Prav tako bomo z ukrepi spodbujali zaposlovanje

na področju rokodelstva in tudi medgeneracijsko povezovanje ter vseživljenjsko učenje.

Zakon bo nudil pravno podlago za dodelitev finančnih spodbud za izvajanje dejavnosti na področju rokodelstva. Rokodelski centri, Konzorcij rokodelskih centrov, Zveza društev upokojencev Slovenije ter Slovenski etnografski muzej bodo za izvajanje dejavnosti na

področju rokodelstva neposredno financirani. Za fizične osebe bo na voljo »de minimis« pomoč do 10.000 evrov na podlagi javnega poziva. Za projekte fizičnih in pravnih oseb pa bodo na voljo finančne spodbude na podlagi javnega razpisa.

MIRA ČREŠNAR, ANTON ŠIJANEC
SLIKE: ROKODELSKI CENTER
DUO ŠKOFJA LOKA

UPRAVNI ODBOR OZS

V Sloveniji so plače med najbolj obremenjenimi v Evropi

Na februarski seji Upravnega odbora Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije so člani med drugim razpravljali o pomanjkanju delovne sile in o plačah. Strinjali so se, da so postopki pridobivanja delovnih dovoljenj predolgi, opozorili pa so tudi na prevelike davčne obremenitve plač. Zaradi vsega naštetega slovenska podjetja po mnenju članov UO OZS ne morejo ohraniti konkurenčnosti na tujih trgih. Slišati je bilo tudi veliko kritik na račun neodzivnosti ministra za delo.

Da še vedno ni odgovorov glede nadaljnjih ukrepov pri reševanju posledic energetske krize, je uvodoma izpostavil **predsednik OZS Blaž Cvar**. »Ni še jasno, kakšnih ukrepov bomo deležni v drugi polovici leta, ko se izteče veljavna uredba. Podjetja morajo vedeti, kaj jih čaka v prihodnje, da bodo znala planirati poslovanje v drugi polovici leta,« je opozoril Cvar.

Podpredsednik OZS in predsednik sekcije za promet pri OZS **Peter Pišek** pa je na seji izpostavil nezadovoljstvo z ministrstvom za delo, saj se že tri mesece trudi za sestanek z njim. »Soočamo se z nelojalno konkurenco iz balkanskih držav. Slovenski prevozniki so tako nekonkurenčni, saj dobijo posle cenejši prevozniki iz teh držav. Gospodarstvo se ohlaja, velik problem je pridobivanje kadra. Razumem delavce, ki želijo višje plače, ker se vse draži, a mi tega povišanja plač do naših kupcev storitev ne moremo implementirati. Če ne bo šlo drugače, bomo morali zaostri dialog,« je bil kritičen Pišek.

Glede pridobivanja delovne sile je **direktor OZS Danijel Lamperger** napovedal, da bo ministrstvo za delo podpisalo poseben sporazum z Gruzijo, Filipini, Azerbajdžanom in Ukrajino, od koder bodo delodajalci pridobivali kader.

Z iskanjem delovne sile v teh državah pa se ni strinjal **Marko Gorjak, predsednik OOO Maribor**. »Če bomo iskali neke druge države, se bodo postopki na upravnih enotah še bolj zavlekli. Nujno je treba najti rešitev na področju pridobivanja delovnih dovoljenj.

na dovoljenje za bivanje delavca že sedem mesecev. Kar pa zadeva minimalno plačo, ni takšen problem sam dvig. Večji problem je obremenitev plač v Sloveniji. Slovenija je po davčni obremenitvi plač na drugem mestu med državami EU. To je zaskrbljujoče. Smo za dostojne plače delavcev, a naj se davčna obremenitev plač zniža, tako bodo delavci prejeli več in tudi podjetja bodo lahko konkurenčna na tujih trgih,« je izpostavil Gorjak. Da bi morali plače v Sloveniji razbremeniti, so se strinjali tudi ostali člani UO OZS.

Državni svetnik Aleš Pulko je na seji prav tako izpostavil ogromne zaostanke pri izdaji delovnih dovoljenj na Upravni enoti Ljubljana, Maribor in Nova Gorica.

»Naša zahteva je, da se ti roki skrajšajo ali pa naj najbolj obremenjene upravne enote prenesejo naloge na druge upravne enote,« je opozoril Pulko.

Da tudi gradbinci čakajo na sestanek z ministrom za delo že štiri mesece, pa je opozoril podpredsednik OZS in predsednik sekcije gradbincev pri OZS **Zoran Simčič**. »Pri pomanjkanju delovne sile bi morali razmišljati o lastnem kadru. Tukaj je perspektiva,« je še dodal Simčič.

Tudi **predsednica OOO Jesenice Henrika Zupan** je izpostavila ovire pri zaposlovanju tuje delovne sile. »V gostinstvu je velika ovira jezik, prav tako pa nimamo zagotovila, da nam tuj kader ne bo ušel v druge države.«

MIRA ČREŠNAR

Pripombe delodajalcev v pomembnem delu žal niso bile upoštevane

V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije se sicer strinjamo, da mora biti področje poklicnih bolezni ustrezno urejeno, a to nikakor ne sme pomeniti, da je vloga delodajalca pri ugotavljanju poklicne bolezni bolj kot ne obrobna.

VOZS namreč ugotavljamo, da Pravilnik o poklicnih boleznih, ki je bil konec februarja objavljen v Uradnem listu RS št. 25 in je začel veljati prvega marca, uporablja pa se od prvega maja, žal ne sledi vsem pomembnim predlogom delodajalcev, čeprav so bili ti pravočasni in smo jih tudi strokovno argumentirali.

Delodajalske organizacije smo družno še pred sprejetjem pravilnika vztrajale, da bi bilo potrebno delodajalcu omogočiti aktivnejšo in ne zgolj obrobno vlogo. V tem delu je ministrstvo v precejšnji meri le prisluhnilo naši pobudi, saj mora interdisciplinarna skupina strokovnjakov v postopku ugotavljanja poklicne bolezni opraviti ogled delovnega mesta, delovnih prostorov in delovnega okolja pri delodajalcu, kot tudi opraviti razgovor s strokovnim delavcem za varnost pri delu, izvajalcem medicine dela ali drugo osebo, ki sodeluje pri zagotavljanju varnosti pri delu na delovnem mestu, za katerega se sumi, da je vzrok za poklicno bolezen, **če to predlaga delodajalec.**

Kljub našim pripombam pa v pravilniku še vedno **obstaja dolžnost določenih oseb za obveščanje delavca o možnosti, da gre pri njegovi bolezni za poklicno bolezen.** Med temi osebami so npr. sindikalni zaupnik ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu, strokovni delavec za varnost in zdravje pri delu, delodajalec ali inšpektor, pristojen za delo, ki skladno z načeli GDPR ne smejo in tudi ne razpolagajo s podatki o delavčevi bolezni, zato tudi ne morejo delavca opozarjati o možnosti, da gre za poklicno bolezen. Prav tako te osebe,

še sploh pa ne delodajalec, niso strokovnjaki zdravstvene stroke in nimajo ustreznega znanja s tega področja.

Še posebej problematično pa se nam zdi, da **pravilnik ne dopušča možnosti pritožbe ali kakega drugega pravnega sredstva** zoper ugotovitev interdisciplinarne skupine o potrjenem obstoju poklicne bolezni. Že iz samega pravilnika namreč izhaja, da bo ugotovitev interdisciplinarne skupine strokovnjakov o obstoju poklicne bolezni predstavljala podlago za odločanje o pravicah iz obveznega zdravstvenega oziroma pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Čeprav to iz pravilnika neposredno ne izhaja, pa moramo opozoriti tudi **na problematiko regresnih zahtevkov.** Ugotovljena poklicna bolezen delavca bo skoraj zagotovo generirala tudi nekatere regresne zahtevke javnih zavodov, tako ZPIZ kot tudi ZZSZ do delodajalcev, čisto mogoče pa tudi kake odškodninske zahtevke delavcev. Seveda bo delodajalec tudi v takšnih postopkih lahko izpodbijal tožbene zahtevke, ki bi temeljili na predhodno ugotovljeni poklicni bolezni, toda njegov »manevski prostor« bo takrat bistveno ožji kot bi bil sedaj v postopku ugotavljanja poklicne bolezni, če bi imel možnost podati pritožbo, o kateri bi odločal drugostopenjski organ. Že na prvi delovni skupini, ko smo obravnavali predlog pravilnika, smo predlagali naj se najprej spremenijo zakonske določbe, ki opredeljujejo regresne zahtevke in šele nato pravilnik. To se nam je zdelo še posebej umestno, ker so tudi pripravljavci pravilnika pojasnili, da se dolgoletne

problematike regresnih zahtevkov dobro zavedajo in načelno pritrjujejo določenim našim tozadevnim pripombam, npr. glede zneskovne omejitve regresnih zahtevkov, izločitve male malomarnosti ipd., ki naj bi jih upoštevali ob prenovi zakonodaje. Seveda bomo ob tej prenovi zakonodaje aktivno sodelovali.

DUŠAN BAVEC

NOVELA ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU

Četrta sprememba prinaša večjo transparentnost in odpravlja administrativne ovire

Državni zbor Republike Slovenije je minuli mesec sprejel novelo Zakona o javnem naročanju (ZJN-3D), ki med drugim poenostavlja in skrajšuje čas za preverjanje razlogov za izključitev ponudnikov iz postopkov javnega naročanja, vključno s hitrejšim in enostavnejšim pridobivanjem potrdil o nekaznovanosti.

Predlog novele zakona je Državnemu zboru v obravnavo predlagala Vlada Republike Slovenije oziroma ministrstvo za javno upravo. Ključni razlog za pripravo novele je bil implementacija odločitve Ustavnega sodišča, ki se nanaša na razloge za izključitev in popravni mehanizem v postopkih javnega naročanja. Na podlagi odločbe Ustavnega sodišča zaradi zagotovitve načela sorazmernosti

sprememba zakona razširja nabor okoliščin, ki jih je treba preverjati oziroma ki vplivajo na izločitev ponudnikov. Po vzoru razlogov za izključitev med okoliščine, ki jih je treba občasno preverjati, se tudi pri pogodbah za delovno intenzivne storitve dodaja storjena kazniva dejanja. Obenem zaradi zagotavljanja enake obravnave kandidatov in ponudnikov v postopkih javnega naročanja in pri njihovo-

vem izvajanju predlog zakona dovoljuje tudi popravni mehanizem, ki omogoča bolj sorazmerno in večjo vključitev ponudnikov v postopke javnega naročanja.

Za zmanjšanje obremenitve naročnikov in ponudnikov je ministrstvo za javno upravo v sodelovanju z ministrstvom za pravosodje v okviru funkcionalnosti e-Dosje, ki je del informacijskega sistema elektronsko javno naročanje

Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani; Društvo za delovno pravo in socialno varnost; Planet GV

v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze v Ljubljani in Inštitutom za delovna razmerja in socialno varnost PF v Mariboru

XXII. Dnevi delovnega prava in socialne varnosti

25. in 26. maj 2023, Kongresni center GH Bernardin Portorož

1. dan ČETRTEK, 25. maj

UVODNI NAGOVOR

Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Omizje: DOSTOJNO DELO IN JAVNI SISTEMI SOCIALNE VARNOSTI

moderatorja: prof. dr. Grega Strban in dr. Katarina Kresal Šoltes

Luka Mesec, minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, **Marijan Papež**, generalni direktor ZPIZ, **dr. Erik Breclj**, Onkološki inštitut, **Lidija Jerkič**, državna svetnica in predsednica ZSSS, **Mitja Gorenšček**, državni svetnik in izvršni direktor GZS

Plenum: PREDVIDENA PRENOVA SISTEMA SOCIALNE VARNOSTI

vodi: prof. dr. Grega Strban

prof. dr. Grega Strban, Dostop do zdravstvenih storitev; **Marijan Papež**, Kaj nam prinašajo napovedi pokojninske reforme; **doc. dr. Luka Mišič**, Možne izboljšave Zakona o dolgotrajni oskrbi

Plenum: REFORMA PLAČNEGA SISTEMA V JAVNEM IN

ZASEBNEM SEKTORJU vodi: prof. dr. Polonca Končar

mag. Andreja Poje, Makroekonomski pogled na plače v Sloveniji; **Peter Pogačar**, Vladni predlogi za reformo plačnega sistema v javnem sektorju; **Jakob Krištof Počivavšek**, Izzivi prenove plačnih sistemov javnega in zasebnega sektorja in kateri od njih so skupni; **mag. Biserka Kogej Dmitrovič**, Problematika plač v novejši sodni praksi

2. dan PETEK, 26. maj

Plenum: NOVA ZAKONODAJA IN IMPLEMENTACIJA

V PRAKSI vodita: prof. dr. Darja Senčur Peček in dr. Igor Šoltes

Peter Pavlin, Varstvo osebnih podatkov na novo – ali jih bomo (spet) znali varovati?; **mag. Nina Koželj**, Žvižgači – jih znamo zaščititi?; **Damjan Mašera**, Evidentiranje delovnega časa po novem in novela ZDR-1; **prof. dr. Darja Senčur Peček**, Tristrana delovna razmerja z vidika novejših sodne prakse in potrebnih zakonskih sprememb; **dr. Katarina Kresal Šoltes**, Letni dopust z vidika pravice do nediskriminacijske obravnave, novejših sodne prakse ter potrebnih zakonskih sprememb; **mag. Marijan Debelak**, Sodna praksa glede prenehanja delovnega razmerja s predlogi za izboljšanje pravne ureditve

Plenum: UMETNA INTELIGENCA IN DELOVNA RAZMERJA

vodi: as. Sara Bagari

as. Sara Bagari, Tveganja pri uporabi umetne inteligence v delovnem razmerju in pravne rešitve; **doc. dr. Petra Weingerl**, Odškodninska odgovornost za uporabo umetne inteligence v delovnem razmerju; **mag. Andrej Tomšič**, Praksa Informacijskega pooblaščenca glede varstva osebnih podatkov na področju delovnih razmerij; **as. Aljoša Polajžar**, Vloga predstavnikov delavcev in delodajalcev pri uvajanju umetne inteligence v delovna razmerja ter primeri dobrih praks

Prijave: Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani
Poljanski nasip 2, Ljubljana; telefon: 01 420 31 64
e-pošta: inst.delo@pf.uni-lj.si; spletna stran: www.zdr.info

Prijave: Planet GV, d.o.o.
Likoarjeva ulica 3, Ljubljana; telefon: 01 309 44 35, faks: 01 309 44 45
e-pošta: ddpsv@planetgv.si; spletna stran: www.planetgv.si/ddpsv/

vtislo

Zakoni, pomembni za obrt in malo podjetništvo

1. V javni razpravi:

- Predlog Pravilnika o določitvi cen tiskovin, obrazcev, tablic in določenih storitev v postopkih s področja varnosti cestnega prometa (do 13.3.2023)
- Osnutek Predloga Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o spodbujanju investicij (do 21.3.2023)
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o omejevanju uporabe tobačnih in povezanih izdelkov (do 30.3.2023)

2. Končane javne razprave:

- Predlog Zakona o tržni inšpekciji
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju
- Predlog Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) o kozmetičnih izdelkih
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnem registru
- Predlog Zakona o gostinstvu

3. V pripravi na ministrstvih:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prevozi v cestnem prometu
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gospodarskih družbah
- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kmetijstvu

- Predlog Pravilnika o dokumentaciji in obrazcih pri graditvi objektov

4. Obravnava v državnem zboru:

- Predlog zakona o infrastrukturi za alternativna goriva in spodbujanju prehoda na alternativna goriva v prometu
- Predlog Zakona o razvoju in ohranjanju rokodelstva
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o evidencah na področju dela in socialne varnosti
- Predlog Zakona o čezmejnem izvajanju storitev
- Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o spodbujanju digitalne vključenosti

5. Objava v Uradnem listu RS

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o cestah
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti

e-JN, omogočilo popolnoma elektronsko preverjanje vseh razlogov za izključitev oziroma za razdor pogodbe, vključno z **elektronskim preverjanjem nekaznovanosti** v Centralni kazenski evidenci. To bo omogočilo hitrejše in enostavnejše pridobivanje potrdil o nekaznovanosti. Kot je na predstavitvi predloga v Državnem zboru poudaril državni sekretar na ministrstvu za javno upravo **Urban Kodrič**, se s to rešitvijo razbremenjuje ponudnike in pomembno odstranjuje administrativno oviro v sistemu javnega naročanja. »Sistem e-Dosje smo povezali s Centralno kazensko evidenco, tako da se bodo izključitveni razlogi preverjali avtomatsko,

zato z vlaganjem potrdil o nekaznovanosti ne bodo obremenjeni ne naročniki ne ponudniki storitev,« je povedal.

Poleg tega sprememba zakona prinaša tudi nekaj drugih ukrepov za **dvig konkurenčnosti na področju javnega naročanja** ter nekaj manjših, a ne pomembnih sprememb, kot na primer obveznost ažurnega obveščanja ponudnikov tudi pri naročilih, kjer se Zakon o javnem naročanju ne uporablja. Gre za sicer dodatno obveznost naročnika, ki pa povečuje konkurenčnost in dostopnost javnih naročil. Pravočasna obveščenost je za ponudnike zelo pomembna.

Zaradi odgovornejšega pristopa k iz-

vajanju postopkov s pogajanji brez predhodne objave pa sprememba zakona prinaša tudi **ново obveznost naročnikov o predhodnem obveščanju zagovornikov javnega interesa** o razlogih za uporabo tako imenovanega netransparentnega postopka, obenem pa je za kršitev te obveznosti predlagan nov prekršek.

Gre sicer za četrto spremembo Zakona o javnem naročanju in drugo, ki jo je pripravila Vlada, in s katero se povečuje transparentnost sistema javnega naročanja, odpravljajo administrativne ovire in povečuje gospodarnost javnih naročil.

ANTON ŠIJANEC

LETOŠNJE SPODBUDE MGTŠ

Skoraj 635 milijonov evrov za razvoj ter krepitev konkurenčnosti in dodane vrednosti

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport bo letos skupaj z izvajalskimi organizacijami in SID banko gospodarstvu, turizmu in športu ponudilo za dobrih 634,4 milijona evrov novih finančnih spodbud. Ministrstvo z načrtovanim vlaganjem razvojnih sredstev nadaljuje s krepitvijo konkurenčnosti in dodane vrednosti slovenskega gospodarstva. S tem podjetjem pomagajo kratkoročno, dolgoročno pa jih pozivajo k vlaganju v razvoj, rast, digitalni in zeleni prehod ter večjo produktivnost.

Ob predstavitvi letošnjih spodbud MGTŠ je minister Matjaž Han poudaril, da je pomoč gospodarstvu za omilitev energetske krize pomembna za njegovo preživetje in ohranitev konkurenčnosti, hkrati pa je opozoril, da moramo za dolgoročno izboljšanje konkurenčnosti in dvig dodane vrednosti vztrajno vlagati v razvoj in rast, digitalni in zeleni prehod ter večjo produktivnost.

gospodarstvu zaradi visokih povišanj cen električne energije in zemeljskega plina in Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize v letu 2023 svojim ciljnim skupinam ponudilo še 28 ukrepov v vrednosti 304,9 milijona evrov razvojnih spodbud. Ti zajemajo ukrepe pod neposredno pristojnostjo ministrstva, in sicer nove objave ali pa odpiranja že objavljenih ukrepov ter zajemajo tako storitve podpornega okolja za podjetja kot tudi povratne ali nepovratne finančne spodbude.

Načrt javnih razpisov

Z namenom, da bi podjetjem in ostalim upravičencem zagotovili čim bolj predvidljivo možnost koriščenja javnih sredstev ter boljše in pravočasno načrtovanje investicij, je ministrstvo pripravilo načrt predvidenih javnih razpisov. Vsi opisani ukrepi in spodbude so osredotočeni na krepitev produktivnosti, zeleni in digitalni prehod, raziskave in razvoj, spremembo poslovnih modelov, krepitev kompetenc in povečevanje dodane vrednosti.

Osem ključnih področij

S spodbudami in ukrepi bo ministrstvo podprlo osem ključnih področij:

- nova interventna posojila za omilitev posledic energetske ali ukrajinske krize, ki bodo namenjena za investicije in obratna sredstva, v ta namen namenja skupaj 110 milijonov evrov oz. 36,1 % razpisanih sredstev (gre za vzpostavitev novih finančnih instrumentov pri Slovenskem podjetniškem skladu in SID banki na osnovi Zakona o pomoči gospodarstvu za omilitev posledic energetske krize);
- gospodarsko prestrukturiranje premogovnih regij s 83,1 milijona evrov oziroma 27,2 %;
- raziskave in razvoj s 33,9 milijona evrov oziroma 11,1 %;
- podjetništvo in internacionalizacijo z 29,3 milijona evrov oziroma 9,6 %;
- šport s 16,8 milijona evrov oziroma 5,5 %;
- spodbujanje lesno predelovalne industrije s 13,0 milijona evrov oziroma 4,3 %;
- spodbujanje razvoja turizma z 10,7 milijona evrov oziroma 3,5 % in
- krožno gospodarstvo z 8,2 milijona evrov oziroma 2,7 %.

Objavljenih je že pet razpisov

Trenutno je objavljenih že pet ukrepov oz. razpisov, ki imajo roke za oddajo vlog v letošnjem letu:

Približno polovico vseh sredstev bo MGTŠ skupaj z izvajalskimi organizacijami ciljnim skupinam ponudilo iz svojih proračunskih sredstev in evropskih sredstev v upravljanju ministrstva. Na predstavitvi letošnjih razvojnih spodbud je **Matjaž Han**, minister za gospodarstvo, turizem in šport, povedal, da je pomoč gospodarstvu za omilitev energetske krize pomembna za njegovo preživetje in ohranitev konkurenčnosti, hkrati pa je opozoril, da moramo za dolgoročno izboljšanje konkurenčnosti in dvig dodane vrednosti vseeno še vedno nadaljevati z vlaganjem tudi v nadaljnji razvoj in rast podjetij, njihov digitalni in zeleni prehod ter večjo produktivnost.

Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport bo poleg subvencij za omilitev rasti cen energentov iz Zakona o pomoči

- spodbujanje gospodarskih naložb MSP na območju, kjer živijo pripadniki avtohtone slovenske narodne skupnosti na Madžarskem,

- uvajanje trajnostnih in krožnih poslovnih modelov v zagonskih podjetjih in MSP,

- vavčerski sistem spodbud malih vrednosti za MSP,

- spodbude za raziskovalno razvojne projekte in

- trajnostni razvoj turistične infrastrukture v turističnih destinacijah.

Ministrstvo bo 23 novih razpisov objavilo tekom vseh štirih kvartalov letošnjega leta. Izvajalske institucije in SID banka bodo po načrtih objavile še dodatnih 17 ukrepov v vrednosti 329,5 milijona evrov.

Sredstva so zagotovljena

Financiranje 28 ukrepov MGTŠ v letošnjem letu bo potekalo iz integralnega proračuna Republike Slovenije in evropskih sredstev načrt za okrevanje in odpornost stare in nove kohezijske ovojnice. Podjetjem bo ministrstvo s tem lahko ponudilo dobrih 62 % nepovratnih in skoraj 34 % povratnih spodbud ter dobre 3 % tako imenovane kombinacije nepovratnih in povratnih finančnih sredstev.

Časovnica razpisov in okvirne usmeritve

Podjetja in ostali upravičenci lahko na spletni strani MGTŠ najdete časovnico predvidenih letošnjih objav razpisov in okvirne vsebinske usmeritve posameznih javnih razpisov, v ta namen poiščite datoteko Brosura-Nacr-razvojni-spodbud-2023.pdf, ki jo bo ministrstvo sproti tudi posodabljal. Področje športa, roko-delstva in ostale načrtovane prilagoditve portfelja razvojnih spodbud pa bo v načrt vneslo predvidoma spomladi.

Še o preteklem obdobju

Leta 2022 je ministrstvo v partnerstvu z izvajalci s Slovenskim podjetniškim skladom, javno agencijo SPIRIT Slovenija, Slovenskim regionalno razvojnem skladom in SID banko slovenskemu gospodarstvu ponudili preko 700 milijonov evrov razvojnih sredstev in z njimi podprlo skoraj 5.000 projektov v gospo-

darstvu in turizmu. Ta obseg ne vključuje dodatnih ukrepov pomoči gospodarstvu v času energetske krize, sprejetih z interventno zakonodajo konec 2022.

Ministrstvo je leta 2022 zelo učinkovito uvedlo Načrt za okrevanje in odpornost, kjer je razpisalo kar 98 % evropskih sredstev s tega naslova. Na ta način je upravičencem zagotovilo tudi dovolj časa za izvedbo projektov, saj EU sredstva daje na voljo le do leta 2026.

Glede iztekajoče kohezijske ovojnice 2014–2020, v kateri je bilo gospodarstvu

Na spletni strani MGTŠ si podrobno ogledite brošuro Načrt razvojnih spodbud 2023, ki jo bo ministrstvo sproti še dopolnjevalo (Brosura-Nacr-razvojni-spodbud-2023.pdf), v njej lahko nadete vse o letošnjih spodbudah.

na voljo okrog 0,9 milijarde evrov EU sredstev, je ministrstvo konec leta 2022 izplačalo že 97 % teh sredstev, pričakujejo pa, da bodo razpoložljiva kohezijska sredstva iz preteklega finančnega obdobja tudi uspešno izkoristili.

ANTON ŠIJANEC

Uspešna mariborska podjetja

razvojno naravnana

V sklopu regijskega obiska članov je predsednik OZS Blaž Cvar skupaj z ekipo OZS in OOO Maribor obiskal tri mariborska podjetja, in sicer podjetje Mastnak ograjni sistemi, podjetje Orodjarstvo Gorjak in podjetje Meating Pub&Restavracija.

Od betonske galanterije do ograjnih sistemov

V družinskem podjetju Mastnak ograjni sistemu izdelujejo aluminijaste ograjne sisteme, ki ustrezajo visokim tehničnim, kakovostnim in oblikovnim zahtevam kupcev. Začetki in prva leta podjetja Mastnak so povezani z izdelovanjem betonske galanterije, nato pa so z namenom strankam ponuditi celovito rešitev, začeli razvijati tudi ograjne sisteme, balkonske ograje in vrata. Sčasoma so vso svojo pozornost posvetili razvoju te ponudbe, »betonski« del poslovanja pa povsem opustili.

Osredotočili so se na oblikovanje in izdelavo kakovostnih in estetskih izdelkov, ki ustvarjajo sodoben življenjski slog. Ob tem je treba poudariti še, da jih v celoti naredijo »doma«. V podjetju je 30 zaposlenih, ki svoje delo opravljajo v dveh enotah, in sicer v Hrastovcu v

Slovenskih goricah in na sedežu podjetja. Njihova prodajna mreža pa je razpeta čez Slovenijo, Avstrijo in Hrvaško.

Zadnja tri leta Boris, Lilijana in Nejc Mastnak potencialne stranke, v glavnem gre za zasebne investitorje, najraje povabijo kar v podjetje. »Vemo, da stranke pridejo do nas, ker so jim naše ograje všeč. Vzamemo si čas in se trudimo ustvariti osebni odnos že s potencialnimi kupci. Zato smo uredili tudi razstavno površino, kjer lahko naše izdelke tudi vidijo in bolje spoznajo,« so povedali Mastnakovi, ki v prihodnje načrtujejo povečanje skladiščnih kapacitet, poleg tega pa razvijajo blagovno znamko, pod katero bodo trgu ponudili sestavljen ograjni sistem.

Ob obisku predsednika OZS, ki je predstavil aktivnosti zbornice v zadnjem obdobju, so se med drugim pogovarjali o cenah materialov in ele-

ktrike ter o kadrih. V podjetju Mastnak trenutno težav nimajo, saj imajo načrte in kapacitete za trenutno število zaposlenih. Se pa zavedajo pomanjkanja kadra in bo to ob morebitni širitvi poslovanja zanje verjetno zelo velik izziv.

Ni težav, so samo izzivi

V okolici Maribora je predsednik Cvar obiskal podjetje Orodjarstvo Gorjak, ki ga uspešno vodi **Marko Gorjak**. Temelje družinskega podjetja je leta 1980 postavil njegov ded, ki je začel izdelovati enostavna orodja za potrebe industrije. Danes so z inovativnim pristopom in 90 sodelavci sposobni ureničiti vse želje in zahteve na področju orodjarstva. Že več desetletij konstruirajo in izdelujejo orodja za tlačno litje aluminija predvsem za potrebe avtomobilске industrije in drugih industrijskih panog.

Lilijana, Boris in Nejc Mastnak v pogovoru z vodstvom zbornice.

Razvoj izdelkov podjetja Mastnak je plod domačega znanja in 35-letnih izkušenj.

V Orodjarstvu Gorjak izdelujejo večinoma orodja za potrebe avtomobilске industrije.

Predsednik OZS Blaž Cvar in direktor OZS Danijel Lamperger v družbi Marka Gorjaka in njegovih staršev.

Njihovi najpomembnejši trgi so Nemčija, Avstrija, Švica, Švedska, Bolgarija in Romunija, temelj sodelovanja z zahtevnimi poslovnimi partnerji pa predstavlja kombinacija moderne tehnologije in strokovnega kadra, kar Orodjarstvu Gorjak omogoča prilagodljivost ter kakovostno in zanesljivo izvedbo projektov.

»V podjetju je pomembno, da združuje strokovno znanje, vrhunsko tehnologijo, kakovost in ekipni duh. Če podjetje to doseže, je uspeh zagotovljen. Orodjarstvo Gorjak to ima, trudimo pa se, da to tudi obdržimo in nadgrajujemo,« je povedal direktor podjetja Marko Gorjak.

Ob tem poudarja, da se ne ustrašijo nobenih izzivov: »Vedno vidimo izzive, ne težav. Izzivi nam vlivajo moč, voljo in dodatno energijo, da smo vsak dan boljši kot smo bili včeraj.«

Zato tudi načrtov za prihodnost ne manjka. Zagotovo bo podjetje še ra-

slo, tako prostorsko kot v poslovnem smislu. Eden od izzivov v prihodnje, s katerim se že spogledujejo v Orodjarstvu Gorjak, je stopiti v družbo peščice evropskih podjetij, ki so sposobna izdelati tudi izredno velika orodja, ki tehtajo tudi 100 ton in več.

Meating – druženje ob hrani

Regijski obisk članov iz Maribora in okolice je predsednik Cvar v družbi sodelavcev iz OZS in OOO Maribor zaključil v Meating Pub&Restavracija, ki jo vodi član **Aleš Leskošek**, tudi prejemnik priznanja za kakovost gostinske ponudbe, ki ga podeljuje Sekcija za gostinstvo in turizem pri OZS.

Že ime puba in restavracije nakazuje bistvo ponudbe, čeprav tudi tisti, ki ne prisegajo na meso, iz Meatinga ne bodo odšli lačni. Beseda je namreč skovana iz treh angleških besed, in sicer meat, eat in meeting. Prva namiguje na to, da so mojstri priprave vseh vrst mesa, ki je večinoma slovenskega pore-

kla, druga potrjuje, da bo obisk povezan s kulinarčnim uživanjem, tretja pa, da gre za prostor, ki je kot nalašč za vsakršna družabna ali poslovna srečanja.

Sicer pa Aleš kulinarčne specialitete ponuja tudi ljubiteljem ulične hrane. S svojim foodtruckom in odlično ponudbo popestri marsikateri dogodek doma, še najraje pa se odpravi v sosednjo Avstrijo, kjer je specializiranih dogodkov, tako imenovanih foodtruck festivalov, res veliko.

Tudi v pogovoru s predsednikom OZS je beseda nanese na nje. Leskošek je namreč primerjal inšpekcijske nadzore na takih dogodkih v Sloveniji in v Avstriji. »Povsem se strinjam, da nadzori morajo biti. Je pa zanimivo, glede na to, da poznam oba načina, kako drugače to naredijo Avstrijci. Pridejo pred dogodkom, nadzor naredijo pri vseh, a je ta nemoteč. Povsem drugače je to pri nas, kjer to naredijo zelo neživiljenjsko,« je bil kritičen Leskošek.

EVA MIHELIČ

Aleš Leskošek, ki vodi Meating Pub&Restavracijo, je v pogovoru s predsednikom OZS izpostavil inšpekcijske nadzore.

Tudi burgerji so del bogate ponudbe Meating Pub&Restavracije v Mariboru.

Priložnosti čezmejnega opravljanja storitev v regiji Alpe Adria

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije je v partnerstvu s SPIRIT Slovenija in Ministrstvom za gospodarstvo, turizem in šport 1. marca v Kranjski Gori pripravila poslovni dogodek o priložnostih čezmejnega opravljanja storitev v regiji Alpe Adria.

Kako zelo pomembne so v luči slovenskega izvoza storitve slovenskih podjetij, pove podatek, da samo na sosednje trge, v Avstrijo, Nemčijo in Italijo, slovenski podjetniki izvozijo več storitev, kot pa izvozijo blaga v Ameriko, Azijo in na Bližnji vzhod. Nič manj ali še bolj pomembno ob tem je podporno okolje, ki podjetnikom zagotavlja informacije o čezmejnem opravljanju storitev, o katerem so govorili na tokratnem dogodku.

Uvodoma so udeležence pozdravili županja Kranjske Gore Henrika Zupan, predsednik OZS **Blaž Cvar** in v. d. direktorja agencije SPIRIT Slovenija **Rok Capl**. Cvar je predstavil nekaj zborničnih dejavnosti za boljši in hitrejši pretok informacij med zbornico in člani ter posebej poudaril pomen čezmejnega poslovanja za slovenske podjetnike, sploh, kot je dejal, ko razmere na domačem trgu niso najbolj rožnate, in ob tem izrazil tudi nujnost krepitve sodelovanja zbornice s sorodnimi institucijami v tujini. Tudi Rok Capl mu je pritrdil in dodal, da je ena glavnih nalog agencije, da z različnimi aktivnostmi čim bolj povezujemo vse deležnike čezmejnega poslovanja.

Dogodek v Kranjski Gori, ki leži prav na stičišču treh trgov, je bil takšen. Na njem so udeleženci iz prve roke dobili osnovne napotke in informacije o izvozu storitev. Pogoje za opravljanje dejavnosti v Italiji je predstavil **Andrej Šik**, direktor Slovenskega deželnega gospodarskega združenja v Trstu, o tem, kako na avstrijski trg, pa so spregovorili **Benjamin Wakounig**, predsednik Slovenske gospodarske zveze Celovec (SGZ), direktorica SGZ **Vesna Hodnik Nikolič** in **mag. Matjaž Marko**, ekonomski svetovalec na slovenskem veleposlaništvu na Dunaju.

Slovenska podjetja, ki želijo opravljati storitve v Italiji ali Avstriji morajo slediti zakonom v posamezni državi. Večkrat je bilo poudarjeno, da je informacije o pogojih, ki jih je treba izpolnjevati na tujih trgih, zelo priporočljivo pridobiti pravočasno, saj je treba upoštevati, da lahko, tako v Italiji kot v Avstriji, administrativni postopki za pridobivanje različnih dovoljenj, tudi trajajo.

Vsi predstavniki omenjenih institucij, ki sestavljajo podporno okolje podjetjem v regiji Alpe Adria, v kateri je zelo veliko poslovnih priložnosti, so pripravljeni

Z leve: Andrej Šik, Danijel Lamperger, Benjamin Wakounig, Henrika Zupan, Blaž Cvar, Rok Capl, Vesna Hodnik Nikolič in mag. Matjaž Marko.

pomagati in nuditi potrebne informacije. »Ključno je, da podjetniki vedo, na koga se obrniti, ko potrebujejo pomoč. Več aktivnosti podjetnikov, bo tudi spodbuda za nas, predstavnike podpornega okolja, da bomo še tesneje sodelovali. Na ta način bodo naše storitve še bolj poglobljene, podjetja pa bodo dobila bolj celovit servis,« pa je ob tem dodal generalni direktor OZS **Danijel Lamperger**.

Partner poslovnega dogodka je bila agencija SPIRIT Slovenija, ki je udeleženec po uradnem delu in neformalnem druženju domačih podjetnikov in gostov, omogočila tudi ogled nordijskega prvenstva v Planici.

Oddajo VIZIONAR spremljamo na TV SLO1

Na 1. programu TV Slovenija od začetka minulega meseca lahko spremljamo oddajo VIZIONAR, katere partnerica je Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Oddaja je na sporedu vsako soboto ob 14.45 na TV SLO1 in ob 20.00 na TV Maribor, ponovitvi pa sta v ponedeljek, in sicer ob 18.00 na TV SLO2 in ob 18.25 na TV Maribor.

Televizijska oddaja VIZIONAR je namenjena obrtnikom in podjetnikom, saj jim prinaša vpogled v najbolj aktualne teme v slovenskem gospodarstvu, širša javnost pa skozi oddajo spoznava uspešne podjetniške zgodbe (v preteklih oddajah smo že spoznali podjetje GIC gradnje, Klin d. o. o., Oljarno Kocbek in Kotlarstvo Godec) in obrtne poklice, za katere je v zadnjih letih manj zanimanja, a so glede na potrebe v obrti in podjetništvu zelo perspektivni, mladim pa omo-

gočajo tudi kreativno izražanje, osebni razvoj in dober življenjski standard.

Oddajo, ki jo pripravlja ekipa TV Maribor z voditeljico Ano Bučar, vsakokrat popestrijo zanimivi gosti, ki v pogovoru z voditeljico gledalcem pojasnijo zbornična oziroma lastna stališča in poglede na trenutno dogajanje in razmere v domačem poslovnem okolju in na tujih trgih.

Kot že rečeno oddajo lahko gledate **vsako soboto ob 14.45 na 1. programu TV Slovenija in ob 20.00 na TV Maribor,**

ponovitvi pa sta v ponedeljek, in sicer ob 18.00 na TV SLO2 in ob 18.25 na TV Maribor. Ob tem naj opozorimo še, da bo od 18. marca dalje oddaja na sporedu 1. programa TV Slovenija vsako soboto ob 16.00.

Vse oddaje si lahko ogledate na spletni strani OZS ali v arhivu na spletni strani www.rtv slo.si.

Vabljeni k ogledu.

EVA MIHELIČ

Nova TV oddaja za obrtnike in podjetnike

Vizionar

- ▶ **sobota 14.45 TV Slovenija 1**
- ponovitev: ▶ **ponedeljek 18.00 TV Slovenija 2**
- ▶ **sobota 20.00 TV Maribor**
- ponovitev: ▶ **ponedeljek 18.25 TV Maribor**

Klub mojstrov bo tudi v prihodnje vodil Marko Kajzer

Januarja so tudi v klubu mojstrov Slovenije potekale volitve. Na zboru članov so mojstri predsedovanje kluba ponovno zaupali Marku Kajzerju, mizarskemu mojstru ter sodnemu izvedencu in cenilcu iz Ljubljane. V upravni odbor kluba so bili poleg Kajzerja izvoljeni še Peter Muha, Vladimir Vodeb, Klemen Avguštin, Anton Dremelj in Renata Felicijan Šturbej, ter sekretarka kluba mag. Barbara Jančar Rozman.

Na zboru članov Kluba mojstrov Slovenije so si člani začrtali smernice za delo za novo mandatno obdobje. Predsednik kluba **Marko Kajzer** je izpostavil, da bo upravni odbor v prihodnje pripravil več regijskih srečanj, na katere bodo povabili mojstre s posameznega območja in jim na ta način približali aktivnosti kluba mojstrov.

Prav tako se namerava Klub mojstrov povezati s podobnimi združenji v tujini in tako spoznavati dobre prakse povezovanja mojstrov drugje. Tradicionalne do-

godke, ki so jih člani kluba v preteklosti kluba dobro sprejeli in radi obiskovali, bodo v klubu ohranili. Eden takih dogodkov je tudi strokovno srečanje, s katerim klub, ki deluje od leta 2007, uresničuje svoje temeljno poslanstvo, in sicer skrb za strokovno izobraževanje in usposabljanje mojstrov, tudi sodnih izvedencev in cenilcev za področje obrti.

Ob tem velja spomniti, da lahko mojstri, člani kluba, mojstrstvo svojih izdelkov in storitev, v skladu s pravilnikom, označijo tudi s kolektivno blagovno

znamko »Mojster – Factum est fabre«.

Člani kluba bodo veseli novih mojstrov, ki bi radi stopili v njihove vrste. Vse, ki bi želeli spoznati delovanje in aktivnosti Kluba mojstrov Slovenije, vabijo, da se jim pridružijo:

- v **četrtek, 9. marca, ob 20. uri v Špasu** teatru na predstavi Ženska: ljubezni, izgube, obleke ter

- **18. in 19. marca na Strokovnem srečanju KMS v Termah Zreče.**

B. J. R.

Kreditni za financiranje naložb v razvoj, raziskave in inovacije

Kreditni so namenjeni

- ☒ start-up podjetjem
- ☒ samostojnim podjetnikom
- ☒ malim, srednje velikim in velikim podjetjem
- ☒ zadrugam
- ☒ socialnim podjetjem

Prednosti

- 🎯 od 10.000 € do 10.000.000 €
- 🎯 financiranje 100 % upravičenih stroškov
- 🎯 ročnost do 9 let

Sofinanciranje Republike Slovenije in EU iz Evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

sklaskladov.si

01 2007 514

Skadi skladov
skadi banke

Skadi Banka

Izboljšajte svoje znanje uporabe računalniških in mobilnih elektronskih naprav

Zveza društev upokojencev Slovenije (ZDUS) je koordinator aktivnosti v državnem programu za izboljšanje znanja uporabe računalniških in mobilnih elektronskih naprav. Glede na to, da je društvo DUPOS član zveze, se v izobraževalne tečaje v okviru programa lahko vključijo tudi člani društva DUPOS, drugi upokojeni obrtniki in podjetniki ter tudi aktivni obrtniki in podjetniki, ki so starejši od 60 let.

V skladu z letnim programom dela smo se zato v društvu DUPOS v sodelovanju z ZDUS odločili sodelovati pri izboljševanju znanja uporabe sodobnih elektronskih naprav v starejši populaciji.

Predvidoma bodo tečaji razdeljeni na dva dela, in sicer bo prvi del namenjen uporabi prenosnega računalnika, drugi pa uporabi pametnega telefona. Tečaji bodo potekali ob delavnikih, obseg tečaja

jev pa trenutno še ni znan.

Dodatne informacije bodo tisti, ki jih zanima udeležba na tečajih, prejeli v nadaljevanju, ko bo znano število udeležencev in tudi približne lokacije izvedbe tečajev. Zato je priporočljivo, da svoj interes čim prej sporočijo preko spodnje prijavnice.

JOŽE ELSERIČ,

PREDSEDNIK DRUŠTVA DUPOS

Vse upokojene obrtnike in male podjetnike vabimo, da se včlanijo v društvo DUPOS. Željo za včlanitev nam posredujte po e-pošti **dupos.je@siol.net** in sporočite svoje kontaktne podatke (naslov, telefon, e-naslov), da vam pošljemo potrebno dokumentacijo. Vljudno vabljeni v čim večjem številu!

Prijava na tečaj uporabe računalniških in mobilnih elektronskih naprav, ki ga DUPOS organizira v sodelovanju z ZDUS

► ime in priimek:

► kontakt:

► telefon:

► e-naslov (osebni ali naslov sorodnika):

► najbližja OOZ:

Prijavljam se za tečaj:

- ☐ a) računalništvo
- ☐ b) pametni telefon
- ☐ c) oboje

DUPOS
DRUŠTVO UPOKOJENIH OBRITNIKOV
IN PODJETNIKOV SLOVENIJE

Prijavnico najkasneje **do ponedeljka, 20. marca** pošljite na naslov:

Društvo DUPOS, Celovška 71, 1000 Ljubljana

oziroma na e-naslov: **dupos.je@siol.net**.

Javni naročniki imajo z uvajanjem javnega naročanja inovacij ključno vlogo spodbujevalca inovacij v malih in srednjih podjetjih

Tretjo januarsko soboto se je na Kopah na zimskem srečanju zbralo 530 obrtnikov in podjetnikov ter njihovih družinskih članov. V ospredju je bilo sicer druženje, a tudi tekmovalnega naboja ni manjkalo. Smučarjev namreč ni zmotilo niti precej vetrovno vreme, ki je bilo, kot so povedali nekateri, krivo tudi za kakšno stotinko več puščeno na veleslalomski progi.

Partnerji projekta P5Innobroker.

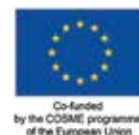
Prvi dan so projektni partnerji, ki predstavljajo zbornico, razvojne agencije, institut, inovacijsko agencijo in grozd inovativnih eko podjetij, namenili razpravi o praksah in obstoječem stanju javnega naročanja inovacij v partnerskih regijah oziroma državah. Skupna ugotovitev je bila, da kljub temu, da v vseh partnerskih državah podlaga za izvajanje tega postopka obstaja in omogoča postopek, je pri javnih naročnikih še vedno veliko zadržkov in nepripravljenosti za

uporabo tega finančnega instrumenta v praksi. Podjetja pa o tej možnosti pravzaprav vedo zelo malo. Od vseh partnerskih držav v projektu imata Andaluzija in Francija v smislu uporabe tega postopka največ izkušenj in dobrih praks.

Drugi del prvega dne obiska je bil namenjen predstavitvi inovativnega podpornega okolja v Sloveniji. Prvi govornik je bil **Igor Milek** iz SPIRIT-a, ki je predstavil temeljne ugotovitve o inovacijskem ekosistemu v Sloveniji na podla-

gi študije iz 2022, ki so je za Slovenijo izvedla mednarodna svetovalna podjetja. Temeljno spoznanje je, da je Slovenija na evropski lestvici inovativnosti nazadovala v skupino zmernih inovatork, sam sistem inovacijskega ekosistema pa nima vzpostavljenega centralnega koordiniranega pristopa in ne obstaja centralno koordinacijsko telo na državni ravni, ki bi povezovalo in iskalo sinergijske učinke številnih ukrepov različnih politik, ki spodbujajo inovativnost.

Po predstavitvi so se gostje odpravili na obisk v enega od največjih Tehnoloških parkov v Sloveniji, v Tehnološki park Primorska v Novi Gorici. Kolegi iz TPP so nam predstavili njihove storitve za svoje člane, posebej so se osredotočili na predstavitev dobre prakse na področju vzgajanja mladih in novih inovativnih podjetij. Njihova tako imenovana GoStartup akademija je intenziven pospeševalni in izobraževalni program, kjer zagonska podjetja razvijejo temelje za hitro rast, in sicer tako, da njihovi udeleženci črpajo znanje in se učijo neposredno iz izkušenj uspešnih podjetnikov, ki so že prehodili to pot.

Okrogla miza za spodbudo slovenskih javnih naročnikov

Drugi dan pa so partnerji svoj projekt predstavili na mednarodni konferenci Digital Health 2023, ki je potekala na Fužinskem gradu v organizaciji Tehnološkega parka Ljubljana. Inovacije so v središču razvijajočih se zdravstvenih ekosistemov po vsem svetu. In Slovenija v trendih ne zaostaja. Toda zdravstvo se sooča z vedno večjimi izzivi, kot so pomanjkanje zaposlenih, zahtevo po digitalizaciji in potrebo po preureditvi lokalnih zdravstvenih sistemov. In kot nakazano v uvodu, je področje zdravstva zavoljo širših in kompleksnih družbenih izzivov, s katerimi se sooča, idealni sektor za uvajanja javnega naročanja inovacij.

Tako so bili partnerji projekta veseli sodelovanja z glavnim organizatorjem. Njihov prispevek h konferenci je bila okrogla miza na temo »javno naročanje inovacij v zdravstvu«, in predstavitev projekta in njegovih ciljev domači in tuji javnosti v tako imenovanem »Show of Innovation«. Okrogla miza je z mednarodnima priznanima strokovnjakoma s področja javnega naročanja inovacij **Carlosom Garcia Delgado** in **Samiro Boussetta**, ki ju je v Slovenijo povabila OZS, spodbudila domače javne naročnike k uporabi tega postopka, saj je javno naročanje inovacij velik in do sedaj še premalo izkoriščen potencial, ki lahko da nov zagon domačim malim in srednjim podjetjem in jim omogoči nove poslovne priložnosti.

LARISA VODEB

Predstavitev inovativnega podpornega okolja v Sloveniji.

Okrogla miza je spodbudila domače javne naročnike k uporabi javnega naročanja inovacij, ki je velik in do sedaj še premalo izkoriščen potencial, ki lahko da nov zagon domačim malim in srednjim podjetjem in jim omogoči nove poslovne priložnosti.

Predstavitev projekta PSinnobroker na mednarodni konferenci Digital Health 2023.

Družinska ustava

in pravno zavezujoči dokumenti (2. del)

Pretekli mesec sem že pisal o tem, da je potrebno vse dogovore iz Družinske ustave zapisati tudi v zavezujoče dokumente. Družinska ustava namreč ni zavezujoča. V njej se zapišejo vsi dogovori ter jasen časovni in vsebinski načrt. Da bodo ti dogovori tudi pravno zavezujoči, pa je potrebno večino teh še notarsko overiti.

Prevzemnica podjetja in mlajši brat

Oče je podjetje ustanovil takoj po osamosvojitvi Slovenije. Pred upokojitvijo očeta je bilo v njem zaposlenih 41 ljudi. Večinoma so bili to moški, ker je podjetje poslovalo v pretežno kovinsko-predelovalni industriji. Pričakovati je bilo, da bo zaradi tega sin bolj primeren in tudi v očeh očeta tisti, ki bo prevzel vodenje. Vendar je imel oče ob tem velike pomisleke, zato nas je poklical za nasvet.

Predstavil nam je družinsko situacijo in svoja razmišljanja. Poudaril je, da sinu ne zaupa, saj je nestanovitven in so mu tudi zaposleni že obrnili hrbet. Hčer je videl kot kompetentno vodjo in svojo zamenjavo na direktorskem mestu. Vendar ga je močno skrbela njena strokovnost, saj ni imela ustreznega tehničnega znanja.

»Ali je v tem primeru zmožna voditi podjetje,« nas je vprašal. Takoj smo videli rešitev, saj smo že veliko podjetjem

pomagali najti ustrezne vodilne kadre. Vendar nas je najprej zanimala družinska situacija in predvsem, kaj bo s sinom. Oče tega odgovora ni imel. To je bila njegova največja bolečina. Ni ga videl kot vodjo podjetja, po drugi strani se je bal, da bo s tem povzročil veliko slabega. Menil je, da bi lahko sin imel hude težave pri iskanju službe.

To je bil za nas alarm. Kako bo nekdo uspešno vodil podjetje, če ga drugje niti v službo ne bi vzeli. Dogovorili smo se

za srečanje s celotno družino. Hči je bila pripravljena prevzeti odgovornost. Dala pa je jasno vedeti, da je njen edini pogoj, da brat ne bo v nobeni obliki zaposlen v podjetju. Pojasnila je, da so se pred dvema letoma dogovorili, da se zaposli drugje. Od takrat je zamenjal tri službe. Večino tega časa je bil nezaposlen, ker nikjer ni prestal poizkusne dobe.

Brat je imel na te situacije svoj pogled. Ne glede na njegove argumente je bilo očitno, da je problematičen. Zato smo se začeli takoj pogovarjati o razdelitvi celotnega premoženja staršev. V takih primerih je namreč ključen izziv, kaj pripada tistim potomcem, ki ne bodo prevzeli podjetja. Na naše presenečenje se je brat hitro sprijaznil s situacijo in začel sodelovati.

Glede na veliko vrednost podjetja je bilo potrebno uravnotežiti prejemek hčere in sina. V podjetju LIGHT zagovarjamo, da je potrebno v to vključiti tudi odgovornost, ki jo prevzemajo nasledniki. Nismo zagovorniki tega, da se oceni samo vrednost podjetja. Premoženje se seveda da oceniti, nemogoče pa je ceniti prevzem odgovornosti. Zato v vseh teh primerih mi dogovore dosegamo z mediacijo. Želje in cilje usklajujemo toliko časa, da je vsak družinski član pomirjen z dogovori.

Enako je bilo v njihovem primeru. Družini smo pojasnili naše stališče in jih soočili z mnenji posameznika. Po nekaj srečanjih smo prišli do konsenza. Hči prevzame vodenje in celotno premoženje podjetja. Dogovorili smo se za dosmrtno rento staršema. Določili smo višino in način izplačila. Starša sta v oporoki zapustila hišo sinu. Dogovorili pa smo se tudi za znesek, ki ga bo sin/brat dobil za to, ker se bo odpovedal premoženju podjetja.

Vse dogovore smo najprej zapisali v Družinsko ustavo. Nato smo na podjetju LIGHT pripravili tudi vse zavezujoče pogodbe in listine. Družina je pri notarju zgolj še overila podpise. Na FURS smo ustrezno priglasi darila, da ni bilo nobenih davkov. Za ta del smo jim uredili tudi subvencijo, tako da so dobili povrnjenih 60 % vseh naših storitev.

S tem pa zgodba s prenosom podjetja še ni bila končana. Med našimi pogo-

vori se je večkrat izkazal upravičen strah, da hči nima ustreznih tehničnih znanj za učinkovito vodenje podjetja. Ker se je oče nameraval hitro umakniti z operativnih funkcij, je bil to velik izziv. Potrebovali so ustreznega strokovnjaka, ki bi hčeri pomagal učinkovito voditi podjetje. Če bi podjetje propadlo, bi bili namreč vsi družinski dogovori nesmiselni.

V podjetju LIGHT smo že veliko družinskim podjetjem pomagali rešiti ta izziv. Z našim edinstvenim konceptom najdemo točno prave ljudi, ki jih potrebujejo. Kako? Najprej s podjetnikom prevzemnikom naredimo jasno osebno vizijo in strategijo razvoja podjetja. S tem ugotovimo, kaj podjetnik resnično potrebuje. Skoraj vsi drugi naredijo napako točno v tem delu, saj iščejo predvsem tehnično znanje, ne pa kompatibilnost s podjetnikom.

Mi se najprej ukvarjamo s tem, v čem je podjetnik dober in v čem ni. Iz tega naredimo najprej seznam potrebnih lastnosti in znanj. Natančno ugotovimo, kakšno osebo potrebujemo. Nato naredimo popis želenih osebnostnih lastnosti in potrebnih strokovnih znanj ter oblikujemo zelo natančen oglas, kakšno osebo iščemo. In čeprav nam vsi govorijo, da take osebe ne bomo našli, se običajno izkaže, da jih najdemo več in le še izberemo najprimernejšo.

Tudi v tem primeru je bilo tako. Naslednica je bila zelo skeptična, da bomo našli, kar je potrebovala. Danes je prezahtojna z izbiro. Z izbranim tehničnim direktorjem se izjemno dopolnjujeta v znanju. Na osebni ravni se razumeta, kot da bi se poznala že vrsto let. Podjetje konstantno napreduje, promet raste in tudi zadovoljstvo med zaposlenimi se je še dvignilo. Sedaj vsak zaposleni natančno ve, kaj so njegove zadolžitve in pristojnosti.

Trije prevzemniki podjetja

Oče je svoje podjetje vodil v obliki s. p. Srednji sin je imel svoj s. p. Nekaj je delal za svoj račun, nekaj za očeta. Starejši sin in hči sta bila zaposlena v očetovem podjetju. Za nasvet nas je poklicala hči, ker ji je bilo dovolj nejasnega poslovanja. Poleg tega je imel oče že 7 let izpolnjene pogoje za upokožitev. Menila je,

da je skrajni čas, da se dogovorijo, kako nadaljevati.

Na brezplačni informativni sestanek je prišla vsa družina. Oče je veliko pogojeval, mlajši sin je vlekel na svoj mlin. Starejši sin je prestrašen razlagal, da tako ne bodo mogli funkcionirati. Hči je imela jasne predloge in vztrajala, da registrirajo družbo, v kateri bodo vsi trije potomci enakovredni solastniki. Tehnično je bilo to izvedljivo.

Drugače je bilo s čustvenega vidika. Uskladitev mnenj je bil velik izziv. Ker so bili potomci na različnih bregovih, smo predlagali, da bi začeli z njimi. Oče se sicer ni strinjal, a je bila hči tako odločena, da je nazadnje popustil. Kljub našim bogatim izkušnjam je bilo zahtevno. Potrebovali smo sedem srečanj, da smo naslednike postavili na enaka stališča.

Ker so bili s tem postavljeni trdni temelji, je bilo z očetom lažje. Vmesno komunikacijo z očetom med srečanji je prevzela hči, ker ji je najbolj zaupal. Po dodatnih treh soočenjih očeta s sedaj enotnim mnenjem naslednikov, smo prišli do dogovora. Očetov s. p. bomo preoblikovali v d. o. o., v katerem bodo vsi trije nasledniki solastniki.

Potrebna je bila še tehnična izvedba. Najprej smo vse družinske dogovore zapisali v ustavi. Določili smo rento za starša ter način izplačila. Oče je s tem obljubil prenos celotnega premoženja svojega s. p., tudi nepremičnin in zemljišč. Z davčno nevtralnimi postopki smo očetov s. p. prenesli na d. o. o. To pomeni, da so nasledniki postali tretjinski solastniki d. o. o.-ja z vsem premoženjem, ki ga je imel s. p. Postopek smo izvedli neobdavčeno.

Podjetju smo zagotovili tudi 60 % subvencije, in sicer za kar tri področja. Najprej za že tako neobdavčen prenos s. p. na d. o. o. oz. vse naše storitve s tega naslova, obenem pa še za sestavo Družinske ustave in mentorstvo naslednikov.

Z vavčerji je družina dobila celostno svetovanje za zgolj 40 % naše celotne vrednosti. Subvencije bodo na voljo le še do konca tega meseca. Čim prej nas pokličite.

UROŠ KAVS, WWW.LIGHT.CYOU

ALI GLAVNE PRILOŽNOSTI ZA INVESTIRANJE PRIDEJO ŠELE V 2023?

Leto za akumuliranje

Če bi v letu 2023 zaenkrat sledili indeksu, ki meri optimizem pri manjših podjetjih – tako v EU kot v Ameriki – potem bi ugotovili, da se je zelo podobno zniževal že med leti 2005 in 2007. Trend vedno večjega pesimizma med podjetji, ki praktično držijo pokonci srednji razred, je v letu 2008 potem prinesel veliko finančno krizo. Kaj lahko prinese tokratni pesimizem, ki je v istem tempu upadanja kot leta 2007?

Nekateri bodo rekli, da so to zgolj pričakovanja. Če si ogledamo večji del makroekonomskih podatkov, lahko ugotovimo, da nas prav tako čaka pestro leto. K temu moramo prišteti še obvladovanje inflacije in nadaljnje zviševanje obrestnih mer, katerih učinek bo dobro viden šele v bližnji prihodnosti.

**VSE VEČ STROKOVNJAKOV
JE ENOTNIH, DA NAS ČAKA
STAGFLACIJA – VISOKA
INFLACIJA V KOMBINACIJI S
STAGNIRAJOČO GOSPODARSKO
RASTJO.**

Ob trenutnem monetarnem dogajanju tako ne gre izključiti pojava kakšne dolžniške krize (tako na državnih kot institucionalnih ravneh) kot seveda tudi ne nadaljnjih težav pri višanju kreditnih obveznosti tudi pri potrošnikih. Pomanjkanje povpraševanja s strani potrošnikov, nadaljnje zmanjševanje likvidnosti v finančnem sistemu in bolj »drago« zadolževanje so vsekakor precejšen razlog za skrb glede dogajanja v realnem gospodarstvu.

Ne smemo pa pozabiti tudi na precej pestro in vedno bolj hitro geopolitično dogajanje, kjer se zaradi menjave imperijev (to se ciklično dogaja na 75 do 90 let v zgodovini) in prenosa moči s strani ZDA na Kitajsko obeta vedno več konfliktov in nepredvidljivih dogodkov – Ukrajina, Tajvan in Iran so območja,

ki znajo v bližnji prihodnosti diktirati in usmerjati tudi investicije.

**Ni pomembno, kaj vse se
bo dogajalo, pomembno je,
kako boste to izkoristili**

Če gledamo v zgodovino in jo poskušamo aplicirati na prihodnost, vemo, da prihodnost ne bo popolnoma enaka. Se pa vseeno veliko stvari, ki so se zgodile v zgodovini (posebej veliki cikli), zelo podobno »rimajo« tudi v prihodnosti.

Če gre soditi po podatkih iz zgodovine, lahko sklenemo, da je za nekaj časa ponudba poceni denarja mimo in da nas čaka težje obdobje prilagajanja, kar bomo čutili tako v ekonomiji, v naših življenjih kot tudi na finančnih trgih.

**ZGODOVINA SE NE PONAVLJA
VEDNO, SE PA ZELO POGOSTO
PRECEJ RIMA!**

A nihanja, ki bodo, kot vse kaže, skozi leto 2023 stalnica na finančnih trgih, prinašajo enormne priložnosti za dolgoročne investitorje. Lansko leto smo doživeli rekordne upade vrednosti na določenih trgih, letošnje leto bo tako, kot vse kaže, leto za akumuliranje.

Vsak dolgoročni investitor razmišlja, kako bi lahko v obdobju investiranja kupoval čim ceneje in potem v kasnejšem obdobju prodajal dražje ter s tem ustvaril dobiček. Če želi dolgoročni investitor

kupovati čim ugodneje, mora investirati takrat, ko se dogaja večja sprememba cikla – recimo, ko se dolgoročni rastoči trend na borzi prekine in pride padajoči, medvedji trend.

Če gledamo na ciklično obdobje od leta 2009 naprej, ko smo začeli okrevanje po takratni finančni krizi, smo imeli do konca leta 2021 več kot desetletje trajajoče obdobje rastočih tečajev (z vmesno izjemo v marcu 2020, ko so trgi občutno zanihali zaradi covida-19). Z letom 2022 smo zdaj vstopili v ciklični padec na finančnih trgih in tako imenovani medvedji trend.

RECEPT ZA DOSEGO DONOSOV: KUPUJTE POCENI, PRODAJAJTE DRAGO!

A ni razloga za paniko. Če ste dolgoročni investitor, ste omenjeno obdobje težko pričakovali. Zdaj je najpomembnejše predvsem to, kako se tega lotiti na pravi način, da izkoristite poceni nakupe.

Metoda DCA

Močno okrevanje tečajev (tako na delniških kot kripto trgih v začetku leta 2023) je pokazatelj, kaj se bo zgodilo s tečaji, ko bo morebitna recesija ali kakšen večji dogodek, omenjen zgoraj, mimo nas. Takrat bomo ciklično spet prešli v nekaj let trajajoči rastoči trend. V tem vmesnem obdobju pa bi bilo najbolj smiselno, da povprečni vlagatelj svoje investicije vlaga postopoma.

Danes namreč ni potrebno biti v skrbeh, če imate v portfelju na strani del v denarju. Nihajoče se tečaje tekom leta lahko s pridom izkoristite s postopnimi vstopi v naložbe, ki jih želite držati in letos okrepiti. Metoda povprečnega stroška (metoda DCA) pravi, da je najbolje na trg vstopati z vedno enakim zneskom na enako časovno obdobje – recimo, da v vaš najljubši ETF sklad vsak mesec tekom letošnjega leta vlagate 500 evrov na mesec.

S postopnimi vložki tako zmanjšate predvsem tveganje napačnega časa vstopa na trg (da bi vstopili pri kratkoročnih vrhovih na trgu) in izkoristite vse priložnosti, ki jih bo letos ponudil trg. Če se bodo namreč uresničila tveganja, ki

grozijo, potem je pričakovati, da bomo letos tekom leta večkrat videli tako večje padce kot tudi večje kratkoročne vzpone na trgih.

METODA DCA – METODA POVPREČNIH STROŠKOV – VLAGANJE NA NAČIN, DA VLAGATE ENAK ZNESEK NA ENAKO ČASOVNO OBDOBJE.

Omenjena metoda nam je v praksi v letih 2008, 2009 in 2010 omogočila dobro akumulacijo kakovostnih naložbenih razredov in je bila z matematičnega vidika zelo dobra. Po večjih padcih v letu 2008 in 2009 se je namreč trg konsolidiral več kot eno leto, kar je bila izjemna priložnost za postopne vložke na trg in povečevanja kakovostnih delnic, skladov, zlata itn. Metoda DCA je bila sicer v obdobju akumuliranja psihološko zelo naporna, saj smo ob akumulaciji spremljali tudi negativna stanja na določenih investicijah. Kljub dodatnim vložkom in dokupom je bilo v marsikaterem delu portfelja še vedno negativno stanje, torej manj, kot smo vložili.

A ko se je trend akumuliranja zaključil in smo z letom 2010 prešli v nov rastoči cikel, se je vsako leto bolj potrjevalo, da je bila strategija za obdobje 2008–2010 vsekakor pravilna. Verjamem, da bo tudi v obdobju od leta 2022 do 2024, posebej s poudarkom na letošnjem letu, metoda postopnih vložkov v kakovostne in perspektivne investicije ena najboljših za večino investitorjev.

Akumuliranje skladno s planom in razpršitvijo

Seveda to, da so stvari na trgih poceni, še ne pomeni, da lahko kar brezglavo investirate v vse, čemur je cena padla lani in letos. Za metodo DCA velja, da se v praksi obnese kot dobra zgolj takrat, če na razprodanih nivojih lovite perspektivne investicije.

Zato je potrebno za omenjeno metodo narediti poseben načrt in potem investirati v skladu s strategijami in primerno razpršitvijo. Sam osebno bom s svojim portfeljem letos predvsem krepil

pozicije na delniških trgih (delnice in skladi ETF) ter špekulativno tudi z nakupom razprodanih kriptovalut za manjši del portfelja. Varnejši del mojega portfelja je že razporejen v fizično zlato in delež surovin, s preostankom denarnih sredstev pa sem si naredil strategijo, kaj želim letos akumulirati.

Zgolj za praktičen prikaz: v mojem portfelju skladov ETF je v lanskem letu precej porasel sklad ETF, ki vlaga v energetiko, medtem ko so skladi, ki so usmerjeni v tehnologijo, obnovljive vire, biotehnologijo, blockchain podjetja ter kitajska podjetja, doživeli precejšnje upade vrednosti. Po metodi povprečnih nakupov sem si naredil strategijo, da letos vstopam večkrat z manjšim zneskom in dokupujem predvsem te sektorje, ki so kratkoročno močno zanihali navzdol. Če bo dano, da bi trgi med letom – zaradi takšnega ali drugačnega tveganja – šli kratkoročno močno navzdol, pa bom takrat dokupil še malce več, skladno z razprodajo na trgih.

KRATKOROČNI MINUSI NA INVESTICIJAH SO ZA DOLGOROČNE INVESTITORJE SIGNAL, DA KREPIJO SVOJE POZICIJE.

S to strategijo želim dokupovati in krepiti svoje pozicije tekom celega leta ne glede na kratkoročne vrednosti v evrih. Vem, da te marsikoga prestrašijo in se vpraša, ali je to sploh smiselno. A dolgoročni investitorjev ne bi smeli prestrašiti kratkoročni padci na trgih, ki povzročijo nerealizirane izgube naših investicij. To je obdobje na trgih, ko imamo možnost, da te pozicije še okrepimo.

Vlagati v bikovskih trendih je najlažje, saj takrat hitro naredimo nekaj dobička in se počutimo dobro. A če želite narediti res »velik posel« in ustvariti tako imenovano generacijsko premoženje, pa zato potrebujemo medvedji trend in nekaj vmesnega »trpljenja«, ko pogledamo vmes na vrednosti naših investicij. Saj veste, kako pravijo: »No pain, no gain!«

MATJAŽ ŠTAMULAK,
NEODVISNI FINANČNI SVETOVALEC,
WWW.CRESUS.SI

**Vodja,
povej mi,
katere vloge igraš,**
in povem ti,
kdo si

Vloga ni isto kot funkcija. Funkcija je le potrditev neke identitete, ki je lahko zunanja (eksterna) ali notranja (interna), vendar ni nujno, da v praksi tudi zaživi. Vloga za razliko od funkcije pa je, da oseba funkcijo živi, to pomeni, da izvaja naloge, ki so za vlogo predvidene.

Primera zunanje potrditve organizacijske identitete bi bil, da ti v kadrovske službi v podpis dajo pogodbo, v kateri piše, da si vodja oddelka. Vodja oddelka se potrdi skozi naziv, plačo, odgovornosti, pooblastila, napisi na vizitki, vizitko v elektronski pošti, tablico na vratih, mesto v organigramu ipd. Prav tako se potrjuje s komunikacijo, ko ti druge osebe govorijo vodja, telefonski klici strank, da želijo govoriti z vodjo, predstavitev na sestankih, »to je naš vodja«, doma ti bližnji govorijo; »zdaj, ko si vodja, bo kaj višja plača?«, »dragi, v službi si vodja, doma pa nisi«, »moja mami je vodja«, kritike šefa »spet je bil problem, reši ga, ker si vodja« ipd. Naši možgani oziroma možgani tiste osebe skozi te različne načine komunikacije dobijo ideje, da si vodja. Notranje potrjevanje identitete se zgodi takrat, ko oseba o sebi razmišlja kot o vodji, »yes, napredoval sem in zdaj sem vodja«, »kaj si bodo drugi mislili, zdaj ko sem vodja?«, »kot vodja ne morem nikomur zaupati«, »zdaj, ko sem vodja, bom imel še več dela«, pogled na lastno vizitko, občutek ugleda, moči ipd.

Vloga za razliko od funkcije pa je, da oseba funkcijo živi, to pomeni, da izvaja naloge, ki so za vlogo predvidene. V zasebnem življenju je biti starš ali partner funkcija, ki pa sama po sebi ne spremeni ničesar, razen doživetja osebe. Funkcija zaživi in se izživi šele z izvajanjem. Na primer starš vzgaja otroke, jih pohvali, usmerja, skrbi za njih, jim daje navodila, prepovedi, dovoljenja, pomaga jim, jim stoji ob strani ipd. Takrat rečemo, da živi vlogo. Prav tako in nič drugače ni v organizaciji. Vodja zaživi šele takrat, ko počne stvari, ki jih vodja mora početi (v našem naslednjem članku).

Sam vloge vodij v organizaciji delim na 4 segmente

Organizacija dela – vsak vodja naj bi bil odgovoren za organizacijo dela, da projekti tečejo, za časovne opredelitve, razporede dela, urnike, korake dela, vmesne preglede, poročila ipd. Del, ki bi mu lahko rekli management, ko upravlja s procesi.

Koordinacija – Vodje del časa namenijo tudi koordinaciji in sodelovanju z drugimi oddelki, z drugimi vodji, preje-

manju navodil s strani nadrejenih. V bistvu gre za komunikacijo z drugimi, ki služi dobremu sodelovanju z drugimi posamezniki in oddelki. Tega pa je včasih v podjetjih toliko, da vodje nimajo časa za nič drugega kot za to. Še za operativno jim zmanjka časa, kaj šele za vodenje ljudi. Takrat je koordinacija/komunikacija sama sebi namen. Lahko je posledica tega, da je v teoriji veliko poudarka na medosebni in medoddelčni komunikaciji, kar je sicer odlično, ko je tega preveč, pa moramo paziti, da to ne preseže vseh zdravih mej.

Operativa – skoraj ne poznam vodje, ki tudi sam kdaj ne poprime za delo. To pomeni, da je vodja lahko del operativne ekipe, ki fizično dela v smeri nekega rezultata. Npr. v proizvodnih obratih še sam poprime za delo na obdelovalnem stroju, se usede na viličarja in razvršča robo na paletna mesta, dostavlja pakete, prodaja in ima prodajne sestanke, knjiži račune in dela plače ipd. Samo po sebi to ni nič narobe, če pa je tega preveč, pa sčasoma postane operativec in preneha biti vodja.

Zato pozor, 1. koristna je velika mera samonadzora, 2. po mojem skromnem mnenju bi vsak vodja, pravzaprav vsakdo, ki se ukvarja z delom z ljudmi, potreboval pomoč v obliki intervizij, supervizij ali coachingov, kjer lahko preveri svoje delovanje in 3. kdaj tudi vodja potrebuje nadzor s strani svojega vodje, da ugotovi, kaj v svojem delovnem času največ počne. Trenutno je situacija v naši praksi takšna, da vodje ocenjujejo, da v svojem času med različnimi vlogami največ časa porabijo za operativne naloge/vloge. Vsem vodjem, ki so tudi operativci, zato pogosto zmanjka časa za vodenje ljudi.

Vodenje – vodenje pomeni, da vodja določen del časa nameni vodenju ljudi. V svoji vlogi aktivno vpliva na zaposlene, da usmerijo svoje vire v doseganje skupnih ciljev. Izkušnje pri delu v podjetjih pa kažejo na problem, mogoče celo problem št. 1, da se **vodje premalo ali sploh ne ukvarjajo z vodenjem ljudi**. Posledica je, da ljudje delajo po svoje in je rezultat bolj stvar naključja kot pa ciljno usmerjeno delovanje. Kot pri inerciji lahko vse deluje, kot je treba, in organizacijo drži skupaj in usmerja posel in ne obratno, da organizacija daje smer poslu.

Težava inercijskega delovanja je, da če podjetje naleti na ovire, ne ve, kako ovire premagati in ni vodje/vodij, ki bi usmerili v pravo smer. Primerna metafora bi bila lokomotiva in vagoni. *Lokomotiva s svojo močjo vleče za seboj vagone. Poganja jo energija (elektrika, nafta, nekoč je to bil premog). Podjetje tudi poganja viri – energija, investicije, znanje, izdelki, procesi, postopki, tudi in predvsem človeški viri in vse te vire med seboj povezujejo vodje. Brez strojevodje lokomotiva pri polni hitrosti brez težav vozi naravnost po tirih, recimo, da je to stabilni trg, stalna naročila, zmerna rast trga, povpraševanja ipd. Ko naleti na ovinek, ki je lahko manjši, npr. nov izdelek, pomanjkanje kadrov, preveč povpraševanj, se lokomotiva z vagoni začne nevarno nagibati. Takrat svojo vlogo opravi strojevodja, ki zmanjša hitrost in vpliva na hitrost vlaka, da lahko zvozi ovinek, naredi potrebne izboljšave za boljši oprijem, zamenja tirnico, gre po varnejšem tiru in podobno. Mar ni vloga vodje, da vse to počne v organizaciji? V praksi pa je pogosto, da ko se pojavi ovinek, strojevodja steče na pomoč zaposlenim/kurjačem, da še bolj delajo/nalagajo gorivo. In če je ovinek prevelik (preveč izzivov in sprememb) se vlak brez strojevodje enostavno zvrne v prepad.*

Najpogostejši razlogi, zakaj prihaja do tega, da vodje ne uspejo voditi ljudi, so nerazumevanje vodenja, nepoznavanje vodenja in izgovor, da imajo vodje preveč drugih nalog in jim ne uspe voditi ljudi. Resnični razlog, skrit za tem izgovorom, je, da vodje ne zmorejo delati z zaposlenimi, ker je to težko. Vodenje je namreč nenehno vplivanje na ljudi in ljudje znajo biti naporni. Kapaciteta vstopati v odnose, biti v odnosu in vplivati na vodje je ena ključnih kapacitet, ki bi jih vsak vodja moral imeti.

Primer, kako vodja ne sme voditi

Pri opisu primera bom izhajal iz manjše skupine, ki je sestavljena iz petih članov, in vodje ter ima cilj, ki naj bo (za lažjo razlago) 100 enot.

Idealna produktivnost petih članov v skupini bi bila, da vsak član skupine naredi 20 enot. Skupaj naredijo 100 enot. Cilj je dosežen, zaposleni, vodja

in lastniki zadovoljni. Sedi pet in ponovi vajo.

V praksi pa se le redko zgodi takšen scenarij. Bolj pogosto je, da so rezultati posameznikov različni. Razlogi so lahko znanje, izkušnje, hitrost, zagnanost, motivacija, čas v podjetju, uvajanje ipd. Zaradi objektivnih ali neobjektivnih razlogov je rezultat potem naslednji: zaposleni A – 20 enot, zaposleni B – 20 enot, zaposleni C – 10 enot, zaposleni D – 0 enot in zaposleni E – 0 enot. Seveda se v praksi le redko zgodi, da oseba doseže rezultat 0, a za razlago mi dovolite tak primer.

Vodja je seveda odgovoren, da skupina doseže rezultat 100 enot, vendar tega ne dosegajo. Strategiji, ki ju lahko vodja uporabi, da zadosti ciljem skupine in zadovolji nadrejene, sta:

I. Vodja več dela naloži tistima dveh, ki že tako ali tako dobro delata. Strategija je skrita v komentarju »dobre konje je treba še bolj vpreči«. Psihološko sporočilo in razumevanje zaposlenih C, D in E je: »Zakaj bi pa delal, saj bosta naredila A in B?« Odziv zaposlenih A in B pa je: »Bolje, kot delam, več dela imam.« Ker se počutita slabo, lahko njuna produktivnost celo pade. Še posebej, ker na koncu meseca vsi dobijo zelo podobno ali celo isto plačo. Nekako bi ju lahko razumeli, zakaj bi že delala, če drugi tudi ne, in povrh se jim še nič ne zgodi, celo nagrajeni so enako.

II. Vodja naredi razliko do 100 enot sam. Psihološko sporočilo zaposlenim C, D in E v takem primeru je: »Saj ni treba delati, na koncu bo tako naredil vodja.« Sporočilo A in B pa je enako. In na koncu še A in B postaneta manj produktivna. Vodja pa je na toboganu stresa in le vprašanje je, kaj bo prej – izgorelost ali bo prej obupal in v produktivnosti padel še sam.

Edini pravilni način bi bil, da vodja vpliva na A in B s ciljem, da ostaneta enako produktivna, mogoče, da ju celo malo dvigne. In na drugi strani, da vpliva na C, D ter E in jih razvija, da čim prej dosežejo njihov cilj, ki je 20.

Pridnost in dodana vrednost

Od dobrega trenerja in coacha se pričakuje učenje novih vsebin, pristopov

in orodij, da lahko pomaga organizacijam in posameznikom na poti do učinkovitosti in zdravja. Sam sem pri svojem razvoju in spremljanju različnih organizacijskih pristopov v literaturi, kjer objavljajo tudi primere dobrih praks iz različnih okolij, opazil uporabno zanimivost. Skupno vsem primerom je zanimivo učenje, da vodja vodi zaposlene, ti pa aktivno delujejo v smeri doseganja rezultata. Sploh v zahodnih kulturah, kjer je podjetništvo visoko razvito in imajo tudi neprimerno daljše izkušnje, je zanimivo, da nikjer ni primerov, da vodja dela fizično, ko pa ima čas, pa še malo vodi zaposlene. Nekaj, kar je v našem okolju vseprisotno, kot da bi bilo to del kulture dela.

Dodatni problem je tudi, da tega časa prepogosto sploh nimajo, in naš vodja sčasoma postane operativec ali še slabše »multioperativec«. Namesto da se ukvarja z vodenjem in upravljanjem s procesi, je deklica za vse. Kot da bi bila vloga vodje, da dela namesto mnogih. Drži, da se v manjših skupinah enega, dveh ali treh članov skupine težko izogne, da tudi sam operativno dela, je pa ta pojav neučinkovitega vodenja prisoten tudi v skupinah, ki so večje. Mogoče je to eden izmed razlogov, da smo prepoznani kot priden narod, ko opazujemo dodano vrednost pa v tem ne briljiramo najbolj. V razmislek ...

Naloga za bralce

1. Organizirajte si čas za vodenje zaposlenih, najboljši, da si ga rezervirate v koledarju (če koledarja ne uporabljate, je zdaj pravi čas za začetek).

2. Opazujte svoje vodenje in spremljajte produktivnost vsakega člana skupine. Postavite si realne cilje, do kdaj in kako boste svoje zaposlene pripeljali do njihovega rezultata.

3. Poiščite vzorčni primer odličnega vodje, opazujte, kaj počne, in tisto, kar deluje, posnemajte.

Če želite, lahko razmišljanja delite na naslov denis.hilcer@kadroom.si. Vesel bom vaših mnenj in kakšnega vprašanja ali komentarja na 040 933 536.

DENIS HILČER

OBRTNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika podjetnika,
marec 2023

SVETOVALNI CENTER OZS

Svetovalni center OZS:

- 👍 Telefon: 01 58 30 553
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.svetovanje.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71,
1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Vsebina marčevskega Svetovalca:

- ▶ Davčni obračun za leto 2022
- ▶ Delodajalci bodite pozorni na pravočasno odmero letnega dopusta
- ▶ Tuji dijaki in študenti v Republiki Sloveniji
- ▶ Kako odpovedati pogodbo o zaposlitvi delavki, ki je v bolniškem staležu
- ▶ Posebna osebna olajšava za mlade do dopolnjenega 29. leta
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Jasmina Malnar Molek
davčna svetovalka - specialistka:
Davčni obračun
za leto 2022

Dušan Bavec
specialist za delovno pravo in
pravo socialne varnosti:
Pravočasna odmera
letnega dopusta

**Jasmina
Malnar Molek,**
davčna svetovalka -
specialistka

Davčni obračun za leto 2022

Zavezanci

Davčni obračun sestavijo gospodarske družbe, ki dosegajo dohodek po Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb¹ in samostojni podjetniki, ki dosegajo dohodek iz naslova opravljanja dejavnosti po Zakonu o dohodnini². Zavezanci oddajo davčni obračun elektronsko preko sistema eDavki, neposredno z direktnim vnosom postavk oziroma z uvozom tehnično ustrezne datoteke, če jim računovodski program pripravo le-te omogoča.

Rok za oddajo davčnega obračuna

Rok za oddajo davčnega obračuna je predpisan z Zakonom o davčnem postopku³. Zavezanci so dolžni predložiti davčni ob-

račun najpozneje v treh mesecih po zaključku poslovnega leta za preteklo poslovno leto. Če je poslovno leto enako koledarskemu letu, je potrebno davčni obračun predložiti najkasneje do 31. 3. 2023.

Doplačila/vračila obveznosti iz naslova davčnega obračuna

Davčni zavezanci so po oddaji davčnega obračuna dolžni plačati:

1. Obveznost po davčnem obračunu za leto 2022, to je razliko med izračunanim davkom in vplačanimi akontacijami, v roku 30 dni od predložitve davčnega obračuna,
2. Najkasneje do 20. v mesecu za pretekli mesec po oddaji obračuna plačati akontacije davka po novem in poračunati akontacije davka za že plačane akontacije v letu 2023.

Preplačila zapadlih in plačanih obrokov akontacije za leto 2022 se davčnemu zavezanecu vrnejo v 30 dneh po predložitvi davčnega obračuna.

Davčna osnova

Osnova za davek je dobiček, ugotovljen kot presežek davčno priznanih prihodkov nad davčno priznanimi odhodki. Pri določanju prihodkov in odhodkov se upoštevajo prihodki in odhodki, ugotovljeni v izkazu poslovnega izida, s prilagoditvami, kot jih zahteva zakonodaja. Najpogostejše prilagoditve prihodkov in odhodkov najdete v nadaljevanju.

Posebna obravnava velja za normirance, zavezance, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Normirani odhodki za leto 2022 znašajo 80% obdavčljivih prihodkov in ne več kot 40.000 EUR oz. 80.000 EUR, če je pri zavezanecu obvezno zavarovana vsaj ena oseba za polni delovni čas neprekinjeno najmanj pet mesecev.

Davčna stopnja

	s.p.	normirani s.p.	d.o.o.	normirani d.o.o.
stopnja obdavčitve	po dohodninski lestvici v % (16, 26, 33, 39, 45)	20%	19%	19%
uveljavljanje davčnih olajšav	da	ne	da	ne

Prilagoditev prihodkov

1. Izvzem prihodkov iz naslova dividend in dohodkov podobnih dividendam

Prejete dividende oziroma drugi deleži iz dobička in dohodki, ki so podobni dividendam se lahko izvzamejo iz davčne osnove prejemnika, če je izplačevalec:

1. zavezanec za davek po tem zakonu; ali
2. za davčne namene rezident v državi članici EU v skladu s pravom te države in se v skladu z mednarodno pogodbo o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka, sklenjene z državo nečlanico EU, ne šteje kot rezident izven EU in je poleg tega zavezanec za enega od davkov, v zvezi s katerimi se uporablja skupen sistem obdavčenja, ki velja za matične družbe in odvisne družbe iz različnih držav članic EU, in jih

določi minister, pristojen za finance, kjer se za zavezanca ne šteje družba, ki je davka oproščena ali ima možnost izbire obdavčitve; ali

3. zavezanec za davek od dohodka oziroma dobička, primerljiv z davkom po tem zakonu, in ni rezident države, v primeru poslovne enote pa ta ni v državi ali jurisdikciji, ki je uvrščena na seznam iz drugega odstavka 8.a člena tega zakona.

Če zavezanec izvzame prihodke iz prejetih dividend, je dolžan povečati davčno osnovo za 5 % izvetega dohodka.

Pazi: Za računovodske namene pripoznamo prihodke iz naslova prejetih dividend in udeležbe v dobičku na dan skupščinskega sklepa o razdelitvi dobička. Iz davčne osnove jih lahko izvzamemo šele po prejemu!

Zavezanec je v letu 2022 prejel za 5.000 EUR dividend
V davčnem obračunu izvmemo prejeto dividendo v 2.5, v 12.3. pa povišamo davčno osnovo za 5 % = 250 EUR

2. Izvzem dobičkov iz odsvojitve lastniških deležev

Dobiček iz naslova odsvojitve lastniških deležev se lahko izvzame iz davčne osnove v višini 50 % ob izpolnjevanju pogojev, da je zavezanec udeležen v kapitalu oz. v upravljanju najmanj v višini 8 % (neposredna udeležba), za obdobje najmanj 6 mesecev in da je v tem obdobju zaposloval najmanj eno osebo za poln delovni čas. Pogoji morajo biti izpolnjeni kumulativno. Če zavezanec izvzame dobiček iz naslova odsvojitve, je dolžan povečati davčno osnovo za 5 % izvzetih dobičkov (izguba iz naslova odsvojitve lastniških deležev se pri ugotavljanju davčne osnove kot odhodek ne prizna v višini 50 %).

Pazi: Odprava finančne naložbe zaradi prenehanja družbe (likvidacija ali prenehanje po skrajšanem postopku) ne šteje za odsvojitev finančne naložbe!

Družba je 10. 1. 2013 kupila 20% delež podjetja B za vrednost 30.000 EUR, 15. 10. 2014 je kupila dodatnih 10 % za 15.000 EUR. Naložbo je prodala 15. 12. 2023 za 50.000 EUR. Družba je v celotnem obdobju imela zaposlene za polni delovni čas.

V 2.6. vpiše 2.500 EUR, v 12.4. znesek 125 EUR.

3. Povečanje prihodkov iz naslova transfernih cen

Pri poslovanju med povezanimi osebami rezidenti in nerezidenti se upoštevajo transferne cene, vendar prihodki najmanj do višine, ugotovljene z upoštevanjem primerljivih tržnih cen med nepovezanimi osebami. Pri ugotavljanju prihodkov od obresti na posojila med povezanimi osebami se prihodki upoštevajo najmanj do višine priznane obrestne mere.

Odvisna družba prodaja matični družbi blago po ceni, ki je nižja od primerljive tržne cene. Družbi štejeta za rezidentki in sta v različnem davčnem položaju.

Odvisna družba mora za razliko med prodajno in tržno vrednostjo prodanega blaga povečati prihodke v zaporedni številki 3.2. davčnega obračuna.

Prilagoditev odhodkov

Za ugotavljanje dobička se priznajo odhodki, potrebni za pridobitev prihodkov, ki so obdavčeni po ZDoh-2 oziroma po ZDDPO-2 in pripoznani na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin skladno s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS 2016).

Odhodki, ki niso potrebni za pridobitev prihodkov, so odhodki, za katere glede na dejstva in okoliščine izhaja, da:

1. niso neposreden pogoj za opravljanje dejavnosti in niso posledica opravljanja dejavnosti,
2. imajo značaj privatnosti,
3. niso skladni z običajno poslovno prakso.

Davčno nepriznani odhodki:

Davčno nepriznani odhodki so primeroma naštetih v Zakonu o dohodnini (ZDoh-2) in Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2). Samostojni podjetniki so dolžni spoštovati določbe obeh zakonov, gospodarske družbe pa za ugotavljanje dobička spoštujejo le določbe ZDDPO-2.

Po **ZDoh-2** se kot odhodek ne priznajo:

1. davki, ki jih je plačal zavezanec kot fizična oseba in niso povezani z opravljanjem dejavnosti (npr. davek od premoženja, davek na dediščine in darila);
2. dohodnina po tem zakonu;
3. davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec uveljavil kot odbitek davka v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost;
4. samoprispevek, uveden v skladu s predpisi o samoprispevku.

Po **ZDDPO-2** se za davčno nepriznane odhodke štejejo:

1. dohodki, ki so podobni dividendam, vključno s prikritim izplačilom dobička;
2. odhodki za pokrivanje izgub iz preteklih let;
3. stroški, ki se nanašajo na privatno življenje, primeroma za zabavo, oddih, šport in rekreacijo, vključno s pripadajočim davkom na dodano vrednost;
4. stroški prisilne izterjave davkov ali drugih dajatev;
5. kazni, ki jih izreče pristojni organ;
6. davki, ki jih je plačal družbenik kot fizična oseba;
7. davek na dodano vrednost, ki ga je zavezanec ni uveljavil kot odbitek, čeprav je imel to pravico;
8. obresti:
 - a. od nepravočasno plačanih davkov ali drugih dajatev;
 - b. od posojil, prejetih od oseb, ki imajo sedež ali prebivališče v davčnih oazah;
9. donacije;
10. podkupnine in druge oblike premoženjskih koristi.

Davčno nepriznani odhodki so tudi ugodnosti, ki jih delodajalec nudi zaposlenim, če te niso vključene v davčno osnovo prejemnika in se od njih ne obračunajo prispevki in dohodnina (obdavčene bonitete po ZDoh-2).

Za bonitete, ki se ne všttevajo v davčno osnovo prejemnika štejejo:

1. ugodnosti manjših vrednosti, ki jih delodajalec zagotavlja vsem delojemalcem pod enakimi pogoji, kot je zlasti regresirana prehrana med delom, uporaba prostorov za oddih in rekreacijo, pogostitve ob praznovanjih in v drugih podobnih primerih zagotavljanja običajnih ugodnosti;
2. plačila delodajalca za dopolnilno izobraževanje in usposabljanje delojemalcev, ki je v zvezi s poslovanjem delodajalca, vključno z izobraževanjem in usposabljanjem v okviru izvajanja promocije zdravja na delovnem mestu v skladu z zakonom, ki ureja varnost in zdravje pri delu;
3. plačila delodajalca za zdravstvene preglede delojemalcev,

ki jih je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona, ki ureja varnost in zdravje pri delu in bi opustitev zdravstvenega pregleda oziroma plačila pomenila kršitev zakona in s tem kazensko odgovornost delodajalca;

4. plačila delodajalca za cepljenje delojemalcev, pod pogojem, da iz izjave o varnosti z oceno tveganja delovnega mesta delojemalca skladno s predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, sledi, da je treba takemu delojemalcu zagotoviti cepljenje;
5. plačila delodajalca za zavarovanje delojemalcev za nesreče pri delu, ki ga je delodajalec dolžan zagotoviti na podlagi zakona in bi opustitev zavarovanja oziroma plačila pomenila kršitev zakona;
6. uporaba parkirnega prostora, ki ga delodajalec zagotovi delojemalcu;
7. uporaba računalniške in telekomunikacijske opreme, ki jo delodajalec zagotovi delojemalcu.
8. bonitete, ki jih delodajalec delojemalcu ne zagotavlja redno ali pogosto, se ne vključujejo v davčno osnovo delojemalca, če vrednost vseh bonitet v mesecu ne presega 15 evrov.

Izjema: Darila otrokom zaposlenih do starosti 15 let, podarjena v mesecu decembru, če vrednost darila ne presega 42 evrov, so davčno priznan odhodek.

Zavezanec, nosilec dejavnosti, uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene. Si obračuna boniteto?

Ne. Nosilec dejavnosti ni v delovnem razmerju, zato mu podjetje ne izplačuje plače niti ne obračuna bonitete. Za davčne namene so stroški, povezani z uporabo vozila za privatne namene, davčno nepriznan odhodek in povečujejo davčno osnovo nosilca dejavnosti. Vnesemo jih v post. 6.9 davčnega obračuna.

Delno priznani odhodki:

1. Stroški reprezentance in stroški nadzornega sveta oziroma drugega organa, ki opravlja zgolj funkcijo nadzora, so priznani v višini 60 %.

Zavezanec je poslovne partnerje obdaril s koledarji, ki jih je opremil z logotipom podjetja.

Darila so bila izročena poslovnim partnerjem, zato se štejejo za reprezentanco. Strošek obdaritve poslovnih partnerjev je priznan v višini 60 %, preostanek je davčno nepriznan odhodek in se vnese v zap. št. 6.24.

2. Obresti od presežka posojil, prejetih od delničarja oz. družbenika, če ima kadarkoli v davčnem obdobju neposredno ali posredno v lasti najmanj 25 % delnic ali deležev, so davčno nepriznan odhodek, če posojila presegajo štirikratnik zneska deleža v kapitalu zavezanca (tanka kapitalizacija).

Pazi: velja za družbenike pravne in fizične osebe!

Podjetje je od matične družbe prejelo posojilo v višini 100.000 EUR. Povprečna vrednost kapitala v družbi znaša 20.000 EUR. Posojilo se obrestuje po POM na dan sklenitve posojila v višini 2,50% letno.

povprečna vrednost kapitala	20.000 €
4x povprečne vrednosti	80.000 €
posojilo povezane osebe	100.000 €
presežek posojil	20.000 €
obresti od presežka posojil ($20.000 \cdot 2,5$)	500 €

3. Pri poslovanju med povezanimi osebami rezidenti in nerezidenti se upoštevajo transferne cene, vendar odhodki največ do višine, ki je ugotovljena z upoštevanjem primerljivih tržnih cen med nepovezanimi osebami. Odhodki iz naslova obresti na posojila med povezanimi osebami se priznajo največ do višine priznane obrestne mere.

Matična družba je februarja 2022 odobrila posojilo odvisni družbi v višini 50.000 EUR z dobo vračila 3 leta in pogodbeno obrestno mero 4 %. Posojilo ne šteje za presežno posojilo po pravilih tanke kapitalizacije.

Izračun priznane obrestne mere na dan odobritve: variabilni del februar 2022 (-0,431%) + pribitek za ročnost (0,03%) + pribitek za kreditno oceno kreditobjemalca (1%) = 0,599%

Pogodbena obrestna mera je višja od POM, zato mora odvisna družba za razliko obresti med pogodbeno in priznano obrestno mero znižati odhodke v zap. št. 6.5.

4. Prispevki za socialno varnost in povračila stroškov pri nosilcu dejavnosti
Za davčno priznane odhodke štejejo obvezni prispevki za socialno varnost nosilca dejavnosti in povračila stroškov (stroški povezani s službeno potjo, prehrana med delom, prevoz na delo, terenski dodatek), ki se nanašajo izključno na zasebnika, obračunana pod pogoji in do zneskov iz Uredbe o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja. Izplačila povračil stroškov nad Uredbo niso davčno priznan odhodek.

Odhodki, ki niso davčno priznani ob oblikovanju, se pa priznajo ob porabi oz. odpravi:

1. Rezervacije za dana jamstva ob prodaji proizvodov ali opravitvi storitev, za reorganizacijo, pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine pred upokojitvijo, oblikovane skladno s SRS 2016, se ob oblikovanju priznajo v višini 50% Ob porabi oziroma odpravi rezervacij za ta namene iz davčnega obračuna izvajamo prihodke oz. odhodke, ki nam ob oblikovanju niso bili davčno priznani. Vse ostale rezervacije oblikovane po pravilih Slovenskih računovodskih standardov se priznajo v celoti.

V obdobju od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2026 se oblikovanje rezervacij za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine ob

upokojitvi prizna kot odhodek v obračunanem znesku, ki ustreza 100 % oblikovanih rezervacij v vsakem posameznem davčnem obdobju

Zavezanec je v letu 2015 oblikoval dolgoročne rezervacije za jubilejne nagrade v višini 5.000 EUR. V obračunu 2015 je 50% oblikovane rezervacije izvzel iz odhodkov v zap. 6.6. V letu 2022 je zavezanec izplačal jubilejne nagrade v višini 2.000 EUR, porabo je knjižil neposredno v breme oblikovanih rezervacij. V davčnem obračunu 2022 pod zap. 7.1 vpiše 50% porabljenih rezervacij = 1.000 EUR.

2. Odhodki iz naslova prevrednotenja (oslabitev) poslovnih terjatev se priznajo v obračunanih zneskih, vendar znesek teh odhodkov ne sme presegati nižjega od naslednjih zneskov:

- zneska, ki je enak aritmetični sredini v preteklih treh letih dejansko odpisanih terjatev po pogojih davčno priznane ga odpisa ali
- zneska, ki predstavlja 1% obdavčljivih prihodkov.

Davčno nepriznane oslabitve ob oblikovanju se priznajo ob odpisu celote ali dela terjatev, če se odpis opravi po pogojih davčno priznanega odpisa.

Davčno priznan odpis:

- priznane terjatve, ki jih je zavezanec prijavil v postopku prisilne poravnave oziroma stečajnem postopku;
- na podlagi neuspešno zaključenega izvršilnega postopka sodišča,
- brez sodnega postopka, če zavezanec dokaže, da bi stroški sodnega postopka presegli znesek poplačila terjatev oz. dokaže, da so bila opravljena vsa dejanja, ki bi jih opravil s skrbnostjo dober gospodarstvenik za doseg poplačila terjatev oziroma da so nadaljnji pravni postopki ekonomsko neupravičeni.

Davčni organ je v pojasnilu št. 4200-7173/2021-2 z dne 10. 01. 2022 pojasnil:

Določbo prvega stavka šestega odstavka 21. člena ZDDPO-2 (v zakon vključeno z novelo ZDDPO-2S) je potrebno razumeti na način, da se v trenutku priznanja posamezne terjatve v postopku prisilne poravnave ali v stečajnem postopku, priznajo vsi do tedaj davčno nepriznani odhodki iz naslova prevrednotenja te terjatve. Tako razumevanje določbe zagotovi njeno skladnost z utemeljitvijo pripravljavca, vključno s primerljivostjo ureditve popravka obračunane DDV iz 39. člena ZDDV-1.

Določba novele ZDDPO-2S se uporablja za davčna obdobja, ki se začnejo od vključno 1. januarja 2022. To pomeni, da bodo zavezanci v svoj prvi davčni obračun za obdobje, ki se začne 1. januarja 2022 ali kasneje, v polje 7.2 obračuna DDPO vključili tudi do tedaj davčno nepriznane odhodke iz prevrednotenja terjatev, ki so bile priznane v insolvenčnih postopkih v preteklih davčnih obdobjih.

Izračun davčno priznanih oslabitev terjatev

Prihodki družbe znašajo 100.000 EUR. V preteklih treh letih je družba odpisala (po pogojih davčnega odpisa) za 3.800 EUR terjatev.

a) iz naslova obdavčljivih prihodkov

$$100.000 \cdot 1\% = 1.000 \text{ EUR}$$

b) iz naslova odpisov

$$3.800 / 3 = 1.266,67 \text{ EUR}$$

Davčno priznana višina oslabitev terjatev je 1.000 EUR.

3. Odhodki iz naslova slabitev finančnih naložb in finančnih instrumentov, razen oslabitev naložb in finančnih instrumentov, ki so izmerjeni po poštenu vrednosti preko poslovnega izida, se ne priznajo kot odhodek ob oblikovanju temveč se priznajo zavezancem ob odtujitvi, zamenjavi ali drugačni poravnavi oz. ob odpravi finančne naložbe oz. finančnega instrumenta.

Družba je leta 2016 oslabila finančno naložbo, ki jo vrednoti po nabavni vrednosti, v višini 3.000 EUR in odhodke iz naslova oslabitev upoštevala v 6.8 davčnega obračuna. V letu 2022 je finančno naložbo prodala, zato v 7.3 izkaže 3.000 EUR v preteklosti nepriznanih slabitev.

4. Amortizacija se kot odhodek prizna v obračunanem znesku z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja ter najvišjih davčno priznanih amortizacijskih stopenj iz 33. člena ZDDPO-2. Amortizacija, obračunana za poslovne namene, ki presega davčno priznano amortizacijo, se prizna kot odhodek v kasnejših davčnih obdobjih.

Najvišje davčno priznane amortizacijske stopnje:

1. gradbeni objekti, vključno z naložbenimi nepremičninami 3 %;
2. deli gradbenih objektov, vključno z deli naložbenih nepremičnin 6 %;
3. oprema, vozila in mehanizacija 20 %;
4. deli opreme in oprema za raziskovalne dejavnosti 33,3 %
5. računalniška, strojna in programska, oprema 50 %;
6. večletni nasadi 10 %;
7. osnovna čreda 20 %;
8. druga vlaganja (vlaganja v tuja OOS) 10 %.

Podjetnik nepremičnine, ki jo v celoti uporablja za poslovne namene, ni prenesel v podjetje. Si lahko prizna stroške amortizacije, vlaganj in obratovalne stroške, ki se nanašajo na nepremičnino?

Po pojasnilu davčnega organa podjetnik za nepremičnino, ki je ni prenesel v podjetje, kljub dejstvu, da jo uporablja izključno in v celoti za obdavčeno dejavnost, ne more uveljavljati niti obratovalnih stroškov, kaj šele amortizacije in vlaganj. V kolikor pa se nepremičnina uporablja delno za zasebne

kot za poslovne namene in ni prenesena v dejavnost, pa se lahko v razmerju poslovne rabe te nepremičnine, na podlagi temeljnice (obračuna) stroškov, obratovalni stroški za davčne namene priznajo kot odhodek.

Povezane osebe

Za povezani osebi štejeta osebi (rezident/nerezident, rezident/rezident), ki sta povezani v kapitalu (neposredna ali posredna udeležba najmanj v višini 25 % vrednosti delnic ali deležev), upravljanju ali nadzoru oziroma na podlagi pogodbe na način, ki se razlikuje od razmerij z nepovezanimi osebami.

V kolikor se osebi štejeta za povezani in med seboj poslujeta, sta za davčne namene dolžni dokazovati višino primerljive tržne cene ter v davčnem obračunu povečati davčno osnovo za razliko med pogodbeno in primerljivo tržno ceno.

Prilagajanje davčne osnove pri poslovanju med rezidentoma ni potrebno, če sta povezani osebi:

- v istem davčnem položaju (izkazujeta pozitivno davčno osnovo oz. nepokrito davčno izgubo iz preteklih obdobj) in
- sta obdavčeni po enaki stopnji.

Povezani osebi s.p. in d.o.o., ki medsebojno poslujeta, sta dolžni prilagajati davčno osnovo, če cene za dobavo blaga ali opravitvi storitve med njima niso tržne, saj ne plačujeta davka po isti stopnji.

Davčna izguba

Ugotovljena negativna razlika med davčno priznanimi prihodki in davčno priznanimi odhodki je davčna izguba. Pokrivati jo je možno neomejeno dolgo, pri čemer lahko zavezanec v tekočem davčnem obračunu znižuje davčno osnovo iz naslova preteklih davčnih izgub le do višine 50% davčne osnove tekočega obdobja. Ob izkazani davčni izgubi v tekočem davčnem obračunu oziroma nepokriti davčni izgubi iz preteklih let se zahteva izpolnitev priloge 5.

Davčne olajšave

Davčni zavezanci lahko v davčnem obračunu uveljavljajo davčne olajšave in izgubo največ v višini 63 % davčne osnove. Vrstni red uveljavljanja davčnih olajšav ni določen, zato se zavezanci sami odločijo, katero olajšavo bodo koristili. Smiselno je, da se najprej koristijo davčne olajšave, ki jih ni moč prenašati v naslednja davčna obdobja, nato olajšave, ki jih zavezanec lahko prenaša v naslednja davčna obdobja, kot zadnjo pokrivamo izgubo. Davčnih olajšav ne morejo uveljaviti in koristiti:

- normiranci, zavezanci, ki ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov. Davčne olajšave iz preteklih let, bodo lahko koristili, če ne bo potekel rok za njihovo uveljavljanje, v davčnih obdobjih, ko bodo ponovno ugotavljali davčno osnovo po dejanskih prihodkih in odhodkih;
- nepridobitne organizacije, če se olajšava nanaša izključno na opravljanje nepridobitno dejavnost. Olajšavo pa lahko uveljavijo v celoti, če se ta nanaša na pridobitno dejavnost;
- zavezanci, ki izkazujejo negativno davčno osnovo.

1. Olajšava za vlaganja v raziskave in razvoj

Olajšavo za vlaganje v raziskave in razvoj lahko uveljavljajo zavezanci, ki vlagajo v notranje raziskovalno-razvojne dejavnosti oz. v nakup raziskovalno-razvojnih storitev. Zahteva se skrbno vodenje dokumentacije za posamezen projekt (poslovni načrt).

Višina olajšave: 100 % vlaganj.

Prenos: 5 let.

Izključuje se: z olajšavo za investiranje

Priporočilo: skrben pregled priročnika Frascati, pojasnil FURS in MGRT.

2. Olajšava za investiranje v opremo in neopredmetena sredstva

Davčno osnovo lahko znižamo za vlaganja v opremo in neopredmetena sredstva, razen investicij v:

- pohištvo in pisarniško opremo;
- motorna vozila, razen osebnih avtomobilov na hibridni ali električni pogon, avtobusov na hibridni ali električni pogon in avtobusov in tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustreza EURO VI;
- dobro ime;
- stvarne pravice na nepremičninah in podobne pravice.

Višina olajšave: 40 % investiranega zneska.

Prenos: 5 let.

Vračanje olajšave: odtujitev sredstva prej kot v 3 letih po letu vlaganj oziroma pred dokončnim amortiziranjem.

Zavezanec je v letu 2022 nabavil klimo za prezračevanje poslovnih prostorov. Ali lahko uveljavlja olajšavo za investiranje?

Ne. FURS je v pojasnilu Olajšava za investiranje pojasnil, da se klimatska naprava šteje za sestavni del nepremičnine, zato zanjo ni moč uveljavljati olajšave.

3. Olajšava za zaposlovanje

Davčno olajšavo za zaposlovanje uveljavlja zavezanec za zaposlitev:

1. mlajših od 29 let in starejših od 55 let oziroma oseb v poklicu, za katerega na trgu primanjkuje delovne sile, ki v preteklih 24 mesecih niso bili zaposleni pri tem delodajalcu ali njegovi povezani osebi, v višini 45 % obračunanih bruto plač,
2. mlajših od 25 let, ki se zaposlujejo prvič, v višini 55 % obračunane bruto plače.

Čas trajanje olajšave: prvih 24 mesecev zaposlitve

Pogoj za uveljavljanje olajšave: povečanje skupnega števila zaposlenih.

Izključuje se z olajšavo za zaposlovanje invalidov.

Po spremembi določbe se lahko olajšava uveljavlja tudi za zaposlitev osebe za določen čas (pogoj povečanja skupnega števila zaposlenih mora biti izpolnjen). Prav tako za uveljavljanje olajšave ni več določenega pogoja, da mora biti ta oseba prijavljena na Zavodu za zaposlovanje kot brezposelna oseba vsaj 6 mesecev.

Zavezanec je novembra 2022 za nedoločen čas zaposlil osebo mlajšo od 25 let, ki se prvič zaposluje. Od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 je zavezanec zaposloval dve osebi za nedoločen čas in eno osebo za določen čas. Ena oseba pa je bila zaposlena za nedoločen čas od 1. 1. 2022 do 15. 6. 2022. Ali zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za zaposlitev novo zaposlenega delavca v višini 55 % obračunane plače?

Davčni organ je v pojasnilu št. 0920-534/2023 z dne 22. 2. 2023 zapisal:

Povečanje skupnega števila zaposlenih delavcev v davčnem obdobju je doseženo, če je število zaposlenih delavcev na zadnji dan davčnega obdobja višje, kot je povprečje 12 mesecev v tem davčnem obdobju ali manj mesecih, če je bilo to obdobje krajše. Pri ugotavljanju povprečnega števila zaposlenih delavcev se zaposleni za delovni čas, krajši od polnega časa, upoštevajo sorazmerno, pri čemer se zaposleni za določen čas ne upoštevajo. Zaposleni za nedoločen čas, ki so bili v davčnem obdobju na porodniškem ali starševskem dopustu ali v bolniškem staležu (bodisi v breme zavezanca bodisi v breme ZZSZ), se v izračunu upoštevajo na enak način kot ostali zaposleni za nedoločen čas. Povprečje zaposlenih v 12 mesecih v davčnem obdobju se izračuna tako, da izračunamo stanje zaposlenih na zadnji dan vsakega od teh 12 mesecev, mesečna stanja seštejemo in jih delimo s številom 12. V primeru, da je zavezanec v davčnem obdobju posloval manj kot 12 mesecev, se izračun števila zaposlenih in povprečja ustrezno prilagodi obdobju poslovanja.

mesec	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
št. zaposlenih	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	3	3
povprečno število zaposlenih	31/12 = 2,58											

Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo za zaposlovanje v višini 55% obračunane plače novo zaposlenega delavca, saj je zadnji dan davčnega obdobja število zaposlenih višje od povprečja 12 mesecev.

4. Olajšava za zaposlovanje invalidov

Zavezanec, ki zaposluje invalida po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove.

Višina olajšave:

- 50 % plače invalida
- 70 % plače invalida s 100% telesno okvaro in gluho osebo
- 70 % plače za invalide nad predpisano kvoto (invalidnost ne sme biti posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni pri istem delodajalcu)

Prenos: /

Pogoj: odločba po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov

Olajšava za invalida in olajšava za invalide nad predpisano kvoto se izključujeta.

5. Olajšava za zavezanca invalida

Zavezanec, ki je invalid po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, lahko uveljavlja znižanje davčne osnove.

Višina olajšave za vsak mesec opravljanja dejavnosti:

- 30 % povprečne mesečne plače v RS oziroma
- 60 % povprečne mesečne plače v RS za invalida s 100% telesno okvaro in gluho osebo.

Pogoj: zavezanec ne zaposluje delavcev.

Nosilec dejavnosti je invalid po zakonu, ki ureja zaposlitveno rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov, in ne zaposluje delavcev. V preteklem letu je nosilcu pri opravljanju dejavnosti, nudil pomoč družinski član, preko kratkotrajnega (brezplačnega) dela. Ali lahko uveljavlja olajšavo?

Da, nosilec lahko uveljavlja olajšavo. Za delavce se namreč štejejo tisti, ki z zavezancem sklenejo delovno razmerje po pogodbi o zaposlitvi.

6. Olajšava za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju

Olajšavo lahko koristi zavezanec, ki sprejme vajenca, dijaka ali študenta po učni pogodbi za izvajanje praktičnega dela v strokovnem izobraževanju.

Višina olajšave: v višini izplačane nagrade te osebe, vendar ne več kot 80 % povprečne mesečne plače v RS za vsak mesec opravljanja dela.

Prenos: /

Se v olajšavo vštevajo tudi povračila stroškov?

Ne, povračila stroškov se ne vštevajo v olajšavo.

7. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje

Delodajalec, ki v skladu s pogoji iz zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju po pokojninskem načrtu kolektivnega zavarovanja delno ali v celoti plačuje premije v korist delojemalcev zavarovancev izvajalcu pokojninskega načrta s sedežem v RS ali državi članici EU, lahko koristi olajšavo za PDPZ. Višina olajšave: 24 % obveznih prispevkov za PIZ in ne več kot 2.903,66 EUR.

Prenos: /

Velja tudi za s.p.-ja, ki je priključen k načrtu.

8. Olajšava za donacije

Zavezanec lahko uveljavlja znižanje davčne osnove za znesek izplačil v denarju in v naravi za humanitarne, invalidske,

socialnovarstvene, dobrodelne, znanstvene, vzgojno-izobraževalne, zdravstvene, ekološke, športne, religiozne namene in druge splošno koristne namene v višini 1 % obdavčenega prihodka v davčnem letu.

Prenos: /

Dodatno olajšavo v višini 0,2 % obdavčenega prihodka v davčnem letu je možno uveljaviti za izplačila za kulturne namene, športne namene in izplačila prostovoljnemu društvu, ustanovljenemu za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ki delujejo v javnem interesu za te namene.

Prenos: 3 leta

Zavezanec lahko uveljavlja olajšavo v višini 3,8% obdavčenega prihodka v denarju ali naravi izvajalcem programa vrhunškega športa za vlaganja v vrhunski šport, kot so opredeljeni z zakonom, ki ureja šport. Seznam vrhunskih športnikov je objavljen na spletni strani Direktorata za šport.

Prenos: /

9. Olajšava za vlaganja v digitalni in zeleni prehod

Zavezanec lahko uveljavlja zmanjšanje davčne osnove v višini 40 % zneska, ki predstavlja vlaganja v digitalno preobrazbo in zeleni prehod v tem obdobju, vendar največ v višini davčne osnove. Med upravičena vlaganja štejejo vlaganja v:

1. računalništvo v oblaku, umetno inteligenco in velepodatke;
2. okoljsko prijazne tehnologije, čistejši, cenejši in bolj zdrav javni in zasebni transport, razogljičenje energijskega sektorja, energijsko učinkovitost stavb, uvajanje drugih standardov za klimatsko nevtralnost.

Vrsta vlaganj za katero je mogoče uveljavljanje olajšave in način uveljavljanja davčnih olajšav je določen v Pravilniku o uveljavljanju olajšave za digitalni in zeleni prehod.

Prenos: /

Izključuje se: z olajšavo za investiranje se izključuje z R&R in olajšavo za investiranje

Omejitev: Ne uveljavlja se za vlaganja, financirana iz nepovratnih sredstev občin, RS ali EU

Osebnostne olajšave za samostojne podjetnike

Zasebniki lahko v davčnem obračunu uveljavljajo:

- splošno olajšavo v višini 4.500 EUR (če se nosilec ne šteje za vzdrževanega družinskega člana oziroma če olajšava že ni bila upoštevana pri akontaciji dohodka iz zaposlitve ali je bila upoštevana v deležu manjšem kot 5/12)
- dodatno splošno olajšavo, ki je odvisna od višine njihovega dohodka (v sorazmerju s številom mesecev, za katerega predlagajo davčni obračun)
- posebno olajšavo za vzdrževane družinske člane

Ugotavljanje davčne osnove pri »normirancih«

Normiranci ugotavljajo davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in normiranih odhodkov.

Prihodki:

Normiranci v davčni obračun vključijo prihodke, ugotovljene po računovodskih standardih. V prihodkih upoštevajo tako prihodke iz naslova prodaje blaga in opravljanja storitev, prihodke iz naslova prejetih subvencij, dotacij, državnih pomoči, prihodke iz naslova oproščenih prispevkov in prilagoditev davčne osnove, to je povečanje prihodkov iz naslova poslovanja s povezano osebo. Prav tako izpolnijo vse ostale postavke davčnega obračuna, ki so povezane s prihodki, če je to potrebno (izvzem prihodkov iz naslova odprave oslabitev, odprave rezervacij, povečanje prihodkov iz naslova koriščenih olajšav, zaradi prodaje sredstva pred predpisanim rokom, itd ...).

Normiranec je bil v letu 2022 delno oproščen plačila prispevkov po 145. členu ZPIZ-2. Kako vključi oproščene prispevke v davčni obračun?

Zavezanec pripozna oproščene prispevke med prihodki v zaporedni številki 1 davčnega obračuna in jih nato v isti višini izvzema iz davčne osnove v post. 2.9 davčnega obračuna. Skladno z 56/3 členom ZDoh-2 se obvezni prispevki za socialno varnost, ki se nanašajo na socialno zavarovanje zavezanca, ki jih za zavezanca v skladu s posebnimi predpisi plačuje Slovenija ali samoupravna lokalna skupnost, ne štejejo za prihodek in se ne priznajo kot odhodek zavezanca.

Normirani odhodki:

V letu 2022 se odhodki priznajo v višini 80 % davčno priznanih prihodkov (zap. št. 4 davčnega obračuna), pri čemer znesek normiranih odhodkov ne sme preseči dovoljenega (limitiranega) zneska, to je 40.000 EUR oziroma 80.000 EUR. Omejitev 80.000 EUR velja za tiste normirance, ki so imeli v letu 2022 neprekinjeno najmanj pet mesecev obvezno zavarovano vsaj eno osebo za polni delovni čas (velja tudi za nosilca dejavnosti, polno zavarovanega neprekinjeno najmanj pet mesecev).

Normirani popoldanski s.p., brez zaposlenih, je v letu 2022 dosegel prihodke v višini 70.000 EUR. V kakšni višini bo uveljavljal normirane odhodke?

Normirani odhodki mu bodo priznani v višini 40.000 EUR. Razlika 30.000 EUR bo obdavčena po stopnji 20 %.

Upoštevanje davčnih in osebnih olajšav ter davčne izgube:

Normiranci ne morejo koristiti davčnih in osebnih olajšav, prav tako v davčnem obračunu ne upoštevajo preteklih davčnih izgub.

Normirani s.p. je v letu 2022 nabavil opremo, za katero bi lahko uveljavljal olajšavo za investiranje. Olajšavo bi koristil v letu 2023, ko bo ugotavljal davčno osnovo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov.

Normiranci v davčnem obračunu ne morejo uveljavljati olajšav in jih prenašati v naslednja davčna obdobja.

Davčna osnova:

Davčna osnova se ugotavlja kot razlika med davčno priznanimi prihodki in normiranimi odhodki.

Davčna stopnja:

Normiranci, samostojni podjetniki, obračunajo davek po stopnji 20 %. Dohodek iz naslova dejavnosti je obdavčen cedularno, torej se ne všteva v letno odmero dohodnine. Normirani d.o.o.-ji obračunajo davek po stopnji 19 %, kot to velja za gospodarske družbe.

Novela ZDoh-2AA:

Z letom 2023 se spreminja višina normiranih odhodkov in zaostre pogoje vključenosti v zavarovanje. Predlagam, da pred oddajo davčnega obračuna za leto 2022 preverite (preračunate) višino normiranih odhodkov za leto 2023 z upoštevanjem planiranih prihodkov in presodite kako ugotavljati davčno osnovo v letu 2023. Če nameravate izstopiti iz sistema normiranosti in ugotavljati davčno osnovo po dejanskih prihodkih in odhodkih, lahko to storite na način, da v davčnem obračunu za leto 2022 označite spremembo ugotavljanja davčne osnove. Ne pozabite, da je potrebno obračun oddati najkasneje do roka za oddajo, to je 31. 3. 2023. Če z oddajo davčnega obračuna zamudite oziroma ne označite spremembe ugotavljanja davčne osnove, se bo davčna osnova v letu 2023 ugotavljala na enak način kot v letu 2022.

¹ Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 117/06, 56/08, 76/08, 5/09, 96/09, 110/09 – ZDavP-2B, 43/10, 59/11, 24/12, 30/12, 94/12, 81/13, 50/14, 23/15, 82/15, 68/16, 69/17, 79/18, 66/19, 172/21 in 105/22 – ZZNSPP)

² Zakon o dohodnini (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 9/12 – odl. US, 24/12, 30/12, 40/12 – ZUJF, 75/12, 94/12, 52/13 – odl. US, 96/13, 29/14 – odl. US, 50/14, 23/15, 55/15, 63/16, 69/17, 21/19, 28/19, 66/19, 39/22, 132/22 – odl. US in 158/22)

³ Zakon o davčnem postopku (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US, 203/20 – ZIUPOPdve, 39/22 – ZFU-A, 52/22 – odl. US, 87/22 – odl. US in 163/22)

Zdenka Bedekovič,
specialistka za poslovanje v tujini,
plače in knjigovodstvo

Tuji dijaki in študenti v Republiki Sloveniji

Kadrovska kriza se v določenih panogah nadaljuje, a v določenih družinskih podjetjih te problematike ne občutijo. Tovrstne težave rešujejo s pomočjo mlajše generacije, ki je

zainteresirana za prevzem podjetja ali obrti.

Pri večini delodajalcev pa ni tako, saj vsi nimajo pomladka oziroma mlajša generacija ni zainteresirana prevzeti podjetja in nadaljevati družinske tradicije. Tovrstno krizo rešujejo tudi s tujimi dijaki in študenti, ki pridejo na študij v Republiko Slovenijo. Nekateri med njimi že poznajo delodajalca ali pa si delodajalca preprosto poiščejo sami. Vse je odvisno od zainteresiranosti tako delodajalca kot tujega dijaka ali študenta. Mnogo tujih dijakov in študentov prav tako opravlja dela preko študentskih servisov ali opravlja prakso v Republiki Sloveniji. S tem mnogi pridobivajo izkušnje oziroma iščejo nove priložnosti za sklepanje pogodbenih del v Republiki Sloveniji.

Ko gre za prejemanje dohodkov tujih dijakov in študentov v Republiki Sloveniji, si morajo ti pridobiti slovensko davčno številko. Vpis v davčni register fizičnih oseb se opravi z obrazcem DR-02. Za davčne namene pa se njihov dohodek obravnava kot dohodek iz drugega pogodbenega razmerja. Tako kot pri tujih delavcih je potrebno tudi pri obravnavi dohodka tujih dijakov in študentov upoštevati mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja, če ta določa pravico do enakih olajšav in oprostitev. Te se upoštevajo v primerih, ko ima Slovenija sklenjeno pogodbo z državo, iz katere dijak ali študent prihaja oziroma je njen rezident.

V praksi se večkrat zastavlja vprašanje delodajalcev, kako lahko nerezident (tuj dijak ali študent) uveljavi oprostitev plačila akontacije dohodnine v Republiki Sloveniji.

Naj opozorimo, da se od vseh izplačil tujim fizičnim osebam plačuje dohodnina že med letom. Ta se šteje kot dokončni davek. Nerezidenti pa niso upravičeni do davčnih olajšav, izjema so rezidenti iz Evropske unije oziroma EGP-ja, a pod določenimi pogoji.

Podlaga za oprostitev so določbe iz mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka na podlagi obrazca KIDO 4.

Nerezidenti, kot so dijaki in študenti, uveljavljajo oprostitev akontacije dohodnine v Republiki Sloveniji preko »Zahtevka za oprostitev davka od dohodka, ki ga študenti pridobijo v Republiki Sloveniji.«

Omenjenemu obrazcu pa je potrebno priložiti naslednjo dokumentacijo:

- potrdilo o rezidentstvu druge države pogodbenice,
- potrdilo o šolanju oziroma statusu dijaka ali študenta ter
- specifikacijo posameznih izplačil.

Pomembno je vedeti, da je pred izplačilom vedno potrebno predložiti nov zahtevek KIDO 4, saj je vedno potrebno izpolniti pogoj za oprostitev davka po mednarodni pogodbi.

Če kljub možnosti oprostitev po mednarodni pogodbi obrazec KIDO 4 ni bil pravočasno vložen, lahko vloži oprostitev tuj dijak ali študent sam. To opravi z »Zahtevkom za vračilo davka od drugih dohodkov na podlagi določb mednarodne pogodbe o izogibanju dvojnega obdavčevanja dohodka«, in sicer z obrazcem KIDO 12.

Dušan Bavec,
specialist za delovno pravo
in pravo socialne varnosti

Delodajalci bodite pozorni na pravočasno odmero letnega dopusta

Tovrstna obveznost delodajalca obstaja že skoraj desetletje oziroma natančneje od 12. aprila 2013 dalje, ko je začel veljati sedaj veljavni Zakon o delovnih razmerjih oz. ZDR-1.

Ta dolžnost izhaja iz 2. odst. 160. člena ZDR-1, ki določa, da je delodajalec dolžan svoje zaposlene najkasneje do konca meseca marca pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta za tekoče koledarsko leto. Delodajalec lahko to stori na klasičen način v pisni obliki in z osebno vročitvijo obvestila zaposlenemu, lahko pa ga obvesti tudi po elektronski poti na elektronski naslov delavca, če takšno uporabo zagotavlja in nalaga delodajalec.

Zakonski kriteriji in merila za odmero letnega dopusta so popolnoma enaki kot lani, saj se v tem času ZDR-1 ni spremenil. V 159. členu je določeno, da letni dopust v posameznem koledarskem letu ne sme biti krajši kot štiri tedne, ne glede na to, ali dela delavec polni delovni čas ali krajši delovni čas od polnega. Minimalno število dni letnega dopusta delavca je odvisno od razporeditve delovnih dni v tednu za posameznega delavca. To pomeni, da če je delovni teden 5-dnevni (običajno od ponedeljka do petka), predstavljajo štirje delovni tedni 20 dni, če je delovni teden 6-dnevni predstavljajo štirje tedni 24 dni, v primeru, da je le 4-dnevni, (kar je tudi minimum za enakomerno razporeditev delovnega časa), pa to predstavlja zgolj 16 dni dopusta.

K tej osnovi je treba prišteti še najmanj tri dodatne dneve dopusta, do katerih je upravičen starejši delavec, invalid, delavec z najmanj 60-odstotno telesno okvaro in delavec, ki neguje in varuje otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo v skladu s predpisi, ki urejajo družinske prejemke. Pri tem dodajam, da ima status starejšega delavca tisti, ki je starejši od 55 let, kar velja tako za delavca kot tudi za delavko. Ob tem pa ima delavec tudi pravico do enega dodatnega dneva letnega dopusta

za vsakega otroka, ki še ni dopolnil 15 let starosti.

To sedaj ne pomeni, da lahko dopust odmerjate zgolj po kriterijih, ki jih določa ZDR-1. Daljše trajanje letnega dopusta se lahko določi s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi, ki lahko priznava dodatne kriterije ali pa zakonski kriterij ovrednoti z več dnevi kot ga sam zakon. Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP), ki je zavezovala člane OZS, že dobra tri leta ne velja več, zato je potrebno glede odmere dopusta ugotoviti, katero kolektivno pogodbo je treba še uporabljati, če sploh. Pri kriteriju, ki je določen v zakonu in morda z enako vsebino povzet tudi v kolektivni pogodbi, seveda velja, da se pri konkretni odmeri ne podvaja, ampak uporabi le enkrat, in sicer tisti, ki je ugodnejši za delavca. Kot dan letnega dopusta se šteje vsak delovni dan, ki je po razporeditvi delovnega časa pri delodajalcu za posameznega delavca določen kot delovni dan. Prazniki in dela prosti dnevi, odsotnost zaradi bolezni ali poškodbe ter drugi primeri opravičene odsotnosti z dela se ne vštevajo v dneve letnega dopusta.

Letni dopust se določa in izrablja v delovnih dneh in ne po urah. Tudi delavec, ki dela s krajšim delovnim časom od polnega, npr. le s polovičnim delovnim časom, bodisi na podlagi pogodbene avtonomije ali pa iz npr. zdravstvenih ali invalidskih razlogov, kar je v praksi še najbolj pogosto, ima enako število dni letnega dopusta, toda za obračun nadomestila plače iz naslova koriščenja dopusta se pač vzame dejansko število ur oz. v opisanem primeru po 4 ure.

Seveda presečni datum 31. marec ne velja za tiste primere, ko delavca zaposlimo po tem datumu. V takšnem primeru predlagamo odmero sorazmernega dopusta za tekoče leto že v sami pogodbi o zaposlitvi ali pa s posebnim pisnim obvestilom in to čim hitreje po nastopu dela.

Pri pogodbah o zaposlitvi za določen čas je obvezna sestavina pogodbe tudi način izrabe letnega dopusta, zato naj se predvideni datum izrabe dopusta opredeli že v sami pogodbi o zaposlitvi. Vsekakor bi moral biti dopust izrabljen še pred potekom časa, za katerega je bila sklenjena pogodba o zaposlitvi za določen čas. Zagotovo gre za napačno postopanje, ki se sem ter tja v praksi še vedno kdaj zgodi, če se delavcu zaradi neizrabljenega dopusta pred iztekom časa pogodbo o zaposlitvi podaljša z namenom izrabe dopusta.

Na OZS smo zaradi prenehanja veljavnosti KPOP pripravili vzorec Pravilnika o delovnih razmerjih, v katerem smo primarno izhajali iz nivoja pravic, ki jih je prej poznala KPOP in v tem sklopu smo na tak način opredelili tudi kriterije in merila ter njih obseg pri določitvi letnega dopusta.

Člani OZS s poravnano članarino lahko na spletnih straneh Svetovalnega in izobraževalnega centra OZS brezplačno pridobijo vzorec obvestila o odmeri letnega dopusta, ki je pripravljen na podlagi ZDR-1 in pa določb pravilnika. Vzorec takšnega obvestila o odmeri letnega dopusta lahko naročijo tudi nečlani po ceni 20 evrov (brez DDV). E-naročilo oz. e-

-nakup se lahko opravi preko spletne strani www.svetovanje.si ali preko e-pošte: svetovanje@ozs.si.

Tisti delodajalci, ki pri svojem delu uporabljate morda kako drugo kolektivno pogodbo, lahko ta vzorec uporabite kot izhodišče in si ga smiselno prilagodite za uporabo meril in kriterijev iz za vas zavezujoče kolektivne pogodbe.

Spregled te pisne obvestilne dolžnosti delodajalca o odmeri letnega dopusta pomeni kršitev ZDR-1, zaradi česar delodajalca lahko doleti dokaj visoka globa, predvidena v 217.b členu ZDR-1 (prej je to bil 219. člen), in sicer v višini od 750 do 2.000 € za delodajalca-pravno osebo kot tudi za s. p. oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo od 100 do 800 € se kaznuje tudi odgovorna oseba delodajalca pravne osebe. Za manjšega delodajalca, za katerega se smatra tisti delodajalec, ki zaposluje 10 ali manj delavcev (ne glede na svojo statusno obliko) grozi sicer manjša, toda še vedno (pre)visoka globa, in sicer v višini od 200 do 1.000 €.

Glede na vse navedeno torej nikar ne preveč odlašati, saj je časa za izpolnitev zakonske obveznosti le še slabe tri tedne.

Staša Pirkmaier,
svetovalka – specialistka za
delovno pravo

Kako odpovedati pogodbo o zaposlitvi delavki, ki je v bolniškem staležu

Večkrat se delodajalci obračate na nas z vprašanjem, ali lahko delavcu/delavki odpoveste pogodbo o zaposlitvi v času bolniškega staleža. V konkretnem primeru ima delodajalka zaposleno delavko za nedoločen čas s krajšim delovnim časom za 4 ure na podlagi odločbe ZPIZ- a in v bolniškem staležu. Zanima jo, ali ji lahko kljub temu odpove pogodbo o zaposlitvi iz poslovnega razloga. Delavka je stara 38 let.

Kako ji lahko zakonito vroči odpoved pogodbe o zaposlitvi, pojasnujem v nadaljevanju prispevka. Vročitev odpovedi pogodbe o zaposlitvi je zakonsko dopustna, četudi je delavka v bolniškem staležu, odpovedni rok pa začne teči naslednji dan

po vročitvi odpovedi. Tudi sodna praksa je zavzela stališče, da kljub dejstvu, da je delavec ob izteku odpovednega roka v bolniškem staležu, to ne vpliva na zakonitost redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnega razloga, ampak le na datum, ko delovno razmerje preneha.

Pri tem je treba paziti, da razlog za odpoved pogodbe o zaposlitvi konkretni delavki ni njena bolniška odsotnost. Zlasti če obstaja več primerljivih delavcev, bo treba v primeru spora (in delavkinega morebitnega sklicevanja na neenako obravnavo) izkazati, da odločitev za odpoved pogodbe o zaposlitvi ravno tej delavki temelji na objektivnih kriterijih in ne na njenem zdravstvenem stanju.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13 in nasl.) primarno uveljavlja pravilo osebnega vročanja v prostori delodajalca. Le, če vročitev odpovedi pogodbe o zaposlitvi v prostorih delodajalca ni mogoča zaradi odsotnosti delavca (na primer zaradi dalj časa trajajoče bolniške odsotnosti, če delodajalcu ni znano, če in kdaj se bo delavec vrnil na delo ipd.), se odpoved vroči s priporočeno pošto pošiljko s povratnico. V posebej določenih primerih se vročitev lahko opravi tudi z objavo na oglasnem mestu pri delodajalcu, ki je dostopno delavcu (če delavec nima stalnega ali začasnega prebivališča v Republiki Sloveniji).

Opozoriti pa velja, da je Ustavno sodišče 16. 3. 2017 izdalo odločbo U-I-200/15, Up-936/15, s katero je razveljavilo 4. odstavek 88. člena ZDR-1, ki je urejal možnost vročitve s priporočeno pošiljko s povratnico. Nadalje je sklenilo, da se do drugačne zakonske ureditve za vročanje odpovedi pogodbe o zaposlitvi delavcu po pošti uporabljajo pravila pravnega postopka o osebnem vročanju.

Kako postopati ob upoštevanju zakonskih določb Zakona o pravnem postopku?

Če vročitev v prostorih delodajalca ni mogoča, se pisanje vroči po 140. členu Zakona o pravnem postopku, in sicer, če se tistega, ki mu je potrebno pisanje vročiti, ne najde v stanovanju, se pisanje vroči tako, da se izroči kateremu od članov gospodinjstva, ki so ga dolžni sprejeti. V kolikor to ni možno, se v hišnem predalčniku pusti obvestilo, v katerem se navede, kje je pisanje, in rok 15 dni, ko mora pisanje dvigniti. Vročitev se šteje za opravljeno, ko naslovnik dvigne pisanje. Če pisanja ne dvigne, šteje, da je bila vročitev opravljena po poteku 15-dnevnega roka (fikcija vročitve). Po poteku tega roka pusti pisanje v hišnem predalčniku. Namen take ureditve je, da se naslovnik, če je le mogoče, dejansko seznani s pisanjem in se nanj odzove. Sodišču se pisanje vrne le v primeru, če je naslovnikov predalčnik neuporaben ali pa ga sploh nima (preveč poln, odprt).

Potrebno pa je opozoriti na 3. odstavek 116. člena ZDR-1, ki določa, da delavcu, ki mu je odpovedana pogodba o zaposlitvi

iz poslovnega razloga ali iz razloga nesposobnosti in je ob poteku odpovednega roka odsoten z dela zaradi nezmožnosti za delo zaradi bolezni ali poškodbe, preneha delovno razmerje z dnem, ko se delavec vrne na delo oziroma bi se moral vrniti na delo, najkasneje pa s potekom šestih mesecev po izteku odpovednega roka.

Tadeja Bučar,
svetovalka SPOT
Osrednjeslovenske regije

Posebna osebna olajšava za mlade do dopolnjenega 29. leta

Z zadnjimi spremembami Zakona o dohodnini (v nadaljevanju ZDoh-2), ki se uporabljajo za davčna leta, ki se začnejo 1. 1. 2023, se, skladno z določili šestega odstavka 113.člena ZDoh-2, **rezidentu, prejemniku dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta starosti**, vključno z letom, v katerem dopolni 29 let, prizna zmanjšanje davčne osnove od dohodka iz delovnega razmerja v znesku **1.300 evrov letno**. Olajšava se prizna **sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja** v posameznem davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

Kakšni so torej pogoji za uveljavljanje omenjene olajšave?

Olajšavo lahko uveljavijo fizične osebe:

- rezidenti Republike Slovenije,
- ki prejemajo dohodek iz delovnega razmerja in
- niso starejše od 29 let.

Kdo je rezident Republike Slovenije? Fizična oseba se šteje za rezidenta Republike Slovenije (v nadaljevanju RS), če je izpolnjen katerikoli izmed naštetih pogojev:

- ima uradno prijavljeno stalno prebivališče v RS,
- ima svoje običajno bivališče ali središče svojih osebnih in ekonomskih interesov v RS,
- je v kateremkoli času v davčnem letu prisoten v RS skupno več kot 183 dni.

Kaj vključuje dohodek iz delovnega razmerja? Dohodek iz delovnega razmerja je vsak dohodek, ki ga delojemalec prejme od svojega delodajalca iz naslova sklenjenega delovnega razmerja, kot je plača, nadomestilo plače ter morebitna druga plačila za opravljeno delo, regres za letni dopust, dohodek na podlagi udeležbe na dobičku, prejet iz delovnega razmerja, boniteta, jubilejna nagrada, odpravnina ob upokojitvi idr.

Starostna omejitev 29. let? Posebno osebno olajšavo lahko uveljavijo zavezanci do dopolnjenega 29. leta starosti, vključno z letom, v katerem so dopolnili 29 let starosti. Kar pomeni, da zavezanci lahko koristijo olajšavo tudi v letu v katerem so (bodo) dopolnili 29 let.

Načelo sorazmernosti pri koriščenju olajšave je vezano na število polnih mesecev delovnega razmerja pri delodajalcu v posameznem davčnem letu.

Ali delodajalec, izplačevalec dohodka iz delovnega razmerja, upošteva omenjeno olajšavo pri izračunu akontacije dohodnine zaposlenega? Ne, delodajalec omenjene olajšave ne upošteva pri izračunu akontacije dohodnine. Zavezanec uveljavlja omenjeno olajšavo na letni ravni oziroma bo Finančna uprava Republike Slovenije olajšavo avtomatično upoštevala v informativnem izračunu dohodnine za leto 2023.

Pregled podatkov po ključnih kolektivnih pogodbah dejavnosti zasebnega sektorja

Opombe: Preglednica je le delovni pripomoček in zajema ključne kolektivne pogodbe dejavnosti zasebnega sektorja.

Za morebitne napake pri vnosu ne odgovarjamo.

Poudarjena dejavnost pomeni, da ima kolektivna pogodba za to dejavnost razširjeno veljavnost.

OPOZORILO: Iz spodnjih tabel izhajajo podatki iz Uradnih listov, objavljenih do dne dne 28. 2. 2023.

OPOZORILO: Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo je z 31. 12. 2018 prenehala veljati, z 31. 12. 2019 pa se je prenehala uporabljati.

→ Kolektivna pogodba dejavnosti trgovine Slovenije (Ur. l. RS, št. 52/18 in nasl.)

Podpisniki: TZS, GZS, OZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2023

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

45 Trgovina z motornimi vozili in popravila motornih vozil,

46 Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili in

47 Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 67/18).

Najnižje osnovne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 1. 2023 dalje*	809,02	840,07	889,96	950,00	1.058,92	1.170,61	1.396,10

*Najnižje osnovne plače se 1. julija 2019 uskladijo z inflacijo, merjeno z indeksom cen življenjskih potrebščin SURS VI 19/XII 18, če je inflacija višja kot 1 %, in sicer za razliko od 1 % do dejanskega % inflacije.

→ Kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 40/2021)

Podpisniki: GZS - Zbornica kmetijskih in živilskih podjetij, ZDS in Zadruga zveza Slovenije

Časovna veljavnost: do 1. 5. 2021

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

01.110	01.120	01.130	01.140	01.150	01.160	01.190	01.210	01.220	01.230	01.240	01.250	01.260	01.270	01.280
01.290	01.300	01.410	01.420	01.430	01.440	01.450	01.460	01.470	01.490	01.500	01.610	01.620	01.630	01.640
03.110	03.120	03.210	03.220	10.110	10.120	10.130	10.200	10.310	10.320	10.390	10.410	10.420	10.510	10.520
10.610	10.620	10.710	10.720	10.730	10.810	10.820	10.830	10.840	10.850	10.860	10.890	10.910	10.920	11.010
11.020	11.030	11.040	11.050	11.060	11.070	12.000	81.300							

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur v EUR):

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
od 1. 12. 2021 dalje	587,41	644,25	713,74	787,42	882,17	1.037,96	1.172,71	1.383,25

→ Kolektivna pogodba gradbenih dejavnosti (Ur. l. RS, št. 101/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Zbornica gradbeništva in industrije gradbenega materiala in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo: 41 Gradnja stavb
42 Gradnja inženirskih objektov
43 Specializirana gradbena dela in

8.110	8.120	23.320	23.510	23.520	23.610	23.620	23.630	23.640	23.650	23.690	23.700
-------	-------	---------------	---------------	--------	--------	--------	--------	--------	---------------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 30/18 in 132/20). Označene in **42.110, 42.120, 42.130 in 42.910.**

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	IV./2	V.	V./2	VI.	VI./2	VII.	VII./2	VII./3	VIII.
od 1. 1. 2023 dalje	614,60	682,16	756,08	837,68	888,50	990,12	1.051,72	1.108,70	1.284,24	1.315,04	1.478,25	1.592,20	1.763,14

→ Kolektivna pogodba dejavnosti gostinstva in turizma Slovenije (Ur. l. RS, št. 56/18 in nasl.)

Podpisniki: TGZS in ZDS

Časovna veljavnost: do 31. 12. 2022

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

55.100	55.201	55.202	55.203	55.204	55.209	55.300	55.900	56.101	56.102	56.103	56.104	56.105	56.210	56.290
56.300	77.340	79.110	79.120	79.900	85.510	86.220	92.001	92.002	93.110	93.120	93.130	93.190	93.210	93.291
93.292	93.299													

Razširjena veljavnost: Delna (Ur. l. RS, št. 13/19).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1. 1. 2023 dalje	800,00	900,00	950,00	1.050,00	1.200,00	1.300,00	1.400,00	1.500,00

→ Kolektivna pogodba za dejavnost kovinskih materialov in livarn Slovenije (Ur. l. RS, št. 78/14 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje kovinskih materialov in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

24.100	24.200	24.310	24.320	24.330	24.340	24.410	24.420	24.430	24.440	24.450	24.510	24.520	24.530	24.540
25.500	32.110	32.120	32.130											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 39/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2022 dalje	567,24	628,14	690,78	789,96	861,30	1.005,72	1.176,24	1.346,76	1.586,88
na uro	3,26	3,61	3,97	4,54	4,95	5,78	6,76	7,74	9,12

→ Kolektivna pogodba za papirno in papirno-predelovalno dejavnost (Ur. l. RS, št. 110/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje papirne in papirno predelovalne industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki trajno opravljajo delo na območju Republike Slovenije in so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

17.110	17.120	17.210	17.220	17.230	17.240	17.290
--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 35/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	V./1	V./2	VII.	VIII.
Od 1. 1. 2023 dalje	557,60	632,83	708,21	783,49	915,68	1.168,27	1.380,69	1.752,44	1.752,44	2.017,96

→ Kolektivna pogodba grafične dejavnosti (Ur. l. RS, št. 77/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Medijska zbornica in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

18.110	18.120	18.130	18.140
--------	--------	--------	--------

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 1. 2023 dalje	592,15	651,38	722,44	811,25	923,77	1.059,95	1.202,08	1.663,96	2.007,39

→ Kolektivna pogodba za dejavnost elektroindustrije Slovenije (Ur. l. RS, št. 108/05 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za elektroindustrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost:

26.110	26.120	26.200	26.300	26.400	26.510	26.520	26.600	26.700	26.800	27.110	27.120	27.200	27.310	27.320
27.330	27.400	27.510	27.900	29.310	32.500	33.130	33.140	33.200	95.220					

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 47/09).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	635,40	650,72	713,87	803,82	876,55	1.020,09	1.186,60	1.355,01	1.594,25

→ Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije (Ur. l. RS, št. 6/15 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za kovinsko industrijo in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

25.110	25.120	25.210	25.290	25.300	25.400	25.611	25.619	25.620	25.710	25.720	25.731	25.732	25.910	25.920
25.930	25.940	25.990	27.520	28.110	28.120	28.130	28.140	28.150	28.210	28.220	28.230	28.240	28.250	28.290
28.300	28.410	28.490	28.910	28.920	28.930	28.940	28.950	28.960	28.990	29.100	29.200	29.320	30.110	30.120
30.200	30.300	30.400	30.910	30.920	30.990	33.110	33.120	33.150	33.160	33.170	33.190	33.200		

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 80/15).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 7. 2022 dalje	565,85	617,35	683,30	778,82	848,60	993,89	1.159,19	1.322,57	1.565,13
na uro	-	-	-	-	-	-	-	-	-

→ Kolektivna pogodba za dejavnosti pridobivanja in predelave nekovinskih rudnin Slovenije

(Ur. l. RS, št. 55/13 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje za nekovine in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

08.110	08.120	08.910	08.930	08.990	23.110	23.120	23.130	23.140	23.190	23.200	23.310	23.410	23.420	23.430
23.440	23.490	23.910	23.990											

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 24/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI./1	VI./2	VII.	VIII.
od 1. 4. 2018 dalje	528,21	586,90	650,93	729,18	821,66	923,04	999,51	1.122,23	1.419,24

→ Kolektivna pogodba za tekstilne, oblačilne, usnjarske in usnjarsko predelovalne dejavnosti

(Ur. l. RS, št. 18/14 in nasl.)

Podpisniki: ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki kot glavno dejavnost opravljajo:

13.100	13.200	13.300	13.910	13.920	13.930	13.940	13.950	13.960	13.990	14.110	14.120	14.130	14.140	14.190
14.200	14.310	14.390	15.110	15.120	15.200									

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 25/14).

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 4. 2014 dalje	433,26	462,84	504,60	553,32	614,22	725,58	817,80

→ Kolektivna pogodba za lesarstvo Slovenije (Ur. l. RS, št. 58/17 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Združenje lesne in pohištvene industrije in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Stvarna veljavnost: Velja za vse delodajalce, ki so registrirani za opravljanje pretežne dejavnosti v lesarstvu.

16.100	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	31.010	31.020	31.030	31.090	32.200	32.300	32.400	32.910	32.990
95.240														

Razširjena veljavnost: Ne.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.
od 1. 7. 2019 dalje	477,92	521,76	574,94	637,26	712,24	831,92	937,07

→ Kolektivna pogodba za cestni potniški promet (Ur. l. RS, št. 197/20)

Podpisniki: GZS - Združenje za promet in ZDS

Časovna veljavnost: Sklenjena je za določen čas do 31. 12. 2021.

Razširjena veljavnost: Celotna (Ur. l. RS, št. 163/21).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki opravljajo dejavnost 49.310 ali 49.391.

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	Vozno osebje
od 1. 1. 2022 dalje	730,82	759,33	847,07	955,40	1.038,53	1.201,96	1.322,60	1.060,00

→ Kolektivna pogodba med delavci in družbami drobnega gospodarstva (Ur. l. RS, št. 94/10 in nasl.)

Podpisniki: GZS - Podjetniško trgovska zbornica

Časovna veljavnost: Sklenjena je za nedoločen čas.

Razširjena veljavnost: 85.530 Delno (Ur. l. RS, št. 4/18).

Stvarna veljavnost: Velja za delodajalce, ki so razvrščeni v naslednje podrazrede dejavnosti po SKD 2008:

13.300	13.990	14.120	14.130	15.120	15.200	16.210	16.220	16.230	16.240	16.290	17.290	22.110	22.190	22.210
22.220	22.230	22.290	23.440	24.330	25.110	25.120	25.290	25.620	25.710	25.720	25.731	25.910	25.920	25.930
25.940	25.990	26.400	26.520	26.600	27.110	27.320	27.330	27.400	27.900	28.250	28.290	28.490	28.930	28.990
29.320	30.120	30.920	31.010	31.020	31.030	31.090	32.120	32.130	31.500	32.200	32.300	32.300	32.500	32.910
32.990	33.110	33.120	33.130	33.140	33.190	33.200	41.200	43.310	43.320	43.390	43.910	71.200	74.100	74.200
77.110	77.120	77.210	77.220	77.290	77.310	77.320	77.330	77.340	77.350	77.390	80.100	80.200	80.300	81.210
81.220	82.110	82.190	82.200	82.300	82.920	82.990	85.320	85.510	85.520	85.530	85.590	86.220	86.230	86.901
86.909	88.109	90.010	90.020	90.030	90.040	93.130	93.210	93.299	95.210	95.220	95.230	95.240	95.250	95.290
96.010	96.021	96.022	96.040	96.090										

Najnižje osnovne mesečne plače po tarifnih razredih (za 174 ur) v EUR:

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
od 1. 2. 2023 dalje	647,45	738,10	828,71	932,31	1.042,38	1.243,11	1.411,43	1.683,34	2.020,02

KAKO DELODAJALEC UGOTOVI, KATERA KOLEKTIVNA POGODBA DEJAVNOSTI (ČE SPLOH KATERA) GA ZAVEZUJE?

1. korak: Najprej mora v Poslovnem registru Slovenije preveriti, katera je njegova registrirana glavna dejavnost.

2. korak: V evidenci KPD, ki jo vodi MDDSZ preveri, katera KPD vključuje šifro njegove (glavne) dejavnosti. Delodajalca lahko zavezuje več KPD.

3. korak: Preveri, ali ima KPD celotno ali delno razširjeno veljavnost. Če ima celotna KPD razširjeno veljavnost, delodajalca zavezuje. Če pa ima delno razširjeno veljavnost, je treba preveriti, ali jo ima glede dejavnosti, ki jo delodajalec opravlja (kot glavno) in član katerega delodajalskega združenja je.

4. korak: Če KPD nima razširjene veljavnosti, delodajalca zavezuje le, če je član delodajalskega združenja, podpisnika KPD.

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2023

Obvestilo FURS z dne 19. 12. 2022

Stopnje dohodnine

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.755,00	16 %	
8.755,00	25.750,00	1.400,80 + 26 %	nad 8.755,00
25.750,00	51.500,00	5.819,50 + 33 %	nad 25.750,00
51.500,00	74.160,00	14.317,00 + 39 %	nad 51.500,00
74.160,00		23.154,40 + 50 %	nad 74.160,00

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2022 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	729,58	16 %	
729,58	2.145,83	116,73 + 26 %	nad 729,58
2.145,83	4.291,67	484,96 + 33 %	nad 2.145,83
4.291,67	6.180,00	1.193,08 + 39 %	nad 4.291,67
6.180,00		1.929,53 + 50 %	nad 6.180,00

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2022:

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	16.000,00	5.000,00 + (18.761,40 - 1.172,59 x skupni dohodek)	
16.000,00		5.000,00	

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih	
nad	do		
	1.333,33	416,67 + (1.563,45 - 1.172,59 x bruto dohodek)	
1.333,33		416,67	

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava (o čemer obvesti delodajalca) se davčna osnova zmanjša za 416,67 eura.

2. Osebnolajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	18.188,61	1.515,72
zavezanec po dopolnjenem 70. letu	1.500,00	125,00
zavezanec, ki prostovoljno in nepoklicno opravlja operativne naloge zaščite, reševanja in pomoč nepretrgoma najmanj 10 let	1.500,00	125,00

3. Posebna osebnolajšava za rezidenta, ki se izobražuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 3.500 evrov.

Za rezidenta, prejemnika dohodka iz delovnega razmerja, do dopolnjenega 29. leta, znaša 1.300 evrov. Olajšava se prizna na letni ravni, sorazmerno glede na število mesecev delovnega razmerja v davčnem letu, pri čemer se upošteva vsak polni mesec zaposlitve.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.698,00	224,83
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	9.777,00	814,75
za drugega vzdrževanega otroka	2.933,00	244,42
za tretjega vzdrževanega otroka	4.892,00	407,67
za četrtega vzdrževanega otroka	6.851,00	570,92
za petega vzdrževanega otroka	8.810,00	734,17
Za vse nadaljnje vzdrževane otroke se višina olajšave poveča za 1.959,00 eura (mesečno za 163,25 evrov)		

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.698,00	224,83

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko

Največ do zneska premije, ki je enak 24% obveznih prispevkov za PIZ za zavarovance oziroma 5,844% pokojnine zavarovanca in ne več kot 2.903,66 evrov letno.

6. Minimalna plača

Minimalna plača	v eur
1.1.2022 - 31.12.2022	1.074,43
1.1.2023 - 31.12.2023	1.203,36

Najnižje osnove za plačilo prispevkov za delavce v delovnem razmerju

osnova	znesek PLP v eur	znesek v eur	velja za izplačila
60% PLP	2.023,92	1.214,35	od 1.3.2023 do 29.2.2024

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV FEBRUAR 2023

Vrsta prejema	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)
1. Prehrana med delom	
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	7,96 EUR na dan
1.2.	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (7,96 EUR) prišteje še 0,99 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela	
2.1.	v višini 0,21 EUR za vsak polni kilometer razdalje med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela za vsak dan prisotnosti na delu
2.2.	do višine 140 eur, če je delavec prisoten najmanj en dan na delu in oddaljen najmanj 1 km od mesta opravljanja dela
3. Dnevnica za službena potovanja v RS	
3.1. nad 6 do 8 ur	9,69 EUR
nad 8 do 12 ur	13,88 EUR
nad 12 ur	27,81 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (UL št. 76/2019)	
4.1. nad 6 do 8 ur	25% dnevnice
4.2. nad 8 do 14 ur	75% dnevnice
4.3. nad 14 do 24 ur	cela dnevnic
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	55 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolarija, Romunija	40 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15%
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90% zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju	
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,43 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prenočevanje na službenem potovanju	
prenočevanje na službenem potovanju	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
7. Terenski dodatek	
terenski dodatek	5,84 EUR na dan
8. Nadomestilo za ločeno življenje	
nadomestilo za ločeno življenje	januar 2023 434 EUR na mesec

Vrsta prejemka	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba)	
9. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust	Neobdavčen in neoprispevčen: regres za letni dopust, ki je določen kot pravica iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ali vsebinsko primerljiv dohodek iz tujine, in sicer do višine 100 % povprečne mesečne plače zaposlenih v Sloveniji.	
10. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade		
za 10 let delovne dobe	30% PLP	607,18 EUR
za 20 let delovne dobe	45% PLP	910,76 EUR
za 30 let delovne dobe	60% PLP	1.214,35 EUR
za 40 let delovne dobe	75% PLP	1.517,94 EUR
11. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	300% PLP	6.071,76 EUR
12. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	5.000 EUR	
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	5.000 EUR	
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	2.000 EUR	
13. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
dijaki in študenti	15% PLP	303,59 EUR
14. Plačila vajencem		
Do višin, ki jih kot minimalno višino vajeniške nagrade določa Zakon o vajeništvu		

Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna letna plača zaposlenih v RS (PLP)
december 2022	2.159,40	2.023,92 EUR

Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja ne določa pravic delavcev, torej višine povračil stroškov do katerih je delavec upravičen z delovnopravno zakonodajo, temveč le neobdavčeno višino povračila. S 1.1.2020 se KPOP ne uporablja več. Delodajalce pozivamo, da pravice delavcev uredijo s Pravilnikom o delovnih razmerjih.

Opozarjamo na sodbo Vrhovnega sodišča VIII Ips 26/2022 z dne 29. 11. 2022. Sodišče je v navedeni sodbi odločilo, da se v pravni praznini, davčna Uredba uporabi kot relevantna pravna podlaga za določitev višine povračil stroškov, če delodajalca ne zavezuje kolektivna pogodba dejavnosti, niti ne obstaja morebitna primerljiva in zanj uporabljiva druga kolektivna pogodba.

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic-pavšalisti

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Od 1.4.2022 dalje znaša 41,04 eur. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 20. v mesecu za pretekli mesec.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Znesek prispevka za obdobje **od 1.1.2023 do 31.12.2023** znaša **42,91 EUR** (10,73 EUR + 32,18 EUR). Prispevek plačujejo zavezanci mesečno **do 20. v mesecu** za pretekli mesec, ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih - februar 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			60 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.214,35	7.083,72
2.023,92			Referenca	
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		188,22	1.097,98
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		107,47	626,91
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	295,69	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		77,23	450,52
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		79,66	464,69
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		6,44	37,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	163,33	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,21	7,08
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,21	7,08
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	2,42	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		1,7	9,92
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		0,73	4,25
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	2,43	14,17
Skupaj drugi prisp.			4,85	28,33
PRISPEVKI SKUPAJ			463,87	2.705,97

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke samozaposlenih v letu 2023 znaša 60 % zadnje znane povprečne letne plače: 60 % od 2.023,92 EUR = 1.214,35 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Prispevki za socialno varnost družbenikov (zav. podlaga 040) - februar 2023

Bruto zavarovalna osnova (BZO) v EUR			90 % PP**	3,5 PP***
Prehodni davčni podračun			1.821,53	7.083,72
2.023,92			Referenca	
Prisp. zavarovanja za PIZ	15,50%		282,34	1.097,98
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%		161,21	626,91
Skupaj prispevki za PIZ	SI56 011008882000003	SI19 DŠ-44008	443,55	1.724,89
Prisp. zavarovanja za ZZ	6,36%		115,85	450,52
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%		119,49	464,69
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%		9,65	37,54
Skupaj prispevki za ZZ	SI56 011008883000073	SI19 DŠ-45004	244,99	952,75
Prisp. zavarovanja za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Prisp. delodajalca za starš. var.	0,10%		1,82	7,08
Skupaj prispevki za starš. var.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-43001	3,64	14,16
Prisp. zavarovanja za zaposl.	0,14%		2,55	9,92
Prisp. delodajalca za zaposl.	0,06%		1,09	4,25
Skupaj prispevki za zaposl.	SI56 011008881000030	SI19 DŠ-42005	3,64	14,17
Skupaj drugi prisp.			7,28	28,33
PRISPEVKI SKUPAJ			695,82	2.705,97

Vir: FURS

DŠ pomeni davčna številka zavezanca

* Povprečna mesečna bruto plača za leto 2022 (PP): 2.023,92 EUR

** Minimalna osnova za prispevke za družbenike v letu 2023 znaša 90 % zadnje znane povprečne letne plače: 90 % od 2.023,92 = 1.821,53 EUR

*** Najvišja možna zavarovalna osnova: zavezanec lahko prispevke plača največ od osnove, ki znaša 3,5 PP (v skladu s petim odstavkom 145. člena ZPIZ-2): 2.023,92 x 3,5 = 7.083,72 EUR

Davčni organ bo sestavil predizpolnjen obračun prispevkov za socialno varnost (POPSV) in ga najpozneje do 10. dne v mesecu za pretekli mesec vročil zavezanec elektronsko prek portala eDavki.

Če podatki v POPSV niso pravilni in/ali popolni, ali če POPSV ni bil odložen, mora zavezanec v sistem eDavki sam predložiti OPSV najpozneje do 15. dne v mesecu za pretekli mesec. Prispevki morajo biti plačani najpozneje do 20. dne v mesecu za pretekli mesec.

Minimalna bruto urna postavka za začasno in občasno delo upokoencev in študentskega dela

Začasno in občasno delo upokoencev	Leto	MIN bruto urna postavka v EUR	MAX bruto dohodek v EUR
	od 1.3.2023 do 29.2.2024	6,92	10.346,52
Študentsko delo	Veljavnost od	MIN bruto urna postavka v EUR	
	od 21.1.2023	6,92	

Do dviga dodane vrednosti v gradbeništvu z digitalizacijo

Dvodnevno strokovno srečanje gradbincev, kleparjev krovcev in instalaterjev-energetikov v Moravskih Toplicah se je začelo z okroglo mizo o prihodnosti slovenskega gradbeništva, Na njej so strokovnjaki in obrtniki razpravljali o spremembah, ki jih prinaša digitalizacija v gradbeništvu. Strinjali so se, da je digitalizacija nujna in da bodo lahko le tako dvignili dodano vrednost na zaposlenega.

Dr. Tomo Cerovšek s Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani je uvodoma predstavil deset korakov v procesu digitalizacije. »Ključno je izdelati popis procesov, določiti kazalnike, se osredotočiti na cilje digitalizacije in opolnomočiti zaposlene,« je izpostavil.

Primer dobre prakse v gradbeništvu je predstavil **dr. Rok Cajzek, GIC Gradnje**. V podjetju so že zelo zgodaj stopili na pot digitalizacije, pravzaprav prej, kot so imeli orodja na voljo. »S potniškim terminalom na ljubljanskem letališču smo pokazali, kako se digitalizacija obnese v gradbeništvu. Tudi v gradbeni panogi lahko naredimo korak več in stopimo izven okvirjev. Gradbeništvo je v svetu med največjimi panogami, zaposluje 7 odstotkov delovno aktivnih ljudi. Najnovejši podatki kažejo, da je panoga globalno digitalizirana 15-%, področje IKT na primer ima digitalizirano praktično vse,«

je dejal Cajzek in dodal, da bodo v njihovem podjetju v prihodnjih letih v digitalno preobrazbo vložili 5,1 milijona evrov. »Dodana vrednost v tej panogi je 35 tisoč evrov na zaposlenega. V našem podjetju je dodana vrednost 80 tisoč evrov, naš cilj pa je preseči 100 tisoč evrov. Do leta 2025 želimo ukiniti mobilne telefone na gradbiščih, s čimer lahko povečamo produktivnost,« je napovedal Cajzek in dodal, da uvajajo nov poslovni model s krepitvijo digitalnih kompetenc z namenom dviga produktivnosti in dviga dodane vrednosti.

Dr. Zoran Pučko s Fakultete za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru je predstavil mednarodni projekt v stanovanjski

soseski v Munchnu. »Gre za projekt, v katerem smo uporabili celovit 5D BIM model. Model omogoča tudi upoštevanje časovnega okvira, stroške, meritve, najrazličnejše poglede, prereze modela objekta. V praksi pa včasih ne gre vse po planu, zato je zelo pomembno to, da lahko znotraj tega orodja vse spremljamo. Odstopanja nam dajejo informacije za prihodnje projekte,« je dejal.

Mag. Andrej Papež, predsednik Sekcije instalaterjev-energetikov pri OZS, pa je menil, da so šele na začetku digitalizacije. »Primeri iz prakse podjetja GIC so bili zelo dobri in povedo, koliko je treba postoriti, da dosežemo cilje digitalizacije. V naši sekciji smo si zadali cilj, da se uredijo standardizirani popisi del, brez tega ne moremo stopiti na pot digitalizacije. Mislim, da popise nujno potrebujemo, da lahko sploh delujemo. Na ravni partnerjev potrebujemo standardne izme-

njave podatkov. Trenutno vsak dobavitelj operira z različnimi nazivi, oznakami. To je nujno poenotiti, da bodo stvari pregledne. Tretji vidik pa je, da postavimo informacijske sisteme, ki sledijo posameznim panogam. To v tujini vse že poteka. Smo premajhni, da bi se vsako podjetje tega lotevalo samo. Potrebujemo enostavna orodja, ki so povezljiva s sodobnimi trendi v stilu industrije 4.0.,« je še pojasnil Papež.

»Kot gradbinec sem zelo vesel, ko sem poslušal, kam gremo. Po drugi strani pa sem kar žalosten, ko razmišljam, kje smo danes. Pot, ki so jo prehodili v GIC gradnje, čaka tudi vse nas. Potrebovali bomo pomoč fakultet in slišati moramo še več primerov dobre prakse. Problem je tudi kader, ki ga težko dobimo. Gradbinci smo drzni in verjamem, da bomo sledili trendom, in verjamem, da bomo dosegli visoko stopnjo digitalizacije,« je poudaril

Zoran Simčič, predsednik Sekcije gradbincev pri OZS.

Da morajo o digitalizaciji razmišljati vsi gradbinci, pa meni tudi **Rudi Rudnik, predsednik Sekcije kleparjev krovcev pri OZS**. »Pred leti sem opazoval, kako je to potekalo vse ročno. Smo pred novim izzivom digitalizacije. Naloga sekcije in zbornice je, da s skupnimi izkušnjami spravimo na enoten imenovalec, kako se sploh lotiti tega izziva. Razlike bodo tudi med različno velikimi podjetji. Za marsikatero, predvsem manjše podjetje, bo morda pot digitalizacije tudi predraga. Zbornica naj bo tudi vezni člen med nami, fakultetami in projektanti. Moramo začeti na začetku. Če so projekti in popisi dobro narejeni, nam to precej olajša delo. Z digitalizacijo lahko dosežemo precejšnjo optimizacijo našega poslovanja,« je še menil Rudnik.

Mešanica strokovnih vsebin in novosti na trgu materialov

Uvodoma je okrog 200 zbranih članov sekcije gradbincev, sekcije kleparjev krovcev in sekcije instalaterjev-energetikov nagovoril tudi **predsednik OZS Blaž Cvar**, ki je poudaril aktivnosti zbornice pri zagotavljanju spodbudnejšega poslovnega okolja za obrtnike in podjetnike. »Med ključnimi izzivi, s katerimi se soočajo skoraj vse panoge, je pomanjkanje kadra,« je dejal Cvar in v zvezi s tem izpostavil zahtevo zbornice, da bi skrajšali postopke pri pridobivanju delovnih dovoljenj za tujo delovno silo.

Srečanje se je, kot rečeno, začelo z okroglo mizo, ki so jo spremljali vsi udeleženci skupaj, v nadaljevanju pa so se razdelili po sekcijah.

Instalaterji-energetiki so nadaljevali temo okrogle mize in se z različnih vidikov dotaknili digitalizacije oziroma

priprav na ta prehod. Tako so govorili o normativih in standardiziranih popisih del za strojne inštalacije, spoznali so avstrijski model informacijskega sistema za inštalaterje in njihove primere dobre prakse, tudi kar zadeva odnose med obrtniki in dobavitelji pri nabavah materialov in opreme, ter se seznanili z obveznostmi inštalaterjev pri dobavi proizvodov in vgradnji v objekt.

Gradbinci so največ pozornosti namenili vprašanju, na kakšen način lahko uveljavljajo spremembe cen v posameznem pogodbenem razmerju, poleg tega pa so spoznavali novosti na področju tehnologije in materialov, ki so jih predstavili pokrovitelji srečanja in razstavljavci, katerim se organizatorji srečanja najlepše zahvaljujejo.

Tudi kleparji in krovci so dobili številne informacije o trendih in novostih v dejavnosti, ob koncu prvega dne pa se

je sestala tudi skupščina sekcije in za novega člana upravnega odbora sekcije imenovala **Andreja Ranerja** iz Maribora.

V vseh treh sekcijah, ki so pripravile srečanje, člane spodbujajo, da se dogodka udeležijo v družbi svojih žena, zato že vrsto let zanje pripravijo tudi poseben program. Letos so govorile o ozaveščanju notranje moči posameznika in izkoriščanju talentov.

Konec prvega dne so udeleženci srečanja preživeli ob skupni večerji, ki jo je s svojim nastopom popestrila Nika Zorjan, v soboto pa se je srečanje nadaljevalo s predstavitvijo pogojev in meril aktualnih in prihajajočih razpisov za podjetnike, motivacijskim predavanjem in pregledom obveznosti vodij gradenj, vpisanih v imenik vodij na OZS.

MIRA ČREŠNAR, EVA MIHELICH

SEKCIJA ZA PROMET

Reševanje prometne ureditve na MP Gruškovje

Ob pripravah na vstop naše sosede v schengensko območje je slovenska policija sprejela vrsto sprememb pri režimu prehoda meje, saj z novim letom policijske kontrole na mejnih prehodih več ni. Pričakovati je bilo, da se bo prometni režim vseh vrst prometa na mejah spremenil in da bo le še bolj tekoč. Pa se je na zelo obremenjenem MP Gruškovje zapletlo in prevozniki naše stanovske organizacije so v sodelovanju s pristojnimi aktivno pristopili k reševanju problema.

Po vstopu Republike Hrvaške v schengensko območje spremembe prometnega režima vplivajo na vse vrste prometa, tudi na promet tovornih vozil in avtobusov. Policijske kontrole na mejah več ni, na lokacijah mejnih prehodov pa ostajajo ostale službe, kot so carinjenje, delovanje špedicij in DARS, ohranila pa so se tudi parkirišča za tovorni promet, ki jih tovorna vozila lahko prosto uporabljajo v okviru rednega prometa.

DARS je pričel z rekonstrukcijo mejnih prehodov, osebni promet sedaj že poteka v prostem pretoku, tovornim vozilom pa je naročeno, da upoštevajo prometno signalizacijo, saj so razmere sedaj v prehodni fazi.

Voznike še posebej opozarjamo na prehajanje avtoceste pod nadstreškom, ki ni več dovoljen, saj tam zdaj poteka tekoč promet.

Reševanje zapletov na MP Gruškovje

Prehodno obdobje je razumljivo, zato sta obe stanovski organizaciji prevoznikov svoje člane o napovedih in spremembah takoj obvestili. Vseeno pa se je zapletlo na MP Gruškovje, zato je sekcijska opozorila na problem neprestanega spreminjanja signalizacije in neustrezno prometno ureditev. Neprimerno je urejena tudi prodaja vinjet in s tem zaustavljane vozil pod nadstreškom, kar v prometu povzroča zmedo in hude zastoj.

Sekcija je takoj stopila v stik s pristojnimi ter v začetku februarja organizirala sestanek najvišjih predstavnikov MNZ, Policije, OZS, GZS, MZI in DARS, kjer so problematiko MP Gruškovje praktično obdelali in poiskali vrsto uporabnih rešitev.

Na sestanku so se vsi strinjali, da je zaradi nespoštovanja prometnih pravil voznikov, ki želijo kupiti vinjeto, lokacija prodajnega mesta DARS (CUT) na najbolj neposrečenem mestu. Kupci vinjet se ustavljajo na voznem pasu AC in preko varnostnih trakov, ki označujejo gradbišče, dostopajo do prodajnega mesta CUT. Zaustavljena vozila zato blokirajo promet tovornih vozil in onemogočajo njihovo normalno vključevanje v promet, saj imajo slednja prometni tok speljan preko tovornega terminala. Po stezi pod nadstrešnico je speljana pot samo za osebna vozila, zaradi nakupa vinjet pa nastaja kaos, saj nekateri kupci ustavljajo in parkirajo celo na prehitevalnem pasu pod nadstrešnico. Dodatno tveganje za varnost cestnega prometa in razlog za zaustavljanje vozil na neprimernem mestu predstavljajo tudi sanitarije, ki so v istem

Problematična prodajalna vinjet s sanitarijami, ki voznike »vabi« k nevarnemu ustavljanju na AC in izvozu s tovornega terminala.

objektu kot prodajalna vinjet. Te so hkrati tudi na veliko označene z znakom WC, kar je bilo nekoč sicer zelo smiselno, ker so potniki dlje časa čakali na mejno kontrolo, danes pa so sanitarije tam popolnoma odveč, velika oznaka pa celo zelo nevarna, saj kar kliče po zaustavljanju in parkiranju vozil sredi AC s tekočim prometom.

Vsled tega so zbrani uspešno poiskali in zapisali konkretne rešitve, kako reorganizirati prodajo vinjet in uporabo sanitarij ter oblikovati pretok osebnega in tovarnega prometa, da do zastojev in nevarnosti ne bo več prihajalo.

S SID Banko o državni pomoči

Februarja se je vodstvo Sekcije za promet pri OZS sestalo tudi s predsednikom uprave SID Banke in njegovo strokovno ekipo glede ponovne vzpostavitve kreditne linije s statusom državne pomoči v podporo sektorju cestnega transporta zaradi negativnih posledic vojne v Ukrajini. Kot so v razpravi ugotovili, bo začasen okvir državne pomoči možen, vendar je prej potrebno izvesti še obvezne administrativne postopke, ki bodo državni pomoči zagotovili tudi zakonsko podlago.

Spreговорili so tudi o možnostih zagotavljanja ostalih produktov SID Banke, ki jih ta lahko ponudi slovenskim prevoznikom. V tem delu je nujna tudi podpora pristojnih resornih ministrstev, zato so se udeleženci srečanja dogovorili, da se v kratkem srečajo tudi na skupnem sestanku z ministrico, pristojno za promet.

ANTON ŠIJANEC

DKV BOX EUROPE

Plačilo mostnin na Danskem in Švedskem

S februarjem lahko uporabniki DKV Mobility, vodilne evropske platforme B2B za plačilne storitve in rešitve na cesti, cestnine na mostovih Storebaelt na Danskem in Øresund na Švedskem poravnajo tudi z DKV BOX EUROPE. Sistem tako pokriva že 16 cestninskih storitev v 13 evropskih državah. Enoto v vozilu je mogoče hitro in enostavno nadgraditi s funkcijo »plug and play«, konfigurirati in posodabljeni pa jo je možno kar prek mobilnega omrežja.

Z novo storitvijo so pri DKV Mobility naredili še en pomemben korak na poti, da z eno samo napravo pokrijejo najpomembnejše tranzitne poti v Evropi, uporabnikom pa omogočijo čim bolj nemoteno in avtomatizirano obračunavanje cestnin.

DKV BOX EUROPE omogoča plačevanje cestnin v Avstriji, Belgiji, Bolgariji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Španiji, Švici, Madžarski, Poljski in Portugalski, poleg cestnin pa tudi plačevanje pristojbin za mostove in predore Warnow in Herren v Nemčiji, Liefkenshoek v Belgiji, Storebaelt na Danskem in Øresund na Švedskem.

DKV Mobility ostaja vodilna evropska platforma B2B za plačila in rešitve na cesti, ki že skoraj 90 let doseg

ciljno usmerjeno rast. S karticami za storitve DKV Mobility lahko njihovih 300.000 aktivnih uporabnikov oskrbuje vozila in ima dostop do največjega energetske neodvisnega omrežja v Evropi. Na voljo jim je 63.000 konvencionalnih bencinskih servisov, 413.000 polnilnih mest za električna vozila in kar 20.000 bencinskih servisov z alternativnimi gorivi.

Družba DKV Mobility je vodilni ponudnik rešitev za plačevanje cestnin v Evropi, ki zagotavlja celovite rešitve za mobilnost, vključno s storitvami za vozila na 30.000 bencinskih servisih in z inovativnimi digitalnimi rešitvami. Na področju finančnih rešitev pa so tudi vodilni ponudnik storitev povračila DDV. Družba DKV Mobility je s približno 1700 zaposlenimi predano usmerjena v prehod na učinkovito in trajnostno mobilnosti. Več informacij najdete na www.dkv-mobility.com.

P. R. A. Š.

DKV BOX EUROPE omogoča plačevanje mostnin tudi na Danskem in Švedskem

SEKCIJI KOVINARJEV IN PLASTIČARJEV

Program strokovnega srečanja kovinarjev in plastičarjev

Sekciji kovinarjev in plastičarjev ohranjata preizkušen recept povezovanja svojih članov in s pripravo skupnega strokovnega srečanja nadaljujeta tudi letos. Vse svoje člane zato vabita na lansko leto zelo dobro sprejeto lokacijo prečudovitega kongresnega centra v Ankaranu, kjer se bodo na strokovnem srečanju, ki bo letos usmerjen predvsem v prihodnost in uvajanje novih tehnologij, srečali v dneh od 31. marca do 1. aprila 2023.

Program strokovnega srečanja kovinarjev in plastičarjev

Skupni splošno podjetniški dan, petek, 31. 3. 2023

- 8.15 – 9.15 **Sprejem in registracija udeležencev**
 9.15 – 9.45 **Pozdravni nagovori**
Blaž Cvar, predsednik OZS, Danijel Lamperger, direktor OZS, Stanislav Malerič, predsednik sekcije kovinarjev pri OZS in Milan Škapin, predsednik sekcije plastičarjev pri OZS
 9.45 – 11.00 **Novosti na področju davčne zakonodaje**
Jasmina Malnar Molek, strokovna svetovalka OZS
 11.00 – 12.15 **Digitalna preobrazba podjetij s poudarkom na področju proizvodnih procesov**
Robert Orehek, Tom PIT d.o.o., (podjetja, ki se bodo udeležila srečanja in so člani OZS, bodo prejela bon v vrednosti 3000 €, ki ga bodo lahko izkoristila pri Tom PIT d.o.o. za digitalno preobrazbo svojega podjetja)
 12.15 – 12.45 **Odmor za druženje in povezovanje**
 12.45 – 14.00 **BISOL svetuje: triki najbolj donosnih sončnih elektrarn**
Tjaša Prelog, vodja prodaje na slovenskem, češkem in slovaškem trgu, BISOL Group
 14.00 – 15.30 **Odmor za kosilo**
 15.40 **Odhod na ekskurzijo**, organiziran avtobusni prevoz izpred Hotela Convent
 16.20 – 18.20 **Vinska fontana Marežige** (degustacija treh vin, voden ogled in predstavitev vin s someljejem)
 20.00 **Večerja z glasbo in plesom**

Spremljevalni »lady« program, sobota, 1. 4. 2023

- 10.00 – 13.00 **Odkrijmo vaš slog oblačenja**
Lea Pisani, strokovnjakinja za kulturo oblačenja
Udeleženske lahko prinesejo s seboj dobro ohranjene kose oblačil, ki jih ne nosijo. Ugotovile bomo, zakaj ne pridejo na vrsto, jih zamenjale ali podarile.

Strokovni program - kovinarji, sobota, 1. 4. 2023

- 09.30 – 10.15 **Pregled načinov pranja izdelkov v kovinski industriji**
Rudi Šmid, direktor Primakem d.o.o.
 10.15 – 11.15 **Maziva in hladilna sredstva – Kako slediti ekologiji in hkrati doseči obstojnost rezilnih orodij**
Valentin Golob, ABC Maziva d.o.o.
 11.15 – 12.15 **Lasersko varjenje – tehnologija prihodnosti ali sedanjosti** Andi Gal, VIRS d.o.o.
 12.15 – 12.45 **Odmor**
 12.45 – 13.45 **Učinkovito sledenje osnovnim sredstvom in potrošnemu materialu**
Boris Jakopin, HILTI Slovenija d.o.o.
 13.50 – 15.30 **Skupni zaključni del programa ***

Strokovni program - plastičarji, sobota, 1. 4. 2023

- 09.00 – 11.15 **Priložnosti plastike pri prihranku energije**
Janez Navodnik, Navodnik d.o.o.
 11.15 – 12.15 **3D natisnjeni orodni vložki za prototipe in reciklirana plastika: Okolju in denarnici prijazen pristop, ker dobra plastika ni znanstvena fantastika**
Silvester Bolka, predstojnik Centra za sodelovanje z gospodarstvom, Visoka šola za tehnologijo polimerov, Slovenj Gradec
 12.15 – 12.45 **Odmor**
 12.45 – 13.45 **Certificiranje varilcev polimerov**
Matic Krušič, Inštitut za varilstvo
 13.50 – 15.30 **Skupni zaključni del programa ***

*Skupni zaključni del programa

- 13.50 – 15.20 **Umetna inteligenca je z nami, stanje in uporabnost**
mag. Igor Makovec, Fakulteta za ekonomijo in informatiko Novo mesto
 15.30 **Zaključek srečanja**
 15.45 **Kosilo**

Na strokovno srečanje se prijavite preko spletne prijavnice na spletni strani sekcije kovinarjev ali sekcije plastičarjev (www.ozs.si/sekcije-in-odbori) in med novicami poiščite vabilo. Prijavo lahko izvedete **do srede, 22. marca 2023** oz. do zapolnitve mest. Prenočišče si morate rezervirati sami vsaj do 10. marca, več podatkov o možnostih je na spletu. Morebitna vprašanja naslovite sekretarki sekcij Valentini Melkič (valentina.melkic@ozs.si).

ZLATI POKROVITELJI SREČANJA:

Strokovno srečanje vzdrževalcev tekstilij

31. marec in 1. april 2023, Hotel & resort Adria, Ankaran

Sekcija vzdrževalcev tekstilij pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije vabi vse člane sekcije, čistilce in pralce, ki čistijo tekstil za dom in gospodinjstvo, gostince, bolnišnice in domove ter tudi podjetja, ki niso člani zbornice na tradicionalno strokovno srečanje. Na najpomembnejšem dogodku za vzdrževalce

v Sloveniji, ki družijo strokovnjake s področja čiščenja ter pranja tekstila in usnja se bomo dotaknili strokovnih izzivov in tem, ki pomembno vplivajo na vsakdanji delovni proces. Veliko bo priložnosti za druženje, spoznavanje kolegov in potencialnih strank ter za izmenjavo mnenj in izkušenj.

Program strokovnega srečanja

petek, 31. marec 2023

10.00 – 10.15	Registracija in jutranja kava
10.15 – 10.30	Pozdravna nagovora <i>Gašper Pance, predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS</i> <i>Blaž Cvar, predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije</i>
11.15 – 11.30	Predstavitve kartice Mozaik podjetnih
11.30 – 12.15	Zeleno javno naročanje in okoljski vidiki storitev čiščenja <i>Tatjana Orhini Valjavec, Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo</i>
12.15 – 14.00	Odmor za kosilo
14.00 – 14.45	KIMI d.o.o.: Trajno. Čisto. Perilo. <i>Nina Cerar, tehnologinja pralnštva in dr. Mateja Hočevnar, vodja raziskovalno razvojne skupine KIMI</i>
14.45 – 15.30	Mokro čiščenje Electrolux <i>Gregor Bezjak BE-GRE d.o.o. Electrolux Professional AB</i>
15.30 – 16.15	Odmor za kavo
16.15 – 17.00	Predstavitve trajnostnega pranja perila podjetja Ecolab <i>Tanja Krajnc in Vanessa Cizerle, Ecolab d.o.o.</i>
17.00 – 18.00	Tehnika likanja
20.00	Skupna večerja (doplačilo)

sobota, 1. april 2023

10.00 – 10.45	Zveza potrošnikov Slovenije
10.45 – 11.10	Vprašanja članov Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS
11.10 – 12.00	Primeri dobrih praks v čistilnicah in pralnicah <i>Predstavili jih bodo:</i> <i>Gašper Pance, predsednik sekcije,</i> <i>Bogdana Gale podpredsednica sekcije,</i> <i>Domen Vrečko in Mateja Jerman člana UO.</i>
12.00 – 13.00	Okrogla miza o aktualnih problemih glede čiščenja tekstilij in predlog za oblikovanje informativnega cenika ter razprava o cenah
14.00	Zaključek srečanja <i>Gašper Pance, predsednik Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS</i>

Kotizacija

- za člane Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS kotizacijo krije sekcija
- drugi udeleženci – 69 evrov (DDV ni vključen)
- doplačilo za večerjo – vsi udeleženci

Prijava

- Prijave na srečanje pošljite do 25. marca 2023 na e-naslov: adrijana.poljansek@ozs.si

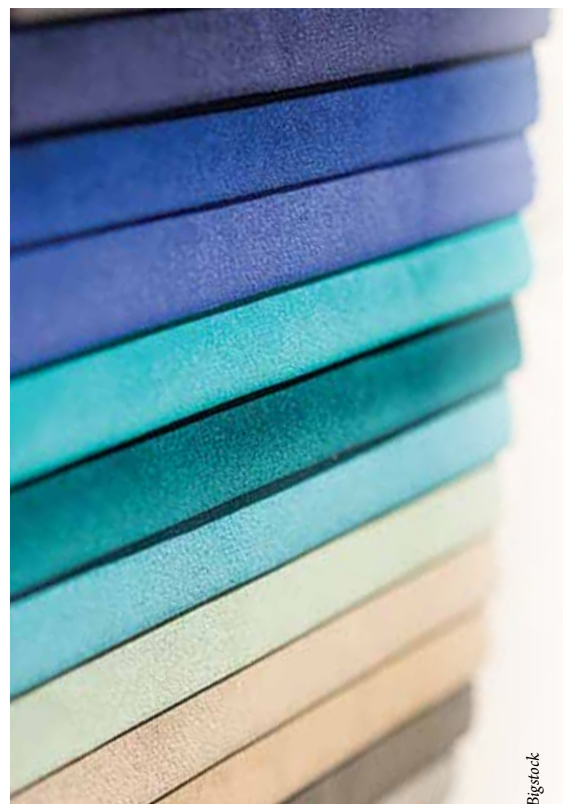
Rezervacija nočitev:

hotel@adria-ankaran.si

(sklicujte se na strokovno srečanje vzdrževalcev tekstilij).

Dodatne informacije

Adrijana Poljanšek, sekretarka sekcije
(adrijana.poljansek@ozs.si)

Bigstock

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 7. redni seji Upravnega odbora OZS dne 23. 2. 2023

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **OBRTNIK LETA 2023**

Priznanje »Obrtnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju obrtništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Obrtnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- do vključno 20 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Obrtnika leta« so, da:

- delo opravlja na obrtni način, skladno z opredelitvijo v Obrtnem zakonu,
- poslovna uspešnost,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. avgust 2023.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar

Predsednik OZS

**OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

objavlja

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA PODJETNIK LETA 2023

Priznanje »Podjetnik leta« podeljuje zbornica enkrat letno za izjemne dosežke na področju podjetništva.

Kandidate za podelitev priznanja »Podjetnik leta« lahko predlagajo:

- upravni odbori strokovnih sekcij zbornice,
- upravni odbori ali predsedniki območnih obrtno-podjetniških zbornic,
- kandidat se lahko predlaga sam.

Kandidat mora za prijavo na razpis izpolnjevati vse naslednje pogoje:

- članstvo v zbornici vsaj 5 let pred oddajo prijave na razpis,
- poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države,
- več kot 5 zaposlenih.

Kriteriji za izbor »Podjetnika leta« so, da:

- delo opravlja pretežno na industrijski način,
- poslovna uspešnost,
- strateška usmerjenost,
- globalno delovanje,
- razvoj dejavnosti,
- trajnost dosežkov,
- poslovna odličnost,
- uvajanje inovacij (ustvarjalnost in izboljšave),
- skrb za varstvo okolja,
- skrb za kadre in njihovo usposabljanje,
- strategija razvoja,
- prispevek k razvoju okolja, v katerem posluje, in
- aktivnosti v stanovskih vrstah.

Komisija preverja izpolnjevanje navedenih kriterijev za najmanj zadnje 5-letno obdobje poslovanja.

Rok za prijavo je 31. avgust 2023.

Obvezne priloge k prijavi na razpis so:

- kratka utemeljitev upravičenega kandidata,
- izjava o izpolnjevanju pogojev za kandidiranje na razpis,
- fotografije poslovnih prostorov,
- izjava kandidata, da ima poravnane vse obveznosti do zbornice, podizvajalcev, zaposlenih in države in
- izjava kandidata, da dovoljuje uporabo svojega imena v promocijske namene zbornice,
- v primeru, da ima prijaviteljenec v lasti več podjetij, mora predložiti konsolidirano bilanco od pooblaščenega revizorja.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (v nadaljevanju: zbornica) na podlagi sklepa, sprejetega na 7. redni seji Upravnega odbora OZS dne 23. 2. 2023

objavlja RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJA **NAJSTAREJŠI OBRTNIK LETA 2023**

**Priznanje »Najstarejši obrtnik leta«
podeljuje zbornica enkrat letno.**

**Kandidate za podelitev priznanja
»Najstarejši obrtnik leta« lahko predlagajo:**

- predsednik zbornice in podpredsednik upravnega odbora zbornice,
- skupščina zbornice,
- upravni odbor zbornice,
- upravni odbor strokovne sekcije zbornice,
- upravni odbor ali predsednik območne obrtno-podjetniške zbornice.

**Kandidat mora za prijavo na razpis
izpolnjevati naslednji pogoj:**

- članstvo v zbornici.

**Kriterij za izbor »Najstarejšega obrtnika
leta« je:**

- najdaljše obdobje opravljanja dejavnosti.

Izpolnjevanje kriterija se dokazuje s pisnimi dokazili, iz katerih je razvidno obdobje opravljanja dejavnosti, ki jih komisiji posreduje predlagatelj.

Rok za prijavo je 31. avgust 2023.

Prijava mora biti podana na **prijavnici**, ki je objavljena na www.ozs.si, in sicer v elektronski obliki ali fizično poslana v zaprti kuverti na naslov: **Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Komisija za priznanje »Obrtnik leta«, Celovška cesta 71, 1000 Ljubljana.**

Blaž Cvar
Predsednik OZS

 **OBRTNO-PODJETNIŠKA
ZBORNICA SLOVENIJE**

V razpisu je zaradi preglednosti in lažje berljivosti uporabljena le moška slovnična oblika, pri čemer pa je enakopravno in smiselno mišljena tudi ženska oblika.

**”POPUSTI
ZDAJ ZA VSE,
V PODJETJU
IN DRUŽINI.”**

**Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!**

Gorenjski avtoserviserji obiskali Prekmurje

Na pobudo avtoserviserjev je OOO Škofja Loka pripravili program strokovne ekskurzije, ki je bila namenjena avtoserviserjem s celotne gorenjske regije. Žal odziv ni bil popolnoma tak, kot smo pričakovali. Kljub temu smo se v manjši skupini v petek, 17. februarja, v jutranjih urah odpravili v Prekmurje.

Najprej so nas tople sprejeli v podjetju GMT d. o. o., vodilni slovenski družbi na področju uvoza, prodaje in distribucije nadomestnih in dodatnih avtodielov za osebna in lahka tovorna vozila.

Mihael Feher, izvršni direktor podjetja, in njegova ekipa so nam predstavili delovanje podjetja, ogledali smo si skladiščne prostore in spoznali njihovo avtoakademijo.

Polni vtisov (pa tudi steklenička domačega bučnega olja ni manjkala za spomin) smo se odpravili na obisk stanskih kolegov na OOO Murska Sobota, ki so nas prijazno sprejeli in čisto po

prekmursko bogato pogostili. **Renata Stanko** nam je predstavila delovanje zbornice, pridružila pa sta se nam tudi **Miran Andrejek**, predsednik Sekcije avtoserviserjev pri OOO Murska Sobota in obenem tudi predsednik Sekcije avtoserviserjev pri OZZ, ter **Boštjan Varga** iz OOO Lendava. Izmenjali smo mnenja glede delovanja avtoserviserjev in njihovega povezovanja na različnih lokacijah Slovenije. V razgovoru je bil izpostavljen velik pomen povezovanja in skupnega reševanja problematike na področju avtoservisiranja. Izmenjali smo si mnenja in izkušnje, nato pa odpravili na ogled Avtocentra Andrejek.

Podjetje, ki ga vodi **Miran Andrejek** ob pomoči svoje družine, se ukvarja s servisiranjem vozil, tehničnimi pregledi in registracijami, prav tako pa tudi s prodajo vozil, platišč, pnevmatik in rezervnih delov. Spoznali smo delovanje podjetja, pomen neprestanega izobraževanja zaposlenih in vodstvenega kadra, nato pa se sprehodili skozi prostore podjetja.

Za kanček turističnega pridiha obiska Murske Sobotne je poskrbel **Bojan Kerčmar**, ki je prijazno prevzel vlogo lokalne-

ga vodnika. Ob njegovi zanimivi razlagi v pristnem lokalnem narečju smo se dobre volje sprehodili skozi center mesta.

Naš zadnji postanek pa so bili Marčišavci. Tam smo si ogledali hišo, krito s slamnato streho, ki pa je hiša prekmurske šunke in drugih dobrot. Sprejel nas je **Janko Kodila**, nas popeljal skozi Šunkarno Kodila, ki že dolgo vodi v proizvodnji prekmurske in goričke šunke. Ogledali smo si zorilnico šunk in šunkarno, nato pa vse skupaj zaključili v njihovi restavraciji ob odlični topli prekmurski hrani in prekmurski gibanici. Bila je prava simfonija okusov. V večernih urah smo se polni novih znanj in vtisov odpravili proti domu.

BARBARA BENEDIK

Če želimo priti daleč, pojdimo skupaj

OOZ Ptuj je na najstarejši plesni prireditvi na Ptujskem, 46. tradicionalnem obrtniškem plesu OOO Ptuj, podelila jubilejne plakete za 20, 25, 30 in 35 let obrti, dopolnjenih v letu 2022.

Obrt in podjetništvo se še vedno spopadeta z negotovostjo, soočata se z zelenim prehodom in digitalizacijo. Obrtniki in podjetniki so primorani nenehno spreminjati miselnost. Nepredvidljivi dogodki se kar vrstijo: epidemija kovid, energetska kriza, vojna v Ukrajini, visoka inflacija, pomanjkanje kadra, zaostrene gospodarske razmere in nepredvidljiva davčna politika. Vse to med člani OOO Ptuj vzbuja zaskrbljenost in previdnost pri poslovnih odločitvah.

Nekatere obrtnike in podjetnike je težko obdobje zelo prizadelo, vendar je večina preživela in posluje dobro, je na letošnji podelitvi jubilejnih priznanj za dolgoletno delo v obrti v restavraciji Pan Kidričevo povedal predsednik OOO Ptuj **Hugo Carli**. Čestital jim je za optimizem, vztrajnost, iznajdljivost in potrpežljivost.

Za uspešno delo obrtniki in podjetniki potrebujejo konkurenčne pogoje, posodobljeno politiko zaposlovanja in izobraževanja, stabilno in predvidljivo gospodarsko ter davčno politiko. Obrtno-podjetniška zbornica živi in se bori predvsem s pomočjo svojih članov. »Naš cilj je: pomagati, informirati, svetovati in izobraževati obrtnike, podjetnike, da bodo lažje delali in živeli. V boju za ohranitev obsega poslovanja in preživetje smo dosegli kar nekaj vidnih uspehov, če omenim samo uredbo o omejitvi cen elektrike za mikro, mala in srednja podjetja v prvi polovici leta 2023. Biti član obrtno-podjetniške zbornice, naše stanovalske organizacije, je v teh razmerah zelo pomembno. Samo povezani in številčno močnejši lahko dosegamo boljše pogoje za naše poslovanje. Uspešna obrt in podjetništvo sta ključna za blaginjo vseh v Sloveniji. Če želite biti hitri, pojdite sami. Če želimo priti daleč, pojdimo skupaj, pravi afriški pregovor,« je na podelitvi jubilejnih plaketa za 20, 25, 30 in 35 let dela v obrti še povedal predsednik OOO Ptuj Hugo Carli. Podelil jih je skupaj z di-

Ptujski obrtniki in podjetniki, ki v obrti in podjetništvu delajo že 35 let.

Prejemniki jubilejnih plaket OOO Ptuj za 30 let dela v obrti in podjetništvu.

rektorjem OOO Ptuj **Borisom Repičem**. V preteklem letu je te visoke jubileje praznovalo 48 obrtnikov in podjetnikov.

Obrtnikom in podjetnikom s Ptujskega je ob tej priložnosti čestital tudi predsednik Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blaž Cvar**.

»Mnogo obrtnikov in podjetnikov še ne razume, da se bomo morali še bolj povezati, če bomo želeli biti slišani in doseči boljše rezultate na področju zastopanja svojih interesov. V OZS želimo ustvariti novo podobo, z novimi pristopi privabiti tudi mlade oz. tiste, ki šele stopajo na pot podjetništva. Na naši spletni strani si lahko naložite tudi mobilno ver-

zijo 'novičkarja', kjer boste lahko sproti spremljali vse tisto, kar delamo, pomembne informacije s področja gospodarstva. Na TV Sloveniji bomo v tedenskih oddajah predstavljali pomembne teme za obrt in podjetništvo. V teh negotovih časih bomo še naprej odločno in glasno zagovarjali interese obrtnikov in podjetnikov,« je povedal Blaž Cvar.

Podelitev jubilejnih plaketa je s svojim nastopom obogatil **Tomica Banfič**, ki živi in ustvarja na Ptuj. Slovenija ga pozna tudi kot finalista pevskega šova Slovenija ima talent. Na plesu je več kot 200 udeležencev zaplesalo ob glasbi ansambla Nova pot.

BORIS REPIČ

Na prvem podjetniškem večeru o pomenu povezovanja

OOZ Ribnica je v program aktivnosti za leto 2023 vključila organizacijo dogodkov z naslovom *Podjetniški večer z namenom, da zbornično delovanje približa širokemu spektru podjetnikov in jih tako poskuša motivirati za vstop v naše vrste. V polni meri se je zbornica zavezala uresničevati slogan OZS - Povezani smo močnejši - in prepričati naše podjetnike, da je povezovanje, zlasti v kriznih časih in zaradi bodočih napovedi obsežnih vladnih reform, še kako potrebno.*

Prvi Podjetniški večer je OOZ Ribnica organizirala v četrtek, 23. februarja, v dvorani Rokodelskega centra Ribnica. Namen 1. Podjetniškega večera je bil podjetnikom približati delovanje podpornih institucij v našem okolju ter s pomočjo razprave na okrogli mizi predstaviti dosežke vseh treh občin (Ribnica, Sodražica in Loški potok) ter vizijo spodbujanja podjetniškega razvoja v prihodnje.

Uvodne pozdravne besede so pripadle decembra lani izvoljeni novi predsednici OOZ Ribnica **Mirjam Trdan**, ki je v nadaljevanju besedo predala gostoma, predsedniku in generalnemu direktorju Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije **Blažu Cvaru** in **Danijelu Lampergerju**. Najvišja predstavnik OZS sta predstavila organiziranost zbornice, kot največje stanovske organizacije obrtnikov in podjetnikov, ter prednosti članstva. Ob predstavitvi poslanstva in vizije, sta izrazila prepričanje, kako zelo je v današnjih časih nujno povezovanje in stremljenje k skupnim ciljem. Vse to se kaže na področju pogajanj z vladno ekipo, kot primera sta navedla energetska kapico za električno energijo za mala in srednja podjetja ter Zakon o ohranjanju in razvoju rokodelstva, ki je

1. Podjetniški večer v organizaciji OOZ Ribnica v Rokodelskem centru Ribnica.

tik pred sprejetjem. Poudarila sta še, da bo obdobje 2023-2024 še zlasti naporno zaradi napovedanih reform, ki se bodo močno dotikale celotnega gospodarstva.

V nadaljevanju so sledile kratke predstavitve delovanja podpornih institucij, kot so Podjetniški inkubator Kočevje, Razvojni center Kočevje Ribnica ter Razvojni center Novo Mesto, ki ponujajo podjetnikom brezplačne delavnice, razpise za pridobitev nepovratnih sredstev ali subvencij in ostala strokovna izobraževanja.

V drugem delu dogodka je sledila okrogla miza, na kateri so sodelovali župan Občine Ribnica **Samo Pogorelc**, župan Občine Sodražica **mag. Blaž Milavec** ter župan Občine Loški Potok **Simon Debeljak**. Vodila jo je Mirjam Trdan, ki je z gosti spregovorila o konkurenčnih prednostih in slabostih posamezne občine in njihovih načinih privabljanja novih inve-

stitorjev. Prestavili so še glavne občinske projekte zadnjih desetih, ki neposredno ali posredno vplivajo na podjetniški razvoj ter načrte in vizijo za prihodnost. Ob tem so se osredotočili predvsem na realizacijo že potrjenih projektov s področja gospodarstva ter na stanovanjsko politiko, ki zadrži mlade v občini in s tem zagotavlja podjetjem ustrezen kader, in izboljšanje cestnih povezav. Ob koncu Podjetniškega večera je sledilo druženje. Vzdušje je bilo prijetno, kar nam je dalo motivacijo za organiziranje že **naslednjega Podjetniškega večera, ki bo v četrtek, 6. aprila 2023. Osrednja tema prihodnjega dogodka pa bo prenos podjetja na naslednike.**

OOZ Ribnica se zahvaljuje podjetju YASKAWA Slovenija d.o.o. iz Ribnice za finančno pomoč pri organiziranju dogodka, kar je tudi dokaz, da je direktor družbe **Hubert Kosler** prepoznal sporočilno vrednost tovrstnega večera, ki se izraža v mreženju podjetnikov in povezovanju gospodarstva z lokalno skupnostjo.

MIRJAM TRDAN, BARBARA NOSAN

Od leve: Simon Debeljak, župan občine Loški Potok, Samo Pogorelc, župan občine Ribnica, Aleksej Metelko, vodja projektov na RC Novo mesto, Mirjam Trdan, predsednica OOZ Ribnica, Andrej Mladenovič, namestnik direktorja Podjetniškega inkubatorja Kočevje, Barbara Nosan, sekretarka OOZ Ribnica, Primož Pahor, direktor RC Kočevje Ribnica, in mag. Blaž Milavec, župan občine Sodražica.

ŠMARJE PRI JELŠAH

Pomladni trendi za cvetličarje in vrtnarje

Cvetličarska in vrtnarska dejavnost spadata med tiste dejavnosti, kjer je spremljanje novosti, poznavanje novih tehnik in pridobivanje vedno svežih idej ključnega pomena za zagotavljanje ponudbe, ki bo zadovoljila vsako stranko.

Območna obrtno-podjetniška zbornica Šmarje pri Jelšah je v sodelovanju z regijskimi območnimi zbornicami in krapinsko zbornico gostila svetovno znanega strokovnjaka Simona Ogrizka in v začetku meseca pripravila predstavitev na temo Pomlad pred vrati. Udeleženci so dobili mnogo pestrih idej za pomladne šopke, aranžmaje in nasade v pove-

Simon Ogrizek je zbranim cvetličarjem in vrtnarjem predstavil obilo živahnih pomladnih idej.

zavi z valentinovim, dnevom žena, veliko nočjo ... Posebno pozornost so namenili materialom, barvnim kombinacijam, izbiri posode in tehnikam. Spregovorili pa so tudi o pomenu posluha za stranko ter vključevanju vseh čutil, kar je pomembno pri oblikovanju ponudbe v cvetličarni ali vrtnariji. Udeleženci so odšli na različ-

ne konce Slovenije in v sosednjo Hrvaško polni lepih pomladnih vtisov in bogatejši za nove ideje. V sled odličnega druženja pa se že pripravlja nova delavnica za jesenski čas. Vabljeni že sedaj, da se pridružite.

OOZ ŠMARJE PRI JELŠAH

Revija obrtniških pevskih zborov Slovenije bo konec maja

Obrtniški mešani pevski zbor »Notranjska« Logatec 20. maja letos pripravlja 38. revijo obrtniških pevskih zborov Slovenije. K sodelovanju vabi vse zборе, ki še nosijo naziv »obrtnik« oziroma »obrtniški« ali pa se navezujejo na katero od območnih zbornic.

Revija obrtniških pevskih zborov, ta enkratna in med obrtniškiimi prostočasni dejavnostmi najbolj vztrajna oblika povezovanja in druženja, tradicionalno združuje skupine obrtniških zborov iz vse Slovenije in že štiri desetletja manifestira tako kulturno angažiranost obrtnikov in podjetnikov kot njihovo organizacijo – Obrtno-podjetniško zbornico Slovenije in njene območne zbornice. Z leti številčnost v zborih pada, večja pa se delež zrelejših pevcev. Če pevci, ki v zborih vztrajajo, ne bi bili ponosni na svoje zборе in na zavezanost obrtništvu,

bi verjetno že temu in onemu zboru pošla sapa.

Organizator letošnje revije je k udeležbi povabil vse doslej znane še pojoče obrtniške zборе iz Kranja, Slovenske Bistrice-Polskave, Šmarja pri Jelšah, Radomelj in Selnice ob Dravi ter mešanega iz Zagorja ob Savi. Posebno povabilo pa velja morebitnim novim obrtniškim zborom, ki organizatorju še niso znani.

Dodatne informacije so na voljo preko e-naslova **omepz.notranjska@gmail.com**.

D. Š.

Ugodni krediti za zelene investicije z jamstvom SID banke.

Za samostojne podjetnike, mikro in mala podjetja.
Od 30.000 EUR do 1.500.000 EUR, do 10 let,
prvovrstno jamstvo, ki krije 62,5 % glavnice kredita.

Bančništvo. Tukaj. Zdaj.
www.phv.si

Sonanciranje Republike Slovenije in EU iz
Evropskih strukturnih in investicijskih skladov.

SID Banka

Več informacij na spletni strani:
www.skladskladov.si

V SLOVO

MARJAN KOŠTOMAJ (1949 - 2023)

Sredi februarja nas je pretresla novica o smrti našega dolgoletnega člana Marjana Koštomaja. Po zaključeni grafični šoli je izkušnje pridobival v več celjskih podjetjih, nato pa se je leta 1981 odločil za samostojno obrt in ustanovil podjetje Tiskarna Koštomaj d.o.o. Podjetje, v katerega so vpeti vsi družinski člani, je z leti raslo, se posodabljalo ter se uveljavilo na slovenskem trgu ponudnikov grafičnih storitev. Kakor so širili proizvodni program in kapacitete, so skrbeli tudi za nenehen razvoj kolektiva.

Gospodu Koštomaju smo hvaležni za njegov prispevek na področju obrti in podjetništva. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

arhiv družine Koštomaj

Martina Rečnik, OOO Celje

V SLOVO

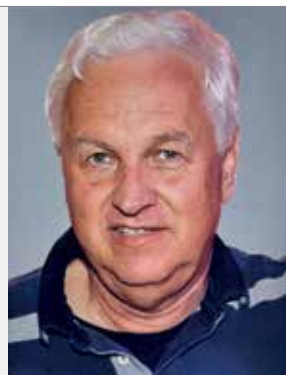
BOJAN ŠINKOVEC

Dolgoletni član sekcije vzdrževalcev tekstilij in tudi član njenega upravnega odbora Bojan Šinkovec se je rodil 15. novembra 1956 v Hotavljah v Poljanski dolini. Leta 1979 je v Škofji Loki, kjer je še danes njegova čistilnica, začel dejavnost kemičnega čiščenja. Podjeten, kot je bil, je leta 1986 našel večje prostore in razširil svojo dejavnost pranja na nego tekstilij posebnih obdelav. Zaradi vse večjega obsega storitev je odkupil industrijski obrat na Trati pri Škofji Loki. Leta 2013 je prevzel še kemično čistilnico in pralnico Bistra v Škofji Loki. Tako je njegovo podjetje postalo največja pralnica v Sloveniji z zmogljivostjo pranja preko 10 ton perila na dan. Danes podjetje zaposluje 75 delavcev in sodeluje z nekaj kooperanti. Z uspešnim trženjem je storitev pranja opravljal za večje poslovne subjekte, pred zatonom tekstilne industrije v Sloveniji je za mnoge obdeloval tudi jeans. Z bogatim strokovnim znanjem nege tekstilij je ves čas posodabljal pralnico ter s tem pridobil nekaj konkurenčnih prednost na tem področju. Nekaj let nazaj je podjetje Šinkovec d. o. o. predal v vodenje ženi Mateji, sam pa je ostal prokurist. Prihodnost

podjetja zagotavljata hčerka in sin ter izvajanje storitev pranja s certifikatom RAL.

Bojan ni bil zaprt le v okvir svojega podjetja, pač pa se je udeleževal strokovnih posvetov sekcije in pomagal z nasveti drugim pralcem. Poleg tega, da je bil aktiven član sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS, je pomemben delež prispeval tudi v OOO Škofja Loka, saj je bil dolgoletni član skupščine in kasneje tudi član upravnega odbora OOO.

Smrt Bojana, ki je imel še veliko načrtov za prihodnost podjetja, ni le velika izguba za njegovo družino, ampak tudi za dejavnost nege tekstilij in člane sekcije vzdrževalcev tekstilij. Vodstvo OZS in sekcije izreka njegovi družini globoko sožalje.

Jože Zupan v imenu
Sekcije vzdrževalcev tekstilij pri OZS

"S TO KARTICO
PRIHRANIM TOLIKO,
DA VAM RAJE
NE POVEM!"

Več kot 100 odličnih
partnerjev na vaši poslovni poti!

*Kristalni izdelki Rogaška
so plod stoletne tradicije in
mojstrstva ročne proizvodnje.
Naši izdelki so cenjeni doma
in v svetu zaradi izjemne
kakovosti in brezčasnega
kristalnega leska.*

STEKLARNA ROGAŠKA d.o.o., Ulica talcev 1, 3250 Rogaška Slatina • www.fiskarsgroup.com

S kristalnimi izdelki Rogaška obeležite posebne dogodke, praznujte uspešne zgodbe in oplemenitite ambiente. Ob rednem prodajnem asortimanu ponujamo tudi storitev personalizacije (ročno graviranje ali odtis logotipa podjetja) ter izdelavo po naročilu (unikatne nagrade).

Obiščite naše prodajne salone:

Ljubljana • Mestni trg 22 • 01 24 12 701

Rogaška Slatina • Ulica talcev 1 • 03 81 80 237

Oddelek veleprodaje: rogaska@fiskars.com • 03 818 04 11

www.steklarna-rogaska.si

ROGASKA

POKLICI V GOSTINSTVU IN TURIZMU

Zaživel je portal

Kariera v turizmu

Na sejmu Alpe-Adria, ki je bil pretekli mesec v Ljubljani, so predstavili portal Kariera v turizmu. Portal, ki vabi k spoznavanju poklicev v gostinstvu in turizmu, je nastal s sodelovanjem ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, Slovenske turistične organizacije, Turistično gostinske zbornice Slovenije, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije oziroma njene sekcije za gostinstvo in turizem ter Strateškega razvojno-inovacijskega partnerstva turizem.

Prvi del kampanje za promocijo poklicev v gostinstvu in turizmu je stekel na spletnem družbenem omrežju TikTok, na katerem so s 54 objavami predstavili osem poklicev na zanimiv, zabaven in poučen način. O aktivnostih kampanje, v katero sodijo tudi izobraževalne okrogle mize za svetovalne delavce in delavke osnovnih šol, smo pisa-

li že v prejšnji številki. V Radovljici, kjer so svoje poklicne poti, izkušnje in izzive predstavili chef Uroš Štefelin (Hiša Linhart), natak in sommelier Marko Koren (Vila Planinka) in kolesarski vodnik, lastnik butične turistične outdoor agencije, Grega Šilc (Hike&Bike), se je namreč začel niz omenjenih okroglih miz.

Predstavitve novega portala Kariera v turizmu na sejmu Alpe-Adria sta se udeležila tudi predsednik OZS Blaž Cvar in predsednica Sekcije za gostinstvo in turizem pri OZS Patricija Furlan.

Izberi kariero v turizmu

S pozivom Izberi kariero v turizmu in sloganom Ustvarjam doživetja portal Kariera v turizmu, ki je bil predstavljen na sejmu Alpe-Adria, vabi k spoznavanju poklicev v gostinstvu in turizmu, predstavlja možnosti izobraževanja, na enem mestu združuje informacije o spodbudah in štipendijah ter prostih delovnih mestih, vključuje pa tudi koledar dogodkov, kot so izobraževalni in promocijski dogodki, sejemske prireditve in tekmovanja. Na portalu so predstavljene tudi izkušnje posameznikov, ki so se odločili za kariero v turizmu oziroma gostinstvu.

Portal je ena od osrednjih točk partnerske nacionalne kampanje, katere namen je dvigniti ugled poklicem v gostinstvu in turizmu, dolgoročno spodbuditi vpise na srednješolske, višješolske in visokošolske programe ter povečati zanimanje za ustvarjanje kariere v tej branži. Partnerji bodo vsebine na portalu, ki prvič na enem mestu združuje vse informacije na temo poklicev v panogi, redno dopolnjevali in nadgrajevali.

Minister za gospodarstvo, turizem in šport Matjaž Han je ob zagonu portala izpostavil, da so kakovostni kadri v turizmu ključni: »Dejstvo je, da ljudje cenimo prijazen očesni stik, toplo besedo, stik roke. Tega nobena digitalizacija in optimizacija procesov ne moreta nadomestiti. V turizmu ne gre zgolj za ustvarjanje doživetij, delo v turizmu je doživetje samo po sebi, kar lahko izkoristite vsi, ki svojo pot šele začenjate, kot tudi tisti, ki s svojo dosedanjo potjo morda niste zadovoljni.«

Direktorica Slovenske turistične organizacije (STO) mag. Maja Pak pa je poudarila: »S kampanjo Ustvarjam doživetja in spletnim portalom želimo poklice v turizmu in gostinstvu približati najširši množici mladih in starejših. Na portalu bodo med drugim našli informacije o možnostih izobraževanja in usposabljanja, štipendijah in spodbudah, ki so jim na voljo, o prostih delovnih mestih ter o dogodkih, kot so izobraževalni in promocijski dogodki ter sejmi in tekmovanja. Želimo jih spomniti, da ti poklici prinašajo veliko lepih trenutkov in zadovoljstva ob stiku z gosti, obenem pa tudi možnosti za stalno izobraževanje in napredo-

SLIKOVNO GRADIVO LAHKO UPORABITE TUDI V SVOJIH PROMOCIJAH

Gradivo kampanje Ustvarjam doživetja je na voljo tudi vsem gostincem in podjetjem v turizmu, ki se lotevajo aktivnosti za dvig ugleda poklicev v teh panogah. Brezplačno ga lahko uporabljajo na svojih dogodkih, promocijah poklicev in drugih priložnostih ter s tem pripomorejo tudi k prepoznavnosti kampanje. Za dostop do gradiva in navodila za uporabo se obrnite na Sekcijo za gostinstvo in turizem pri OZS.

vanje ter osebno rast. Država in turistično gospodarstvo moramo medtem skupaj zagotoviti, da bodo poklici v turizmu in gostinstvu prepoznani, cenjeni in ustrezno nagrajeni.«

EVA MIHELICH

VABLJENI K SOUSTVARJANJU PORTALA KARIERA V TURIZMU

Portal Kariera v turizmu prinaša splošne informacije o poklicih v gostinstvu in turizmu, predstavlja možnosti izobraževanja, na enem mestu združuje informacije o spodbudah in štipendijah ter prostih delovnih mestih. Poleg tega pa vključuje tudi koledar dogodkov, kot so izobraževalni in promocijski dogodki, sejemske prireditve ter tekmovanja. Predvsem v tem delu so k bogatenju vsebine portala povabljeni tudi OOO in člani zbornice.

Ob tem STO opozarja na pravočasnost najave dogodkov (vsaj tri tedne prej), fotografije in vsebino dogodkov za objavo na portalu pa posredujte na e-naslov vlasta.markoja@ozs.si.

PLETENINE JELKA, STROJNO PLETILSTVO TADEJA FLAJS UDovič S. P., LJUBLJANA

Še vedno pred seboj vidi cilj in se ne predaja

Na prste rok bi lahko prešteli obrtnike, ki se v Sloveniji še ukvarjajo s pletilstvom. Ena od njih je Tadeja Flajs Udovič, ki nadaljuje tradicijo, kateri je leta 1968 postavila temelje njena mama Jelka Udovič.

Zelo sem ponosna, da lahko nadaljujem delo svoje mame, vztrajam pa tudi zato, ker imam še vedno vizijo in pred sabo vidim cilj,« pove Tadeja Flajs Udovič, ki je zadovoljstvo ob oblikovanju in izdelavi pletenih izdelkov čutila že v zgodnji mladosti. Pravzaprav je rasla v delavnici in kljub obilici dela, ki je vsej

liko zanimivih, modnih, izbranih, kakovostnih ter cenovno ugodnih ženskih in moških pletenin,« pojasni Tadeja.

Če na policah trgovine ni ustreznega izdelka, prisluhne željam in jih uresniči. Skupaj s stranko izbere prejo ustrezne barve, kroj in vzorec.

poslabšalo. A Tadeja se ne da. Okrepila je tudi storitev popravil pletenih in drugih oblačil. Ker je marsikatera pletenina še vedno uporabna, se jo lahko z nekaj popravila obnovi. Strankam jih skrajša, zoži, preoblikuje, popravi ali preprosto naredi nove.

Tadeja ima strokovnega znanja, ki ga ji je vsa leta predajala mama, res veliko, poleg tega pa še bogate izkušnje in ogromno volje. »Ciljam na to, da so izdelki malo drugačni, a še vedno modni in nosljivi. V glavnem so izdelki unikatni ali v majhnih serijah. Strankam naredim, kar si želijo, in jim pri tem pomagam z idejami in to jim

Poleg tega je v tem obdobju spoznala prednost družabnih omrežij, kjer preveri, kako je sledilec vseč, kar naredi. Vesela je, da se na ta način širi njen glas in jo najde širši krog ljudi. Izdelki so romali tudi v Argentino, Rusijo, Ameriko ...

Vztraja tudi pri tem, da mora biti izdelek dovršen. Sodobna tehnologija namreč omogoča, da stroj sam naredi pulover v celoti, od krojenja do dodelave ovratnika in drugih podrobnosti. Je pa ta tehnologija zelo draga in se, kot pravi Tadeja, majhnemu podjetju ne izplača. Kar pa ne pomeni, da se ne da narediti kakovostnega izdelka. Zato pa lahko nastanejo bolj unikatni izdelki, čeprav izdeluje tudi večja naročila.

Mama Jelka je svoje znanje zelo rada predajala, ne le Tadeji, pač pa tudi številnim vajenkam v podjetju in preko strokovne izpitne komisije na OZS, katere članica je bila pred leti. Tudi Tadeja znanja ne zadržuje zase. Sodeluje predvsem s študenti oblikovanja in dizajna, katerim pomaga pri njihovih zaključnih in magistrskih izpitih, in s slovenskimi modnimi oblikovalci pri izdelavi njihovih kolekcij za modne sejme in revije.

Pletilcev je v Sloveniji izredno malo, le redki še vztrajajo. Dejstvo je, da v poplavi izdelkov pogosto vprašljive kakovosti potrošniki pozabljamo na vrhunske domače izdelovalce. Morda pa je čas, da se to spremeni. Predvsem zaradi tako vztrajnih in odločnih, kot je Tadeja.

EVA MIHELČ

družini krojilo delovne dneve in prosti čas, se je odločila, da bo ostala v domačem podjetju, ki ga vodi od leta 2004.

Po »zlatem« obdobju, ko so izdelovali številne kolekcije pletenih izdelkov za ves takratni jugoslovanski trg, so se časi korenito spremenili. Ne le s propadom tega trga, še posebej s poplavo manj kakovostnih in poceni izdelkov z Vzhoda. »Pred leti je bilo naše izdelke mogoče kupiti v mnogih trgovinah po Sloveniji. Ko pa smo se začeli soočati z neplačili, smo se odločili, da svoje izdelke prodajamo izključno sami. Zato od leta 1989 tržimo svoje izdelke pod blagovno znamko Pletenine Jelka v prodajalni na Tržaški cesti 116 v Ljubljani, kjer je na voljo ve-

je vseč,« pravi Tadeja in dodaja: **»Moj moto je, da stranki naredim enako kakovosten izdelek, kot bi ga zase.** Mama me je poleg vsega drugega naučila tudi, da se pri materialu ne sme 'šparat'. Kakovost materiala in izdelave je na prvem mestu, zato preje kupujem pri italijanskemu dobavitelju preverjene kakovosti. Najraje uporablja mešanice iz volne, bombaža, viskoze in akrila. V vsaki sezoni se najde raznolika barvna paleta. Mislim, da to stranke tudi cenijo in nagradijo s ponovnim obiskom, kar dokazujejo dolgoletne zveste stranke in seveda tudi nove stranke, na kar sem zelo ponosna.«

Že tako težak boj za skromen tržni delež je obdobje epidemije še dodatno

Žabji kraki – zaščitni znak Žabjekovega gostinskega lokala

Je že res, da so žabji kraki posebnost in specialiteta kulinarične ponudbe gostinskega obrata Ane Tibaut vse od začetka njenega poslovanja in tudi sinonim za naziv podjetja Žabjek. Vendar je dobil ime po »razmočeni« soseski, z nekaj poslovno-stanovanjskimi objekti, ki so bili v preteklosti zaradi neurejene kanalizacije ob nekoliko večjem nalivu domala povsem pod vodo. Domačini so to območje poimenovali Žabjek, leta 1992 pa je dal ime tudi okrepčevalnici v Žižkih.

Gre za poslovni objekt, ki sta ga zakonca Tibaut še v obdobju nekdanje države odkupila, ko je bil v dokaj slabem stanju. Stanislav ga je prvotno namenil za lastno delavnico, saj je opravljal obrtno dejavnost na področju vodovodnih instalacij in montaže centralnih kurjav.

»S soprogom sva bila na razpotju. Kot gostinka sem po končani šoli v Radencih 11 let delala kot natakarka v takratnem lendavskem trgovskem podjetju Univerzal, nadaljnjih osem let v podjetju Toko, po njegovem stečaju pa sem brez dela pristala na Zavodu za zaposlovanje. Tudi moževa obrt ni cvetela, zato je na predlog našega znanca, sicer nekdanjega prekmurskega humorista Geza Farkaša, padla odločitev, da se objekt preuredi v gostinski obrat,« pripoveduje Ana Tibaut. Stanislav Tibaut je le še dobrega pol leta opravljal svojo obrt, potem pa sta si zastavila cilj o nastanku pristne, domače gostilne, ki bo privlačila domače in tuje goste.

S številnimi odrekani in velikim garanjem sta ob kakovostni gostinski ponudbi hitro pridobivala ugled v lokalni skupnosti, kjer uspešno delujejo že polna tri desetletja. »Od vsega začetka poslovanja prisegamo na avtohtone domače dobrote, ki so jih znale pripravljati že naše babice. Ponujamo tudi pristno vino, pridelano v lastnem vinogradu,« pravi Ana. Še posebej se rada spominja obdobja v letih od 1993 do 2005, ko je zaposlovala tudi do 8 kuharjev in natakarjev. Takrat so kot najemniki poslovali še v bifeju trgovine Mercator v Črenšovcih.

Ana Tibaut se z zadovoljstvom in ponosom spominja časov, ko so se v njenem gostinskem obratu izučili številni

mladi kuharji in natakarji. Opravljali so obvezno šolsko prakso, pripravništvo in vajeništvo. »Tovrstnega mladega kadra se je v takratnem obdobju pri nas zvrstilo na desetine, mnogi so postali priznani gostinski delavci, med njimi moja prva pripravnica Milena Kovač iz sosednje vasi Trnje, ki danes uspešno vodi gostinski obrat v Ljutomeru,« obuja spomine Tibautova in v istem hipu obžaluje, da je bil zapravljen takratni izobraževalni sistem ne le v gostinstvu, pač pa celotnem obrtništvu.

Tibautova se zaveda, da kadra, sploh pa kakovostnega, v gostinstvu močno primanjkuje. Tudi pri njej zaposlena delavka Terezija Hozjan ne prihaja iz gostinskega področja. »Delala je v tovarni Mura, pred sedmimi leti pa smo jo zaposlili za opravila v kuhinji. Danes obvlada vse. Je odlična kuharica, zelo dobro pa se znajde tudi za točilnim pultom. Največ dela v lokalu seveda pade name, kar me ne obremenjuje. Nasprotno, z veseljem opravljam poklic, za katerega sem se odločila v mladosti,« zatrjuje Ana. Pove še, da dnevno pripravljajo malice, sicer pa na jedilniku ob že omenjenih žabjih krakih prevladujejo ciganska pečenka, bograč, golaž, znameniti dödöli, prekmurska gibanica ... Glede na prostorske zmožljivosti – ob dveh prostorih v sklopu točilnice je na voljo še dvorana, ki sprejme okoli 100 gostov – pogosto pripravljajo zabave za zaključne skupine. Pri njih se je poročilo veliko znanih parov, med drugimi tudi legendarni slovenski kantavtor,

Kljub temu, da je Ana Tibaut že upokojena, bo še vztrajala v gostinstvu.

prekmurski rojak Vlado Kreslin. »Najraje sprejemem do 60 ljudi, kjer zagotavljam hitro in kakovostno postrežbo. Skupaj s Terezijo sva v kuhinji, mož za točilnim pultom, za strežbo pa še po pogodbi vključim dve natakarki,« pojasnjuje.

Oba s soprogom sta upokojena. Ana dela v skladu z zakonodajo in bo vztrajala, dokler ji bo dovoljevalo zdravje. Družinskih naslednikov kot kaže ne bo, sinova Tomaž in Andrej sta sicer zaključila izobraževanja s področja živilstva oziroma turizma, a sta se odločila za povsem drugo poklicno pot. »Poslovni objekt je v naši lasti, o njegovi nadaljnji usodi pa za zdaj ne razmišljam,« pravi dobitnica zborničnega priznanja za 30 let dela v gostinstvu Ana Tibaut.

NIKO ŠOŠTARIČ

YAUYA SWEET STUDIO, LAURA ROTAR S. P., LJUBLJANA

Kakovostne sestavine in polni okusi

Laura, ki ustvarja pod umetniškim imenom Yauya, je leta 2015 maturirala iz gastronomije in turizma ter slaščičarstva. Od takrat nabira izkušnje in se izobražuje pri mednarodno priznanih mojstrih slaščičarstva. Strankam, ki prisegajo le na najboljše, ponuja različne izdelke, tudi veganske in brezglutenske, preizkušenih okusov iz najbolj kakovostnih sestavin.

Laura Rotar je že kot mala Yauya, kot se je predstavljala sama, vse, česar se je lotevala in kar je odkrivala, počela zavzeto in odločno. Tudi svojega posla se je lotila na ta način. Samozavestno, srčno in natančno se predstavlja z estetskim ustvarjanjem nadvse dovršenih sladici, ki so njena dolgoletna strast. Laura pravi, da je vizija sladice Yauya zelo preprosta: »Drzne ambicije s pravo mero natančnosti, samozavesti in ljubezni prenesti v čisto vsako izmed slastnih porcij, ki svojo pot nato zaključijo na krožniku pred vami.«

Da bo slaščičarstvo njena kariera, se je Laura dokončno odločila pri 18 letih. »Že od nekdaj sem doma rada ustvarjala v kuhinji, se poigrala z okusi, predvsem pa pekla, ko se je bilo treba učiti za druge zadeve. Kmalu zatem sem od-

krila še druge prednosti, ki jih ima ta poklic, in mi pomenijo ogromno. Delo slaščičarja je namreč lahko zelo raznoliko, poučno in polno novih izzivov, ki človeka, kot sem jaz, izpolnjujejo,« pove Laura.

Najraje ustvarja nove sladice, se poigrava z okusi in vizualnostjo. »Nekaj zaslug, da tako rada in brez zadržkov preizkušam nove kombinacije, gredo moji mami. Njen 'slavni stavek', ki me spremlja še danes spremlja ob ustvarjanju, je bil 'če tebi paše, potem paše'. To je bil njen odgovor na moja konstantna vprašanja 'mami, ali to paše skupaj?', ko sem kot majhna deklica raziskovala paleto svojih okusov. To moje raziskovanje je prišlo tako daleč, da sem nekoč želela okus goveje juhe izboljšati s sokom. No, od takrat naprej so moje kombinacije mnogo boljše,« hudomušno doda.

Monoporcijske sladice, torte, krofi oziroma donutsi, krostate, sladice v lončkih, piškoti ... vse je dovršeno. Ideje za sladice Laura črpa iz svojih spominov: »Ko ustvarjam, imam v mislih lepe spomine iz preteklosti. Ko pride do zunanje podobe same sladice, takrat se potrudim, da bi bila za stranke kar se da vizualno privlačna. Vizualnost poskrbi za prvi nakup, končni okus pridobi redne stranke. Vem, da vse moje stranke cenijo moj čas, znanje in ljubezen, ki jih vlagam v kreacije Yauya.«

Sladice, kakršne ustvarja Laura, so v Sloveniji še precej redke. S svojimi izdelki in načinom dela zato nima kakšne hude konkurence, saj pravi, da imajo njej podobni ustvarjalci vsak svoj »podpis« in drugim ni neposredna konkurenca. Kar Lauro dela drugačno, je njena vizija: »Moja vizija je ustvarjati sladice, za katere uporabljam kakovostne in skrbno izbrane sestavine. Razviti čim več različ-

nih okusov, predvsem pa delati na svežini, raznolikosti in polnosti. Če je to samo moja vizija, potem lahko rečem, da je to nekaj, kar me dela drugačno.« Prepričana je še, da strank v današnjem času ne prepriča le izdelek, pa tudi, če je ta vrhunski. »Veliko vlogo igra energija, ki jo kot slaščičar predajaš svojim strankam,« poudarja.

Izobraževanja pri priznanih mojstrih v tujini ji dajejo nova znanja, pa tudi vpogled v trende v slaščičarstvu. Kot opazja Slovenija nekoliko zaostaja oziroma trendi sem prihajajo z zamikom. »Letos mislim, da je počasi napočil čas za sladice, kakršne izdelujem,« pravi, saj opazja vedno večje povpraševanje strank, ki si želijo zaužiti sladico, ki ima malo manj biskvita, več krem, je malo manjša oziroma monoporcijska in je polna okusa.

Prepričana je, da bodo v ospredje vedno bolj prihajale slaščičarne, ki postavljajo kakovost pred količino. »Upam trditi, da bo trend narekoval predvsem sladice iz kakovostnih sestavin in z drznimi kombinacijami okusov. In upam, da se bodo spremenile navade uživanja takšnih sladici in ne bodo omejene le na rojstnodnevna praznovanja,« še dodaja Laura Rotar.

EVA MIHELČ

Laura Rotar: »Moja vizija je ustvarjati sladice, za katere uporabljam kakovostne in skrbno izbrane sestavine. Razviti čim več različnih okusov, predvsem pa delati na svežini, raznolikosti in polnosti.«

REVIJA OBRTNIK	LASTNOST SPREVR- ZENEGA	PRIPAD- NICA ARISTO- KRACIJE	TROPSKI KOMAR	TV VODI- TELJICA ŠIRCA ROŠ	NASA PEVKA (LEA)	NEZNA TKANINA TYRA BANKS					ANG. PLEMIŠKI NASLOV SLOVAN- SKI KNEZ			
OROŽJE ZA IZSTRE- LJEVANJE PUŠČIC										JED IZ MESA IN ZELJA SPANSKA REKA				
Z BESEDO IZZVANA NAS- PROTNA BESEDA											NAŠ PI- SATELJ (JANKO)			
ILUSTRA- TOR						15. MAREC 2023 MOSKI Z VELIKIM NOSOM					SLABA OCENA RAZVOJ DOGA- JANJA			
REKA NA JUGU SKOTSKE				NASA PESNICA (MAJDA) NAČRT, OSNUTEK			EGIPT. FARAON AMERIŠKI BOKSAR (MIKE)						PREMI- KANJE TEKOČE VODE	NEKD. UGANDSKI POLITIK (IDI)
IMPRESIJA					CERKVENI ŽRTVENIK EDO MURIČ						VELIKA DIVJA RACA HRVASKO GOROVJE			
GL. MESTO ANGLEŠKE GROFIJE BUTE									BENIGEN KOSTNI TUMOR					
ŽELJKO KOZINC			BIBLIJSKI KRALJ V JUDEJI MESTO NA SL. OBALI						DRŽAVA V SREDNJI EVROPI	IT. SKLA- DATELJ (GIUSEPPE) PERJE PRI REPI				
NEKDANJI TURSKE PREMIER (NIHAT)					MONOKEL (KNJIZ.) RIMSKI HIŠNI BOG							NICK NOLTE SPANSKO DESERTNO VINO		
GLAS NOSNIK						KITAJSKA POSODA ZA KUHANJE	AMER. IGRALKA (PATRICIA) GRSKA ČRKA					SRBSKO MESTO V SREMU SUSILEC ZA LASE		
PEVEC PESTNER				STARO- RIMSKI POZDRAV EVA LONGORIA				TEK S PREDAJO PALICE IZTOK ČOP						
KDOR IMA SKLEROZO										AMERIŠKI UMET- NOSTNI DRSALEC SWALLOW				
JEZERO NA FILIPIN. OTOKU LIZONJU					BREZNOG PLAZILEC					PEVKA HORVAT				

BREZPLAČEN MALI OGLAS ZA ČLANE OZS!

- Na podlagi sklepa kolegija upravnega odbora OZS z dne 4. 3. 2010 imajo člani OZS, ki ne dolgujejo več kot dve članarini, **pravo do enega brezplačnega malega oglasa** (do 30 besed) na leto. Člani »A plus« pa imajo pravico do petih (5) brezplačnih malih oglasov na leto in do 25-odstotnega članskega popusta pri okvirjenih oglasih (na barvni podlagi).
- Vsi, ki želijo izkoristiti zgoraj naštetih možnosti brezplačnega oglaševanja, nam morajo ob predaji oglasa sporočiti člansko številko OZS (najdete jo na prvi strani kartice Mozaik podjetnih). Brez tega brezplačni mali oglasi niso možni.

MALI OGLAS ZA OSTALE NAROČNIKE

- Cena malega oglasa (do 30 besed) je **17 EUR** (+ 22 % DDV).
 - **1 cm stolpca** okvirjenega malega oglasa na barvni podlagi stane **19 EUR** (+ 22 % DDV).
- Prosimo vas, da nam ob vseh naročilih oglasov napišete podatke za izstavitel računa (naziv, naslov in **davčno številko**) ter navedete, ali ste zavezanec za DDV. Člani OZS naj sporočijo tudi **člansko številko OZS**. Prosimo, da so vaši dopisi **čitljivi**, opremljeni z **žigom in podpisom naročnika**. Pridržujemo si pravico do jezikovnih popravkov.

POŠILJANJE OGLASOV

Oglase lahko pošljete po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- klasični pošti na naslov: OZS, Revija Obrtnik podjetnik, Celovška 71, Ljubljana
- NOVO – preko spletnega obrazca na www.ozs.si/Obrotnik/Narocilomalegaoglasa

Malih oglasov po telefonu ne sprejemamo.

STROJI IN OPREMA

COPIA BIRO d.o.o. - prodaja, servis in vzdrževanje Canon tiskalnih naprav: tiskalniki, multifunkcijske naprave, ploterji, produkcijske naprave in skenerji. Nudimo programske rešitve za centralizacijo tiskanja in dokumentni sistem. Informacije po tel. 01 242 58 14, e-pošta: prodaja@copia-biro.si, www.copia-biro.si. Šifra oglasa: 23-02-002

VSE ZA HIDRAVLIKO, PNEVMATIKO IN INDUSTRIJO. Izdelava cevi po naročilu. Delavnica na terenu. Cevi za odsesavanje, hidravlične cevi, priključki, ventili, črpalke, priprave enote, akumulatorsko orodje, maziva, hitro in kakovostno. Informacije po tel. 02 883 8690. Šifra oglasa: 23-02-003

PEKARNE, SLAŠČIČARNE, PICERIE, TESTENINARIJI! Nudimo novo, rabljeno in renovirano opremo za proizvodnjo kruha in peciva, piškotov, slaščic in pralin, pic, testenin in njakov ter strokovno montažo dobavljene opreme in tehnološko podporo. PEKSIM d. o. o., Ulica Gradnikove brigade 6, Nova Gorica, tel. 05 30 27 136, 031 690 872, faks: 05 33 30 818, e-pošta: peksim@volja.net. Šifra oglasa: 23-02-004

PRILOŽNOST ZA ŽELINE PODJETNIŠTVA, da bi nekdo nadaljeval s to dejavnostjo. Zaradi upokojitve prodamo stroje in opremo z zalogo materiala. Podjetje je v polnem delujočem stanju. Delavnica je v najemu, cena najema je zelo ugodna. Smo na obali. Smer navtično tapetništvo. Informacije: // tapetništvo-mm.webs.com/, tel. 040 937 239. Šifra oglasa: 23-02-008

Ročni paletnik

- nosilnost: 2500 kg
- dolžina vilic: 1150 mm
- tovorna kolesa: POLYURETAN (PU)
- krmilna kolesa: GUMA
- neto teža: 71 kg

Slika je simbolična.

Cena samo 270 € brez DDV www.ika.si

Tel.: 04 518 44 44
Fax: 04 518 44 00
E-mail: info@ika.si

OBRTNE STORITVE

NUDIMO: špedicijske storitve, logistiko, vulkanizacijo za tovorna vozila, hidravlične cevi, avto klima. Informacije: Laptrans prevozi d.o.o., Veliki Gaber 109, 8213 Veliki Gaber, tel. 041 799 296. Šifra oglasa: 23-03-001

FOTOGRAFSKE STORITVE - nudimo profesionalno izdelavo poslovnih portretov, pro-

OGLASI V RUBRIKAH OBRTNE STORITVE IN POSLOVNE STORITVE

Na podlagi zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno oglasov neregistriranih dejavnosti ne objavljamo! Če želite, da vam objavimo oglas za storitve, nam **pošljite dokumente o vaši registrirani dejavnosti**.

Oglasi v teh rubrikah morajo vsebovati popoln naziv in naslov, ki smo ga dolžni tudi objaviti!

ZADNJI ROK ZA ODDAJO MALEGA OGLASA

Zadnji rok za oddajo malega oglasa v aprilski Obrtnikovi borzi je **27. marca 2023**.

NAROČILO NA REVIO OBRTNIK PODJETNIK

Letna naročnina na revijo Obrtnik podjetnik je **60 EUR** (5 % DDV je vključen v ceno). **Naročilo velja do preklica!**

Naročite se lahko po:

- e-pošti: revija.obrtnik@ozs.si
- navadni pošti na naslov: OZS, Celovška c. 71, 1000 Ljubljana

duktnih fotografij in fotografiranje dogodkov. slikaj.se Uroš Abram s.p., PE Jesenice, Cesta železarjev 2, e-p: info@slikaj.se, tel. 051 660 419. Šifra oglasa: 23-03-002

Informacije po tel. 070 401 802, e-pošta: vesna@rehar.com Šifra oglasa: 23-03-005

PROFIservis d. o. o. - prodaja, servis, najem in vzdrževanje tiskalnikov, multifunkcijskih naprav, računalnikov, skenerjev. Reševanje podatkov iz SSD. Brother, Canon, HP, Epson, Asus, Lenovo, Dell, Acer ... Informacije po tel. 0590 42 800, e-pošta: prodaja@profiservis.si, www.profiservis.si Šifra oglasa: 23-03-004

LASERSKI RAZREZ PLOČEVINE: nudimo različne storitve za obdelovanje kovin - razrez, krivljenje, varjenje, peskanje, prašno barvanje, hitra in natančna izdelava, enostavne in cenovno ugodne rešitve za vaš izdelek. Zagotovljena tehnična pomoč strankam.

MONTAŽA IN SERVIS VSEH VRST DVIGAL

OSEBNA DVIGALA
TOVORNA DVIGALA
INVALIDSKA DVIGALA
MOSTOVNA DVIGALA
KONZOLNA DVIGALA
VERIŽNA DVIGALA
GRADBENA DVIGALA
VISEČI FASADNI ODRI

DVIGALA BARTOL d.o.o., Badjurova ulica 22, Ljubljana
GSM: 041 668 069, Tel.: 01/4288 645, Fax: 01/4272 858
dvigala-bartol@siol.net, www.dvigala-bartol.si

MATERIAL

VSE IZ PLEXI STEKLA

► plošče, bloki, cevi,
palice, profili, krogle,
kupole, ... ► mehanska
in termična obdelava
plexi stekla

T: +386 1 281 11 47
info@pecenko.com
www.pecenko.com

pecenko

• plexi izdelki po naročilu
• svetlobne kupole • varnostna ogledala

PLEKSI OBLIKUJEMO
s svojim stilom

POSplastika
T +386 1 837 10 33
www.pos-plastika.si/trgovina

POSLOVNE STORITVE

VRHUNSKA KULINARIKA, fine dining, čudovit ambient, catering pogostitve, poslovni in protokularni dogodki, možnosti seminarjev, poročna slavlja. Restavracija Nova Rajnigla, Rajnigla d. o. o., Preserje 9/a, 3314 Braslovče. Informacije po tel. 041 721 299. Za vse člane Obrtno-podjetniške zbornice - 5 % popusta pri koriščenju storitev. Šifra oglasa: 23-04-002

DOBER OKUS ŠTEJE, domače pristno bučno olje pa je pika na i vsake izbrane jedi. Jeruzalem SAT - Štajersko prekmursko bučno olje Slovenija najdete v vseh večjih trgovinah ali v spletni trgovini: www.oljarne-je-ruzalem.si, tel. 02 713 48 52. Izberite doživetje in praktično darilo, po katerem si vas bodo zapomnili. Šifra oglasa: 23-04-003

V.I.P. Računovodstvo poskrbi: da plačate le toliko davkov, kot je potrebno in niti centa več, da so vaši dokumenti urejeni ažurno, kvalitetno in zanesljivo, da vam svetujemo tako, kot je za vas najboljšo, da si vedno vzamemo čas za vaše poslovanje. Poslovalnice imamo po vsej Sloveniji. Pišite nam na: info@vip-racunovodstvo.si, pokličite na 08 2002 688. Šifra oglasa: 23-04-004

POSLOVNI INFORMACIJSKI SISTEM DPS je moderen, preprost in pregleden poslovni program za vaše podjetje. Zasnovan je za čim hitrejšo opravljalnost, torej prihranite čas in denar. Hitra in učinkovita podpora uporabnikom. Informacije po tel. 059 932 044, e-pošta: info@datastudio.si Šifra oglasa: 23-04-005

PMC
...računalniki in podobno...

...servis računalniške opreme...
...nadgradnje in posodobitve...
...računalniška omrežja...

Mavrin Peter s.p., 041 718 076
info@pmc-sp.si

NEPREMIČNINE

V NAJEM ODDAMO poslovni prostor v izmeri 160 m², višina 3,5 m. Primeren je za skladišče ali mirno obrt, svetel, lahko ogrevan, uporaba viličarjev. Možnost najema dodatnih prostorov v prvi etaži in kleti. Kontakt: andreja.plastika@gmail.com, tel. 041 845 165.

TRGOVSKO BLAGO

ZELIŠČARSTVO PREŽLA - predelava zdravilnih zelišč Nudimo več vrst mazil, oblog, kapljic, čajev in krepil. Antonija Torkar s.p., Begunjska c. 23, 4248 Lesce, informacije po tel. 04 531 83 40. Delovni dnevi ob mlaju: marec - 21., 22., 23., 24. in 25., delovni čas: delavnica od 8h - 13h in od 15h - 18h, nedelje in prazniki od 8h - 13h. Informacije in naročila po pošti, tel. 04 531 83 40, 051 649 793. Šifra oglasa: 23-05-002

ZANESLJIVA DOBAVA INDUSTRIJSKIH KRP za čiščenje v proizvodnji, delavnicah, čistilnih in biro servisih ... Reciklirane krpe iz bombaža, trikoja in frotirja, embalarne po 10 kg. Naročila: BRA.IN.TRADE, Čepin s. p., e-pošta: info@2-bi.eu, tel. 041 694 653. Šifra oglasa: 23-05-003

RAZNO

PRODAM DIGITALNI KLAVIR (Yamaha digital piano P - 515) z vso potrebno dokumentacijo in dodatnim, četrtnim pedalom. Klavir je bil kupljen decembra 2018 in v uporabi le kratek čas. Cena: 1.250 €. Lokacija: Ljubljana Šiška. Informacije: mojhrast13@gmail.com Šifra oglasa: 23-09-003

Registrirajte se na naši spletni strani
www.pigo.si

Čaka vas
DODATNIH 10 % POPUSTA
na vse artikle, ki niso v akciji!
V košarici uporabite kodo za popust in
popust se bo odštel!

KODA ZA POPUST: OZS-10

PODJETJE PRO-TRG Kovač, d.o.o. nudi odkup kosov, odrezkov manjših kosov jekla (različne debeline in dimenzije, kvalitete: konstrukcijsko jeklo S235/SR55, jekla za cementacijo 16MnCr, jekla za poboljšanje 42CrMo4, siva litina, poboljšana jekla 42CrMo4+Qt in CrMoS8 in ostala jekla) primernih za nadaljnjo uporabo. Več informacij po tel. 041 692 608 ali e-pošti: mihela@dbk-kovac.si. Šifra oglasa: 23-01-002

Nove ugodnosti - nove možnosti prihrankov!

"KARTICO
UPORABLJAM
PRI VSAJ DESETH
PARTNERJIH."

Popuste in ugodnosti si izračunajte na mozaikpodjetnih.si

mozaik.podjetnih@ozs.si • 080 12 42

Borza EEN

Več oglasov s ponudbo in povpraševanjem si lahko pogledate na spletni strani <https://www.ozs.si/tuji-trgi/iskanje-poslov> ali na www.een.si v rubriki »Borza poslovnih priložnosti«.

Oddajte brezplačni oglaš (ponudba in povpraševanje), ki bo viden v okviru mreže Enterprise Europe Network.

Informacije:
Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Enterprise Europe Network (EEN)
E-pošta: een@ozs.si

UKRAJINA (BOUA20221227002): podjetje je eden največjih proizvajalcev kovinskih kontejnerjev za prevoz gradbenih in trdnih odpadkov, kmetijskih tovarov, odpadnih kovin in stekla v Ukrajini. Ponuja svoje kovinske izdelke preko poslovnega sporazuma.

UKRAJINA (BOUA20221227003): podjetje je specializirano za proizvodnjo tesnil za podjetja iz kemične in naftne industrije, metalurgije, strojearne in kovinarstva, elektrotehnike in elektroenergetike. Podjetje ponuja gotove in po meri izdelane

tesnilne materiale. Išče distributerja in ponuja pogodbe o distribucijskih storitvah gradbenim trgovinam, trgovcem na debelo in drobno s tehničnimi materiali.

SEVERNA MAKEDONIJA

(BOMK20221226012): podjetje je specializirano za proizvodnjo različnih kovinskih izdelkov kot so kmetijski stroji, kontejnerji, jeklene konstrukcije, ograje, rezervni deli in druge kovinske izdelke glede na potrebe strank. Trenutno izvažajo v nekatere države v regiji Zahodnega Balkana, vendar iščejo možnosti širitve poslovanja na druge tuje trge s komercialno pogodbo.

SEVERNA MAKEDONIJA

(BOMK20221226011): podjetje je eno od vodilnih na področju nabiranja, predelave, pakiranja in distribucije gob in divjih sadežev v balkanski regiji. S komercialnimi pogodbami želi razširiti svojo prisotnost na trgih.

UKRAJINA (BOUA20221226010): uveljavljeno, mednarodno izkušeno ukrajinsko podjetje je specializirano za proizvodnjo delov in komponent za rudarsko, metalurško, energetsko in kmetijsko opremo. Podjetje zagotavlja vse faze proizvodnje strojev – od posamezne enote do velikih serij v hitrih dobavnih rokih. Podjetje želi sodelovati po podizvajalskih in proizvodnih pogodbah.

TURČIJA (BOTR20221226007): podjetje je specializirano za avtomobilsko podindustrijo in ponuja svoje proste zmogljivosti v okviru podizvajalske pogodbe.

UKRAJINA (BOUA20221223011): podjetje, vodilno na področju proizvodnje in prodaje

keramičnih ploščic, išče distributerje.

UKRAJINA (BOUA20221225002): podjetje ponuja razoljen sončnični lecitin v prahu v okviru pogodbe o distribucijskih storitvah. Ukrajinski proizvajalec ponuja čisti razoljeni sončnični lecitin v prahu (aditiv za živila E-322) z vsebnostjo fosfolipidov min.97%. Na voljo je izdelek prehrabene in dietetične kakovosti. Možna je proizvodnja pod trgovsko znamko za trgovske verige.

ROMUNIJA (BORO20221219017): podjetje, specializirano za proizvodnjo industrijskih tekstilnih izdelkov, išče mednarodne poslovne partnerje za sodelovanje v okviru pogodb o zunanjem izvažanju.

ROMUNIJA (BORO20221218009): proizvajalec rešitev za papirno embalažo išče preprodajalce in distributerje.

ROMUNIJA (BRRO20221215007): proizvajalec vrhunskih modnih izdelkov za ženske išče dobavitelje za ekološko certificirane tekstilne izdelke iz konoplje, lanu in volne.

NEMČIJA (BODE20221107001): podjetje, ki oblikuje in izdeluje inovativno vrtno dekoracijo, išče lokalne trgovce na drobno (vrtni centri, butiki), agente in veletrgovce.

FRANCIJA (BRFR20221124012): agencija, specializirana za zdravstveno industrijo, išče proizvajalce medicinskih pripomočkov in opreme za komercialne zastopniške/distribucijske pogodbe za Francijo in trge Bližnjega vzhoda in Afrike.

ŠVEDSKA (BRSE20221117010): podjetje išče proizvajalca tekstila za lastno blagovno znamko ženskega spodnjega perila.

POLJSKA (BOPL20221121016): proizvajalec pro-ekoloških pripomočkov za dojenčke in otroke išče distributerje.

ŠVEDSKA (BRSE20221103008): podjetje je zasnovalo novo serijo lesenega in išče proizvajalca stolov za proizvodnjo visokokakovostnih lesenih stolov. Iščejo izkušenega proizvajalca pohištva z visokim znanjem izdelave klasičnih lesenih stolov in njihovih specifičnih detajlov. Stoli bodo izdelani iz breze ali morebitne buke. Podjetje išče partnerja v Evropi za zunanje izvajanje.

MADŽARSKA (BOHU20221123005): podjetje išče proizvajalce embalaže za pakiranje njihovih kozmetičnih izdelkov iz steklenic in recikliranega papirja.

FRANCIJA (BRFR2022112018): podjetje proizvajalcem inovativnih in trajnostnih igrac za otroke, ki želijo vstopiti na francoski trg, ponuja pogodbo o komercialnem zastopstvu za distribucijo.

FINSKA (BOFI20220713004): agencija, ki ustvarja edinstvene in nepozabne digitalne izkušnje, išče partnerje.

BELGIJA (BOBE20220811008): proizvajalec išče veletrgovca ali distributerja za svojo biorazgradljivo namizno posodo za enkratno uporabo.

AVSTRIJA (RDRAT20220811006) (R&R povpraševanje): Podjetje, ki razvija inovativne protimikrobne večnamenske kompozite, išče partnerje za razvoj izdelkov.

Poslovni nasvet pred vašimi vrati

Brezplačno svetovanje in pomoč pri iskanju mednarodnih partnerjev za:

- proizvodnjo ali distribucijo vaših izdelkov,
- dostop do novih trgov,
- tehnološke rešitve za rast inovacij v vašem podjetju,
- sodelovanje pri raziskovalno-razvojnem projektu.

www.een.si
#EENCanHelp

PRVI MEDIJ TRANSPORTA IN LOGISTIKE

Z vami na poti,
v službi in doma!

Poiščite nas vsak mesec na prodajnih mestih ter dnevno spremljajte novice na
www.eTransport.si

Najдите nas na:
facebook

REVIJA ZA GRADBENIŠTVO, ARHITEKTURO IN MATERIALE

www.gradbenik.net

Zavarovanja za podjetja

Zavarovalnica Triglav nudi
poseben popust za imetnike
kartice **Mozaik podjetnih**.

triglav

Vse bo v redu.
triglav.si

